

1.2. Δομή, Αποστολή και Στόχοι Προπτυχιακών Σπουδών

Η υλοποίηση της κυρίαρχης στρατηγικής επιλογής «Περί διατήρησης και ενίσχυσης της θέσης του Ε.Μ.Π., ως διακεκριμένου και στον διεθνή χώρο Πανεπιστημιακού Ιδρύματος των Επιστημών και της Τεχνολογίας» εστιάζεται κατά προτεραιότητα στην κύρια αποστολή του Ιδρύματος, τις Προπτυχιακές Σπουδές. Ο όρος «Προπτυχιακές» υποδηλώνει την προ της χορήγησης του Διπλώματος χρονική τους εξέλιξη, λαμβανομένης υπόψη της ουσιαστικής ισοτιμίας του διπλώματος Ε.Μ.Π. με το M.Sc. και M.Eng. Γι' αυτό και η άμεση υλοποίηση από την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους 1997-98, των συνακόλουθων επιλογών και αποφάσεων της Συγκλήτου για υψηλής στάθμης προπτυχιακές σπουδές οι οποίες θεσμοθετήθηκαν στον Εσωτερικό Κανονισμό Λειτουργίας του Ιδρύματος (Ε.Κ.Λ.-Ε.Μ.Π.). Ειδικότερα, το Ε.Μ.Π. καταρτίζει τα Προγράμματα Προπτυχιακών Σπουδών (Π.Π.Σ.) και λειτουργεί τις σπουδές του σύμφωνα με τη γενική αποστολή και την κυρίαρχη επιλογή του, ακολουθώντας το παρακάτω πλαίσιο δομής, αποστολής και στόχων:

- α. Διατήρηση της ισχυρής δομής και εμπλουτισμός των σπουδών με σύγχρονο όραμα και συγκεκριμένη αποστολή:
  - i. Διατηρείται και ενισχύεται η δομή των σπουδών με πενταετή διάρκεια, ισχυρό θεωρητικό υπόβαθρο στις θετικές επιστήμες και στον κορμό της επιστημονικής περιοχής του Διπλώματος, ικανό σύνολο μαθημάτων κατεύθυνσης (εξειδίκευσης) και υψηλού επιπέδου Διπλωματική εργασία.
  - ii. Συνειδητοποιώντας τον ευρύτερο κοινωνικό ρόλο των αποφοίτων του Ε.Μ.Π. κατά τον 21^ο αιώνα οι σπουδές παρέχουν:
    - Συστηματική ανάπτυξη των ικανοτήτων συνεχούς εμβάθυνσης και αποτελεσματικής αξιοποίησης της επιστήμης και τεχνολογίας στο πλαίσιο μιας γόνιμης επικοινωνίας τόσο με το πολιτικό, οικονομικό και νομικό περιβάλλον, όσο και με το πολιτιστικό, κοινωνικό και ιστορικό υπόβαθρο στην περιοχή της κατασκευής και της λειτουργίας των έργων ή στο χώρο της παροχής των υπηρεσιών.
    - Ισόρροπη ολοκλήρωση της προσωπικότητας του φοιτητή Ε.Μ.Π. με την ανάπτυξη και των ανθρώπινων αρετών του. Αποτελεί τον αποφασιστικό παράγοντα για ένα άλλο σημαντικό σκέλος της αποστολής του διπλωματούχου Ε.Μ.Π.: Τη διοίκηση του προσωπικού και τη διαχείριση των έργων και γενικότερα των πόρων της περιοχής ευθύνης του.
- β. Ενίσχυση της υψηλής στάθμης των Π.Π.Σ. και συνακόλουθοι στόχοι. Απαράβατη αρχική συνθήκη είναι ότι κάθε Π.Π.Σ. οφείλει να είναι αντάξιο της υψηλής στάθμης και παράδοσης του Ιδρύματος, να τις αναδεικνύει και να τις στηρίζει, με κύριους στόχους :
  - i. Τη συνεκτικότητα και το επιστημονικό βάθος.
  - ii. Την ανταπόκρισή του στις τρέχουσες και μελλοντικές αναπτυξιακές ανάγκες.
  - iii. Τη μεθοδική προσαρμογή της εκπαίδευτικής διαδικασίας προς τις ενεργητικές μορφές διδασκαλίας.
  - iv. Τη σύνδεση σπουδών και πράξης, επαγγελματικής ή ερευνητικής.
  - v. Τη δόμηση των Τομέων σε νέες ενεργητικές μονάδες παραγωγής και μετάδοσης της γνώσης.

1.3. Διάρθρωση των Σπουδών

- α. Οι Σπουδές σε όλες τις Σχολές του Ε.Μ.Π. καλύπτουν μια πλήρη και ενιαία πενταετή διάρκεια. Υποδιαιρούνται σε δέκα (10) αυτοτελή ακαδημαϊκά εξάμηνα, από τα οποία τα περιττά είναι χειμερινά και τα άρτια εαρινά.
- β. Το 10^ο εξάμηνο διατίθεται για την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας, η ανάθεση της οποίας γίνεται στο 9^ο εξάμηνο με τη διαδικασία που ορίζεται αναλυτικά στον Ε.Κ.Λ.-Ε.Μ.Π..
- γ. Προκειμένου για εγγραφές, μετεγγραφές, κατατάξεις κ.λ.π. στις Σχολές του Ε.Μ.Π., όπου στη νομοθεσία του Α.Ε.Ι. προέλευσης αναφέρεται έτος ή τάξη σπουδών νοείται ένα από τα δύο εξάμηνα, χειμερινό ή εαρινό του ακαδημαϊκού έτους, που με απόφαση ορίζει η Σχολή για τον κάθε υποψήφιο.
- δ. Η εντός του εξαμήνου διάρθρωση των σπουδών ορίζεται αναλυτικά από το Ακαδημαϊκό ημερολόγιο, που αποφασίζεται και εγκρίνεται από τη Σύγκλητο κάθε χρονιά.

1.4. Διοικητική υποστήριξη των Σπουδών

- α. Σύμφωνα με την πολιτική αποκέντρωσης αρμοδιοτήτων και ευθυνών στις Σχολές, οι Σπουδές υποστηρίζονται λειτουργικά από τις αντίστοιχες Γραμματείες των Σχολών.
- β. Παράλληλα, σύμφωνα και με τον ισχύοντα Οργανισμό Διοικητικών Υπηρεσιών του Ε.Μ.Π. σε επίπεδο κεντρικής διοίκησης, οι Σπουδές υποστηρίζονται από τη Διεύθυνση Σπουδών, όπου περιλαμβάνεται ειδικό Τμήμα για τις Προπτυχιακές Σπουδές του Ιδρύματος.
- γ. Η υποστήριξη των Προπτυχιακών Σπουδών (Π.Σ.) κάθε Σχολής ενισχύεται μηχανογραφικά και καλύπτεται από πολλές δράσεις, με έμφαση στις ακόλουθες:
- i. Εγγραφές, κατατάξεις και μετεγγραφές.
  - ii. Τήρηση μητρώων φοιτητών.
  - iii. Έκδοση πιστοποιητικών, φοιτητικών εισιτηρίων, καρτών σίτισης, βιβλιαρίου υγείας.
  - iv. Χορήγηση υποτροφιών.
  - v. Συγκέντρωση, επεξεργασία, διάθεση στατιστικών δεδομένων των σπουδών.
  - vi. Σύνταξη και έκδοση προγραμμάτων μαθημάτων και εξετάσεων.
  - vii. Έκδοση δελτίων βαθμολογίας μαθημάτων και διπλωματικών εργασιών.
  - viii. Έλεγχο προαπαιτουμένων, απαλλαγές από μαθήματα, βελτιώσεις βαθμολογιών.
  - ix. Έκδοση πάσης φύσεως πιστοποιητικών και βεβαιώσεων που χορηγούνται κατόπιν αιτήσεως των ενδιαφερομένων φοιτητών και υπογράφονται από στέλεχος των διοικητικών υπηρεσιών της Σχολής.
  - x. Οργάνωση εκπαιδευτικών εκδρομών, πρακτικών ασκήσεων.
  - xi. Έκδοση και απονομή διπλωμάτων.

1.5. Το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο

Το ακαδημαϊκό έτος αρχίζει την 1^η Σεπτεμβρίου κάθε ημερολογιακού έτους και λήγει την 31^η Αυγούστου του επόμενου. Το εκπαιδευτικό έργο κάθε ακαδημαϊκού έτους διαρθρώνεται χρονικά σε δύο εξάμηνα, το χειμερινό και το εαρινό. Όλα τα Π.Π.Σ. εντάσσονται σε ενιαίο «Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο». Σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις, κάθε εξάμηνο σπουδών περιλαμβάνει τουλάχιστον δεκατρείς (13) πλήρεις εβδομάδες για τη διδασκαλία των μαθημάτων του.

Κατά τη διάρκεια του χειμερινού και εαρινού εξαμήνου δεν γίνονται μαθήματα και εξετάσεις στις ακόλουθες ημερομηνίες:

a. Χειμερινό εξάμηνο

- την 28^η Οκτωβρίου
- την 17^η Νοεμβρίου
- τις διακοπές των Χριστουγέννων και της Πρωτοχρονιάς, που αρχίζουν την 23^η Δεκεμβρίου και λήγουν την 6^η Ιανουαρίου
- την 30^η Ιανουαρίου

β. Εαρινό εξάμηνο

- την Καθαρή Δευτέρα
- την 25^η Μαρτίου
- τις διακοπές του Πάσχα, που αρχίζουν τη Μεγάλη Δευτέρα και λήγουν την Κυριακή του Θωμά
- την Πρωτομαγιά
- του Αγίου Πνεύματος

To Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο έτους 2014-2015 έχει ως εξής:

Α' ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΔΕ	13/10/2014	Έναρξη Μαθημάτων
ΔΕ	13/10/2014	Έναρξη προθεσμίας Εγγραφών
ΠΑ	07/11/2014	Λήξη προθεσμίας παραιτήσεων και αλλαγής προτίμησης από μαθήματα του εξαμήνου που δηλώθηκαν
ΤΡ	11/11/2014	Έκδοση καταλόγων από την Γραμματεία της Σχολής των εγγραφέντων φοιτητών
ΠΑ	30/01/2015	Λήξη μαθημάτων
ΔΕ	02/02/2015	Έναρξη περιόδου ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, εξετάσεων και διακοπών
ΠΑ	20/02/2015	Λήξη περιόδου ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, εξετάσεων και διακοπών
ΔΕ	27/02/2015	Κατάθεση βαθμολογίας
Β' ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΔΕ	24/02/2015	Έναρξη Μαθημάτων και Εγγραφών
ΠΑ	6/02/2015	Λήξη προθεσμίας Εγγραφών
ΠΑ	13/02/2015	Λήξη προθεσμίας παραιτήσεων και αλλαγής προτίμησης από μαθήματα του εξαμήνου που δηλώθηκαν
ΤΕ	18/02/2015	Έκδοση καταλόγων από την Γραμματεία της Σχολής των εγγραφέντων φοιτητών
ΠΑ	05/06/2015	Λήξη μαθημάτων
ΔΕ	08/06/2015	Έναρξη περιόδου ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, εξετάσεων και εκδρομών
ΠΑ	26/06/2015	Λήξη περιόδου ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών, εξετάσεων και εκδρομών
ΠΑ	03/07/2015	Κατάθεση βαθμολογίας
ΔΕ	29/06/2015	Μαθήματα μεγάλων Ασκήσεων των φοιτητών της Σχολής
Γ. ΕΠΑΝΑΛΗΠΤΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ		
ΔΕ	31/08/2015	Έναρξη περιόδου ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών και επαναληπτικών εξετάσεων μαθημάτων χειμερινού και εαρινού εξαμήνου
ΠΑ	25/09/2015	Λήξη της παραπάνω περιόδου
ΠΑ	02/10/2015	Κατάθεση βαθμολογίας

Δ. ΑΝΑΘΕΣΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ		
Α' ΧΕΙΜΕΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΤΕ	05/11/2014	Έναρξη προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για επιλογή ή αλλαγή θέματος διπλωματικής εργασίας
ΠΑ	14/11/2014	Λήξη προθεσμίας υποβολής των παραπάνω αιτήσεων
ΠΑ	21/11/2014	Λήξη περιόδου έγκρισης της κατανομής διπλωματικών εργασιών
Β' ΕΑΡΙΝΟ ΕΞΑΜΗΝΟ		
ΤΕ	11/02/2015	Έναρξη προθεσμίας υποβολής αιτήσεων για επιλογή ή αλλαγή θέματος διπλωματικής εργασίας
ΠΑ	20/02/2015	Λήξη προθεσμίας υποβολής των παραπάνω αιτήσεων
ΠΑ	27/02/2015	Λήξη περιόδου έγκρισης της κατανομής διπλωματικών εργασιών

Ε' ΠΡΟΦΟΡΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΣΤΗ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ			
Περίοδος Οκτωβρίου 2014	Περίοδος Φεβρουαρίου 2015	Περίοδος Ιουνίου 2015	
ΔΕ 13/10/2014	ΔΕ 28/3/2015	ΔΕ 6/7/2015	Λήξη προθεσμίας παραδόσεως Διπλωματικών Εργασιών
ΠΑ 17/10/2014	ΠΑ 6/3/2015	ΠΑ 10/7/2015	Λήξη προθεσμίας για αποδοχή Διπλωματικών Εργασιών
ΔΕ 20/10/2014	ΤΡ 10/3/2015	ΔΕ 13/7/2015	Έναρξη προφορικών εξετάσεων Διπλωματικών Εργασιών
ΠΑ 31/10/2014	ΠΑ 20/03/2015	ΠΑ 24/7/2015	Λήξη προφορικών εξετάσεων Διπλωματικών Εργασιών
ΠΑ 7/11/2014	ΠΑ 27/03/2015	ΠΑ 31/7/2015	Κατάθεση βαθμολογίας Διπλωματικών Εργασιών
ΤΕ 12/11/2014	ΤΕ 1/4/2015	ΤΕ 5/8/2015	Ανακήρυξη διπλωματούχων

1.6. Ο Σύμβουλος Καθηγητής

Αμέσως μετά την έκδοση καταλόγου των εγγεγραμμένων φοιτητών, το Δ.Σ. της Σχολής ορίζει ένα μέλος ΔΕΠ ως Σύμβουλο Σπουδών για κάθε ένα πρωτεισαγόμενο φοιτητή, με ουσιαστικά καθήκοντα και υποχρεώσεις συμπαράστασης στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο φοιτητής.

2.2. ΟΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΑΓΡΟΝΟΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΠΟΓΡΑΦΟΥ ΜΗΧΑΝΙΚΟΥ

Ο Αγρονόμος και Τοπογράφος Μηχανικός αποτελεί βασική και κομβικού χαρακτήρα ειδικότητα Μηχανικού του Χώρου. Η ειδικότητα αυτή καλύπτει τις ανάγκες μελετών και κατασκευών στο χώρο είτε αυτόνομα είτε, πολλές φορές, και σε διεπιστημονική συνεργασία με Μηχανικούς άλλων ειδικοτήτων, όπως είναι οι Πολιτικοί Μηχανικοί, οι Αρχιτέκτονες και άλλοι.

Η Επιστήμη του Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού συντίθεται από επιμέρους επιστημονικά αντικείμενα όπως είναι η Γεωδαισία, η Φωτογραμμετρία, η Φωτοερμηνεία-Τηλεπισκόπηση, η Χαρτογραφία, η Επιστήμη της Γεωγραφικής Πληροφορίας και τα Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών, το Κτηματολόγιο, η ανάλυση, ο σχεδιασμός και η οργάνωση του πολυδιάστατου χώρου, καθώς και η μελέτη Συγκοινωνιακών, Υδραυλικών και Τεχνικών Έργων. Κομβικό σημείο και πλεονέκτημα της ειδικότητας του Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού αποτελεί η υψηλού επιπέδου αντίληψη και γνώση των χωρικών ιδιοτήτων του γεωγραφικού χώρου και της ακριβειάς τους αφενός, και η ικανότητα άρτιας περιγραφής και ολοκλήρωσης της γεωπληροφορίας σε συστήματα γεωπληροφορικής αφετέρου. Ειδικότερα τα τελευταία 15 έτη, όλα τα παραδοσιακά αντικείμενα της Σχολής έχουν αποκτήσει νέα διάσταση και δυνατότητες, κυρίως με τη είσοδο σύγχρονων τεχνολογιών, όπως της δορυφορικής τεχνολογίας, των ψηφιακών συστημάτων, της πληροφορικής και των τεχνολογιών γνώσης.

Σύμφωνα με τη διεθνή εμπειρία, συμπεριλαμβανομένων και των απόψεων διεθνών οργανισμών όπως είναι η Διεθνής Ομοσπονδία Τοπογράφων (International Federation of Surveyors, FIG), ο Αγρονόμος & Τοπογράφος Μηχανικός παγκοσμίως μπορεί μεταξύ άλλων να ασχοληθεί και με:

- Τον προσδιορισμό του μεγέθους και της μορφής της γης.
- Τον εντοπισμό και την πλοήγηση.
- Τον προσδιορισμό της θέσης, του μεγέθους και του σχήματος φυσικών χαρακτηριστικών, κατασκευών και τεχνικών έργων, καθώς και άλλων αντικειμένων.
- Τον προσδιορισμό της θέσης ορίων δημοσίων και ιδιωτικών εκτάσεων.
- Το σχεδιασμό, εγκατάσταση και διαχείριση Συστημάτων Γεωπληροφορικής
- Τη σύνταξη και παραγωγή χαρτών, σχεδίων, διαγραμμάτων και ειδικών τεχνικών εκθέσεων.
- Τη μελέτη του φυσικού και κοινωνικού χώρου με στόχο το σχεδιασμό αστικών υπεραστικών περιοχών καθώς και τον περιφερειακό σχεδιασμό.
- Το σχεδιασμό, ανάπτυξη και αναδιάρθρωση των ιδιοκτησιών.
- Τον προσδιορισμό των αξιών ακινήτων και τη διαχείριση γης.

- Το σχεδιασμό, μελέτη, μέτρηση και εκτέλεση κατασκευαστικών έργων, έργων οδοποιίας, υδραυλικών έργων και διαχείρισης υδατικών πόρων, περιβαλλοντικών μελετών, κ.ά.

Στην Ελλάδα τα επαγγελματικά δικαιώματα του Αγρονόμου και Τοπογράφου Μηχανικού προσδιορίζονται με βάση και αφετηρία το Νόμο 4663/1930, ΦΕΚ 149/9.5.1930 τ.Α. Ασκώντας τα επαγγελματικά δικαιώματα που του παρέχει ο Νόμος αυτός, ο Αγρονόμος & Τοπογράφος Μηχανικός κατόρθωσε στις δεκαετίες που πέρασαν και μέχρι σήμερα να είναι ένας καταξιωμένος Μηχανικός όχι μόνο στις καθαρά τοπογραφικές εργασίες αλλά και ως εργολήπτης δημοσίων έργων και μελετητής χωροταξικών, πολεοδομικών, περιβαλλοντικών, συγκοινωνιακών και υδραυλικών έργων. Στα παραπάνω συμπεριλαμβάνονται μελέτες σύνταξης του Εθνικού Κτηματολογίου, έργα γεωπληροφορικής, ανάπτυξη εφαρμογών και υποδομών γεωγραφικών πληροφοριών κ.ά..

Η είσοδος των νέων τεχνολογιών της πληροφορικής και τα νέα επιστημονικά και επαγγελματικά δεδομένα, που προκύπτουν από την ενιαία αγορά εργασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δίνουν ήδη νέες διαστάσεις και διαμορφώνουν νέες απαιτήσεις τόσο στον επιστημονικό τομέα όσο και στον επαγγελματικό τομέα του Αγρονόμου & Τοπογράφου Μηχανικού στίς μέρες μας αλλά και στα επόμενα χρόνια. Οι απαιτήσεις σε θέματα διαχείρισης πληροφοριών και τεχνικών διεργασιών, σε οικονομικά και νομικά δεδομένα έργων και μελετών θα αυξάνουν με την πάροδο του χρόνου.

Παράλληλα ανοίγονται νέοι επιστημονικοί και επαγγελματικοί ορίζοντες, όπως ειδικότητες, που σχετίζονται με θέματα σχεδιασμού και διαχείρισης γης, περιβαλλοντικού σχεδιασμού και επιπτώσεων στο περιβάλλον, τηλεματικής, οικονομίας των κατασκευών κ.λ.π., τους οποίους ο Έλληνας Αγρονόμος & Τοπογράφος Μηχανικός με την παραδοσιακά υψηλής στάθμης και μεγάλου εύρους εκπαίδευση που του παρέχεται, μπορεί εύκολα να κατακτά.

Τα δεδομένα αυτά με μεθοδική, συνεχή και συστηματική προσπάθεια από τη Σ.Α.Τ.Μ. αντικατοπτρίζονται, όσο είναι δυνατό και πρακτικά εφικτό κάθε φορά, στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών της Σχολής. Αμετάβλητος στόχος παραμένει η παροχή υψηλής ποιότητας σπουδών, η συνεχής εξέλιξη και προσαρμογή στα τεχνολογικά δεδομένα και η άμεση μεταφορά της παραγόμενης ερευνητικά νέας γνώσης στο Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών. Με αυτά τα εφόδια ο απόφοιτος έχει τη δυνατότητα να συμβάλει καθοριστικά στην παραγωγική και αναπτυξιακή δραστηριότητα της χώρας και σε μια κοινωνία πληροφορίας και γνώσης.

2.3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ

Σύμφωνα με το Νόμο, η Σχολή διοικείται από τη Γενική Συνέλευση της Σχολής που απαρτίζεται από τους **Καθηγητές** και τους **υπηρετούντες λέκτορες** της σχολής, καθώς και έναν εκπρόσωπο, ανά κατηγορία, των μελών του **Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού** (ΕΕΠ), των μελών του **Εργαστηριακού Διδακτικού Προσωπικού** (ΕΔΙΠ) και των μελών του **Ειδικού Τεχνικού Εργαστηριακού Προσωπικού** (ΕΤΕΠ), που ορίζονται με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία μεταξύ του προσωπικού των οικείων κατηγοριών.

Επίσης για ορισμένα θέματα ασκεί διοίκηση η Κοσμητεία η οποία αποτελείται εφόσον η σχολή είναι μονοτμηματική, από τον κοσμήτορα, ο οποίος εκτελεί και χρέη προέδρου τμήματος, από τρεις εκλεγμένους από τη γενική συνέλευση της σχολής καθηγητές και από έναν εκπρόσωπο των φοιτητών. Στην περίπτωση αυτή, η γενική συνέλευση της σχολής ασκεί και τις αρμοδιότητες της συνέλευσης τμήματος.

Η εκπαιδευτική και ερευνητική δραστηριότητα υλοποιείται από τους **Τομείς** που σύμφωνα με το Ν. 4009/2011 αποτελούν τη βασική ακαδημαϊκή και ερευνητική μονάδα και καλύπτουν, στηρίζουν και προάγουν τη διδασκαλία και την έρευνα αντιστοίχου μέρους του γνωστικού αντικειμένου της Σχολής.

Οι Τομείς διοικούνται από τη Γενική Συνέλευσή τους. Σε κάθε Τομέα προϊσταται ένας εκλεγμένος από τους Καθηγητές και τους υπηρετούντες Λέκτορες του Τμήματος, Καθηγητής ή Αναπληρωτής Καθηγητής που εκλέγεται με διετή θητεία από τη Γενική Συνέλευση του Τομέα και ονομάζεται **Διευθυντής**.

Ως περαιτέρω υποδιαιρέσεις των Τομέων υπάρχουν τα **Εργαστήρια** με εκπαιδευτικό και ερευνητικό αντικείμενο. Κάθε Εργαστήριο διευθύνεται από έναν Καθηγητή ή Αναπληρωτή Καθηγητή, αλλά διοικητικά υπάγεται στον αντίστοιχο Τομέα ή και άμεσα στη Σχολή, από την οποία εκλέγεται ο Διευθυντής.

Σύμφωνα με την απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της 26^{ης} Απριλίου 1983, η Σχολή υποδιαιρέθηκε στους παρακάτω τρεις Τομείς. Απαρτίζονται από το αντίστοιχο προσωπικό:

2.3.1. ΤΟΜΕΑΣ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ

Με αντικείμενο την ανάπτυξη μεθόδων, τεχνικών και εφαρμογών για τη συλλογή, συστηματική παρακολούθηση, επεξεργασία, ανάλυση, ερμηνεία, χαρτογράφηση, αποθήκευση και διαχείριση των μετρητικών και ποιοτικών στοιχείων που συγκροτούν το χώρο και γενικότερα το φυσικό και κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον με τα οποία ο Διπλωματούχος Αγρονόμος & Τοπογράφος Μηχανικός αλληλεπιδρά με τις μελέτες, τα σχέδια ανάπτυξης και τα τεχνικά έργα.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Νάκος Βύρωνας, Καθηγητής¹

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

- Εργαστήριο Ανώτερης Γεωδαισίας
Δ/ντης: *Καθηγητής Δ. Παραδείσης*
- Εργαστήριο Γενικής Γεωδαισίας
Δ/ντης: *Καθηγητής Δ. Σταθάς*
- Εργαστήριο Τηλεπισκόπησης
Δ/ντης: *Καθηγητής Δ. Αργιαλάς*
- Εργαστήριο Φωτογραμμετρίας
Δ/ντης: *Καθηγητής Α. Γεωργόπουλος*
- Εργαστήριο Χαρτογραφίας
Δ/ντης: *Καθηγητής Β. Νάκος*
- Κέντρο Δορυφόρων Διονύσου
Δ/ντης: *Καθηγητής Δ. Παραδείσης*

ΜΕΛΗ Δ.Ε.Π.

Καθηγητές	Αναπληρωτές Καθηγητές	Επίκουροι Καθηγητές	Λέκτορες
------------------	----------------------------------	--------------------------------	-----------------

Αργιαλάς Δ.	Γκίκας Β	Αραμπατζή Ο. ¹	Γεωργόπουλος Γ.
Γεωργόπουλος Α.	Δεληκαράογλου Δ.	Βεσκούκης Β.	Δουλάμης Α.
Ιωαννίδης Χ. ¹	Δουκάκης Ε.	Δουλάμης Ν.	Κόκλα Μ.
Κάβουρας Μ.	Τσακίρη Μ.	Καράντζαλος Κ. ²	Τελειώνη Ε.
Καραθανάση Β. ¹	Δημοπούλου Ε.	Μήλας Π.	
Καρράς Γ.	Λάμπρου Ε.		
Κορακίτης Ρ.	Πανταζής Γ.		
Νάκος Β.	Πότσιου Χ.		
Παραδείσης Δ.			
Σταθάς Δ.			
Τσούλος Λ.			

1. Υπό διορισμό

2. Σε εξέλιξη

Ε.Δ.Π.

Επιστημονικοί

Συνεργάτες

Δογγούρης Σ.

Μακρής Γ.

Ματσικάρη Θ.

Πουρναράς Δ.

Ανδρώνης Β.

Βαμβουκάκης Κ.

Βασίλη – Βασιλείου Κ.

Ζησόπουλος Α.

Ιωσηφίδης Χ.

Καράμπελας Ι.

Κολοκούσης Π., Δρ.

Καραμάνου Α. Δρ.

Λαμπρόπουλος Α.

Μανουσάκης Γ., Δρ.

Μαρίνου Α.

Μπίθας Α.

Παπαγιάννη Α.

Πανόπουλος Γ.

Πηγάκη Μ.

Σκοπελίτη Α., Δρ.

Τομαή Ε., Δρ.

Τσούτσουρα Α.

Ε.Τ.Ε.Π.

Γαλάνης Ι.

Ζαχαρής Ε.

Μασσίνας Β.

Πηνιώτης Γ.

Ραπτάκης Κ.

Σιούλης Α.

Σοϊλέ Σ.

Στάμου Λ.

Ταπεινάκη Σ.

Τζελέπης Ν.

Τσίνη Δ.

Τσίνης Δ.

Χλιβερού Ρ.

Ι.Δ.Α.Χ.

Κουτρελάκος Δ.

Κουμαντάκη Σ.

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ

Carboni N.	Μαλτέζος Ε.
Orsenigo F.	Μαυρομάτη Δ.
Ramow Calles M.M.	Μενδωνίδης Ε.
Saqellari – Likoka A.	Μητρόπουλος Β.
Αλατζά Σ. – Δ.	Μιντουράκης Ι.
Αλεβιζάκου Ε.-Γ.	Μιχαηλίδου Ε.
Αλεξιάδη Χ.	Μουραφέτης Γ.
Αναγνώστου Ε.	Μπαγλατζή Α.
Αναστασίου Δ.	Μπασιάκου Π.
Αργυρίδης Α.	Μπασιούκα Σ.
Βαϊόπουλος Α.	Μπίμης Α.
Βακαλοπούλου Μ.	Μπιτζιλέκη Χ.
Βαλάνη Α.	Μπλάνα Ν.Ε.
Βερυκόκου Σ.	Μπουρμάς Γ.
Βιτωράτος Α.	Μπρόκου Δ.
Γουλιμής Ε.	Νικολίτσας Κ.
Δελτσίδης Π.	Παπανικολάου Ε.
Δημιαρόγκωνα Α.	Παρασκευάς Μ.
Ηλιοδρομίτης Α.	Περουτσέα Σ.
Θεοφιλογιαννάκος Κ.	Σισμανίδης Π.
Ιωαννίδου Σ.	Σοφός Ι.
Καββάδας Ι.	Σταμπουλόγλου Ε.
Καλλιανού Φ.	Σταύρου Χ.
Καλογεροπούλου Ζ.	Στεντούμης Χ.
Καραϊσκος Κ.	Συκάς Δ.
Καραλόπουλος Α.	Σωμαράκης Γ.
Κασιδώνη Α.	Τολιδης Κ.
Καστρίσιος Χ.	Τσιγγενόπουλος Γ.
Κιτσάκης Δ.	Τσιλιγγίρης Η.
Κουμιανάκης Γ.	Φιλιππακοπούλου Μ.
Κρασανάκης Β.	Φράγκος Κ.
Κώτσης Ι.	Χουσιάφης Χ.
Κώτσιος Β.	Ψάλτης Χ.
Λεφάκης Ε.	

2.3.2. ΤΟΜΕΑΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ & ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Με αντικείμενο την ανάλυση, επεξεργασία και απόδοση ποσοτικών και ποιοτικών μεγεθών του Γεωγραφικού Χώρου, των σχέσεων αλληλεξάρτησης και των διαδικασιών αλλαγής τους, που αποβλέπουν στη διερεύνηση των προβλημάτων Περιφερειακού Σχεδιασμού.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: Βλαστός Αθανάσιος, Καθηγητής

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ

- Εργαστήριο Γεωγραφίας
Δ/ντής: Καθηγητής Α. Βλαστός
- Εργαστήριο Φυσικής Γεωγραφίας και Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων
Δ/ντής: Καθηγητής Α. Σιόλας

ΜΕΛΗ Δ.Ε.Π.

Καθηγητές	Αναπληρωτές Καθηγητές	Επίκουροι Καθηγητές	Λέκτορες
Ε.ΔΙ.Π.	Ε.Τ.Ε.Π.	I.Δ.Α.Χ.	
Βλαστός Α.	Φώτης Γ.	-	-
Σιόλας Α.	Στρατηγέα Α. Παπαδοπούλου Μ. ¹ Σαγιάς Ι. ¹		
Αθανασόπουλος Κ. Δάρρα Α. Δημητρίου Δ. Λέκα Α. Μηλάκης Δ., Δρ. Μπακογιάννης Ε. Παπακωνσταντίνου Δ., Δρ. Στάμου Δ. Χατζηχρήστος Θ., Δρ.	Κράλλη Ε. Κρεμιζή Φ.	Καλογεροπούλου Δ. Καρύδη Χ. Κασσιού Σ. Κουτσιούρη Γ.	

ΥΠΟΨΗΦΙΟΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΕΣ

Αναστασιάδης Γ.	Κορδοπάτης Π.	Πούλιος Δ.
Βασιλάρου Δ.	Κυριαζή Α.	Σηφουνάκης Ο.
Βασιλείου Α.	Κυρακίδης Χ.	Σίτη Μ.
Βάσση Α.	Μαρακάκης Ι.	Σωμαράκης Γ.
Βαφειάδης Ε.	Μελιδόνη Μ.	Σωφρονίδης Π.
Γιούτσου Α.	Μιχαλόπουλος Π.	Ταρναράς Ι.
Γκούμας Σ.	Μπακούλα Ε	Τζιώτης Μ.
Γουλιάμου Α.	Μπίσκα Α.	Τσασιώτης Ε.
Δημητρίου Γ.	Παναγιωτοπούλου Μ.	Τσιπλακίδης Ι.

¹Σε εξέλιξη

Διονέλης Χ.	Παπαγερασιμου Κληρονομου Τ.	Φραντζή Μ.
Ελευθερίου Β.	Παπαδέλλη Χ.	Χατζηνικολάου Ε.
Ζερβάκου Α.	Παπαδοπούλου Χ.- Α.	Χριστοδουλοπούλου Γ.
Ζούβα Χ.	Παπαευθυμίου Ι.	Χρονόπουλος Γ.
Ζύγρα Δ.	Πατρής Γ.	

2.3.4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

• **Βιβλιοθήκη**

Στο ισόγειο της νέας πτέρυγας του κτηρίου Βέη λειτουργεί η **Γεωδαιτική Βιβλιοθήκη**. Πρόκειται για μία από τις πρώτες βιβλιοθήκες ειδικού περιεχομένου του Ε.Μ.Π.. Η Βιβλιοθήκη **λειτουργεί καθημερινά**. Το προσωπικό και οι φοιτητές της Σ.Α.Τ.Μ. μπορούν να δανείζονται βιβλία με την ταυτότητα της Κεντρικής Βιβλιοθήκης, ενώ υπάρχει χώρος για επί τόπου μελέτη. Οι φοιτητές ενθαρρύνονται να κάνουν χρήση της Γεωδαιτικής Βιβλιοθήκης.

• **Κέντρο Γεωπληροφορικής (Κ.Γ.)**

• **Εργαστήριο Προσωπικών Υπολογιστών (Ε.Π.Υ.)**

Στη Σχολή Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών λειτουργούν το Κέντρο Γεωπληροφορικής και το Εργαστήριο Προσωπικών Υπολογιστών. Το Κέντρο Γεωπληροφορικής και το Εργαστήριο Προσωπικών Υπολογιστών (Ε.Π.Υ.) δημιουργήθηκαν για να καλύψουν κυρίως τις προπτυχιακές εκπαιδευτικές αλλά και τις μεταπτυχιακές - ερευνητικές δραστηριότητες των φοιτητών και του προσωπικού της Σχολής σε αντικείμενα συλλογής, επεξεργασίας, διαχείρισης και απόδοσης δεδομένων του Γεωγραφικού Χώρου. **Το Κ.Γ. και το Ε.Π.Υ. λειτουργούν κάθε μέρα από τις 9.00 έως τις 20.00.**

Διευθυντής Κ.Γ. και Ε.Π.Υ.: Τσούλος Λ., Καθηγητής

Διαχειριστές: Βουλουτάκης Χ., Ε.Τ.Ε.Π.

Αθανασόπουλος Κ., Ι.Δ.Α.Χ.

Κουρσάρης Θ., Ι.Δ.Α.Χ.

• **Κέντρο Εκτίμησης Φυσικών Κινδύνων και Προληπτικού Σχεδιασμού**

Σκοπός του κέντρου είναι η έρευνα και η εκπαίδευση στα θέματα της εκτίμησης των φυσικών κινδύνων και η διαμόρφωση πλαισίων προληπτικού σχεδιασμού που βασίζονται στη χωροχρονική παρακολούθηση και προσομοίωση της εξέλιξης τους σε σχέση με το φυσικό και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον.

Η έρευνα επικεντρώνεται στους υδρολογικούς/κλιματικούς κινδύνους (πλημμύρες, ξηρασία, λειψυδρία, ερημοποίηση, άνοδος στάθμης της θάλασσας, κλπ.), στους γεωλογικούς/γεωτεχνικούς (κατολισθήσεις, σεισμοί, κλπ.) και στους τεχνολογικούς κινδύνους, με σόχο την προστασία της ζωής, της περιουσίας, των υποδομών, του περιβάλλοντος και της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Το κέντρο αποσκοπεί στην υποστήριξη της πολιτείας για την ορθολογική λήψη αποφάσεων καθώς και στην ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού στα θέματα των φυσικών κινδύνων.

Διευθυντής Κ.Ε.Φ.Κ. & Π.Σ.: Τσακίρης Γ., Καθηγητής
Μιζάρα Α., Ι.Δ.Α.Χ.
Βάββα Χ., Ι.Δ.Α.Χ.

• **Μονάδα Φωτοεκτυπώσεων.**

Υπεύθυνος: Κωστορρίζος Β., Ε.Τ.Ε.Π.

2.3.5. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΣΧΟΛΗΣ

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΣΧΟΛΗΣ

Η Γραμματεία φροντίζει για τα εκπαιδευτικά και διοικητικά θέματα.

Γραμματέας	Κρεμιζή Θ.
Γραμματέας Προέδρου	Καρλατήρα Θ.

- Γραφείο Προπτυχιακών Σπουδών**

Υπεύθυνη:	Πατσιαμάνη Λ.
	Λεοντοπούλου Λ.
	Μουζάκη Μ. Ε.
	Σιδηροπούλου Ε.

- Γραφείο Μεταπτυχιακών Σπουδών**

Ασημιανάκη Δ.	E.T.E.P.
.	Γεροντέλη Α
Βαμβουκάκης Κ.	Μιχαηλίδου Ελ.
Παλιάτσου Ε.	
Σταθοπούλου Ε.	

- Γραφείο Οικονομικών**

Τζιγάνης Κ.

- Τεχνική Στήριξη Σχολής**

E.T.E.P.

Μπεζεριάνου Μ.

ΠΟΛΥΔΥΝΑΜΗ ΜΟΝΑΔΑ

- Γραφείο Λειτουργίας και Ανάπτυξης**

Υπεύθυνος:	Κατσιώτης Σ.
	Τσίρμπα Κ.
	Λουλούδης Γ.

3. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ

3.1. Οργάνωση Προπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών

Το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα της Σχολής έχει συνταχθεί με κριτήριο τις επιστημονικές και επαγγελματικές δραστηριότητες του Αγρονόμου & Τοπογράφου Μηχανικού, την παραγωγική και αναπτυξιακή δραστηριότητα της χώρας, καθώς και τις διαφαινόμενες διεθνείς τάσεις στις περιοχές αυτές.

Στόχος του εκπαιδευτικού προγράμματος είναι να δώσει στο Διπλωματούχο της Σχολής τις απαιτούμενες επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις που θα τον καταστήσουν ικανό να κινηθεί αποδοτικά σε όλες τις περιοχές δραστηριότητας του Αγρονόμου & Τοπογράφου Μηχανικού.

Για να επιτύχει στη μελλοντική αποστολή του, ο απόφοιτος πρέπει να είναι σε θέση:

- να ενημερώνεται επιστημονικά και να εμβαθύνει στην περιοχή του,
- να είναι έτοιμος για διεπιστημονική συνεργασία,
- να έχει διορατικότητα και ευελιξία προσαρμογής στις επιστημονικές και τεχνολογικές εξελίξεις.

Εκτός από αυτά, το εκπαιδευτικό πρόγραμμα στοχεύει επίσης στο να οδηγήσει τον φοιτητή σε ένα επίπεδο που θα του επιτρέπει, εφόσον το επιθυμεί, να προχωρήσει αργότερα σε μεταπτυχιακές σπουδές.

Το όλο φάσμα των δραστηριοτήτων του Αγρονόμου & Τοπογράφου Μηχανικού μπορεί σήμερα να διακριθεί στις εξής περιοχές:

1. Συλλογή, επεξεργασία, παρουσίαση και διαχείριση στοιχείων του χώρου και γενικότερα του περιβάλλοντος (π.χ. προοδιορισμός θέσεων στο χώρο, αποτύπωση εκτάσεων, χαρτογραφία, συστήματα πληροφοριών γης).
2. Ανάλυση και οργάνωση χώρου.
3. Συγκοινωνιακά Έργα.
4. Εγγειοβελτιωτικά και άλλα υδραυλικά έργα.
5. Δομικά και Τεχνικά έργα.

Η κάλυψη των γνωστικών αντικειμένων που απαιτούν οι παραπάνω δραστηριότητες δημιουργούν την ανάγκη εισαγωγής μαθημάτων που να καλύπτουν τόσο σε πλάτος όσο και σε βάθος τα αντικείμενα αυτά. Το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών της Σχολής αποβλέπει ακριβώς στο να συμβιβάσει τις δύο αυτές τάσεις και το πετυχαίνει, αφενός μεν διαχωρίζοντας τα μαθήματα σε υποχρεωτικά και κατ' επιλογήν, αφετέρου δε προσφέροντας εμβαθύνσεις που απορρέουν από τα σύγχρονα γνωστικά αντικείμενα της Σχολής. Οι εμβαθύνσεις που δημιουργούνται με αυτόν τον τρόπο ευνοούν τις συνθήκες επαγγελματικής απασχόλησης.

Ακαδημαϊκό Έτος: 2014-2015

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ
Πίνακας 1

A:	Γενικά :	Μαθήματα	Εξάμηνο
	1. Μαθήματα ΣΕΜΦΕ	Γραμμική Άλγεβρα & Αναλυτική Γεωμετρία	1 ^ο
		Μαθηματική Ανάλυση	1 ^ο
		Παραστατική και Προοπτική Γεωμετρία	1 ^ο
		Θεωρία Πιθανοτήτων & Στατιστική	2 ^ο
		Διαφορικές Εξισώσεις και Μιγαδικές Συναρτήσεις	2 ^ο
		Φυσική I (Μηχανική)	2 ^ο
		Προβολική Γεωμετρία	2 ^ο
		Διαφορική Γεωμετρία	3 ^ο
		Αριθμητική Ανάλυση	3 ^ο
		Φυσική II (Ηλεκτρομαγνητισμός & Οπτική)	3 ^ο
		Εισαγωγή στην Οικονομική Ανάλυση	5 ^ο
		Στοιχεία Δικαίου και Τεχνικής Νομοθεσίας	9 ^ο
		Διοίκηση και Οργάνωση Επιχειρήσεων	9 ^ο
	2. Μαθ.Πληροφορικής	Εισαγωγή στην Πληροφορική	1 ^ο
		Προγραμματιστικές Τεχνικές	2 ^ο
	3. Μαθ. Ευρ. Μόρφωσης	Ξένες Γλώσσες	4 ^ο
B:	Κορμού:		
	1.Κορμού Πληροφορικής:	Βάσεις Δεδομένων	3 ^ο
		Αρχές Γεωπληροφορικής & ΣΓΠ	4 ^ο
	2. Κορμού Γενικά:	Τεχνικές & Τοπογραφικές Σχεδιάσεις	1 ^ο
		Γενική Γεωλογία	1 ^ο
		Τεχνική Μηχανική	3 ^ο
		Θεωρία Σφαλμάτων & Συνορθώσεις I	5 ^ο
	3. Τομέας I	Γεωδαισία I (Εισαγωγή στη Γεωδαισία)	2 ^ο
		Χαρτογραφία I (Γενική Χαρτογραφία)	2 ^ο
		Γεωδαισία II (Γεωδαιτικές Μέθοδοι & Όργανα)	3 ^ο
		Γεωδαισία III (Αποτυπώσεις – Χαράξεις)	4 ^ο
		Φωτοερμηνεία - Τηλεπισκόπηση	4 ^ο
		Χαρτογραφία II (Αναλυτική Χαρτογραφία)	4 ^ο
		Γεωδαισία IV (Ανώτερη Γεωδαισία)	5 ^ο
		Φωτογραμμετρία I (Εισαγωγή στη Φωτογραμμετρία)	5 ^ο
		Γεωδαισία V (Δορυφορική Γεωδαισία)	6 ^ο
		Φωτογραμμετρία II (Αναλυτική Φωτογραμμετρία)	6 ^ο
		Κτηματολόγιο	7 ^ο
		Ψηφιακή Τηλεπισκόπηση	7 ^ο
		Μεγάλες Γεωδαιτικές Ασκήσεις I	Μετά το 4 ^ο
	4.Τομέας II	Φυσική Γεωγραφία & Περιβάλλον	1 ^ο
		Γεωγραφία και Ανάλυση του Χώρου	5 ^ο
		Πολεοδομία	7 ^ο
		Χωροταξία	8 ^ο
	5.Τομέας III	Γεωτεχνική Μηχανική	4 ^ο
		Οδοποιία I (Γεωμετρικός Σχεδιασμός Οδών)	4 ^ο
		Μηχανική Ρευστών	5 ^ο
		Σχεδιασμός Συγκοιν. Έργων - Οικονομικά Στοιχεία	5 ^ο
		Εφαρμοσμένη Υδραυλική	6 ^ο
		Τεχνική Υδρολογία	6 ^ο
		Υδραυλικά Έργα	7 ^ο
		Σχεδιασμός Κατασκευών από Ωπλισμένο Σκυρόδεμα	8 ^ο

**ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΚΟΡΜΟΥ ΕΠΙΛΟΓΗΣ
Πίνακας 2**

(Υποχρεωτική Επιλογή ενός Μαθήματος)

1. Ιστορία Πολιτισμού (5 ^ο)
2. Κοινωνιολογία του Χώρου (5 ^ο)
3. Φιλοσοφία των Επιστημών (5 ^ο)

1^η ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΡΟΗ Ι (ΚΥΡΙΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Α

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Δορυφορική Γεωδαισία & Πλοήγηση (7^ο)
2. Εισαγωγή στο Γήινο Πεδίο Βαρύτητας (7^ο)
3. Θεωρία Σφαλμάτων και Συνορθώσεις II (6^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Ειδικά Θέματα Γεωδαισίας (6^ο)
2. Ειδικά Θέματα Δορυφορικής Γεωδαισίας (9^ο)
3. Θαλάσσια Γεωδαισία (9^ο)
4. Συστήματα Κτηματολογίου και Πολιτική Γης (8^ο)
5. Μεγάλες Γεωδαιτικές Ασκήσεις II (6^ο)
6. Μεγάλες Θερινές Ασκήσεις (8^ο)

⇒ Ανώτερης και Δορυφορικής Γεωδαισίας

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 1 ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αξίες Ακινήτων & Διαχείριση Γης (9^ο)
2. Γεωδαιτική Αστρονομία (6^ο)
3. Γεωφυσικές Διασκοπήσεις –Βαρυτημετρία (8^ο)
4. Εφαρμοσμένη Οπτική (7^ο)
5. Μετρολογία (9^ο)
6. Στοιχεία Επεξεργασίας Σημάτων (6^ο)
7. Υδρογραφία – Ωκεανογραφία (8^ο)
8. Φωτογραμμετρία III (Ψηφιακή Φωτογραμμετρία) (7^ο)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΑ (Επιλογή ενός Μαθήματος - θέματος)

1. Αποτυπώσεις Μνημείων (9^ο)
2. Εφαρμογές Ανώτερης & Δορυφορικής Γεωδαισίας (9^ο)
3. Τεχνική Γεωδαισία (9^ο)
4. Εφαρμογές Διασυνδεμένων Ψηφιακών Συστημάτων (9^ο)
5. Ανάπτυξη και Διαχείριση Συστημάτων Κτηματολογίου (9^ο)

1η ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΡΟΗ ΙΙ (ΚΥΡΙΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 3Β

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Φωτογραμμετρία III (Ψηφιακή Φωτογραμμετρία) (7°)
2. Ψηφιακή Χαρτογραφία (7°)
3. Θεωρία Σφαλμάτων και Συνορθώσεις II (6°)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Θεματική Χαρτογραφία (6°)
2. Ειδικά Κεφάλαια Τηλεπισκόπησης (7°)
3. Εφαρμοσμένη Οπτική (7°)
4. Συστήματα Κτηματολογίου και Πολιτική Γης (8°)
5. Μεγάλες Γεωδαιτικές Ασκήσεις II (6°)
6. Μεγάλες Θερινές Ασκήσεις (8°)
  - ⇒ Φωτογραμμετρίας
  - ⇒ Τηλεπισκόπησης

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 1 ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αξίες Ακινήτων & Διαχείριση Γης (9°)
2. Δορυφορική Γεωδαισία & Πλοϊγηση (7°)
3. Ειδικά θέματα Γεωδαισίας (6°)
4. Θαλάσσια Γεωδαισία (9°)
5. Ραδιομετρία & Μικροκυματική Τηλεπισκόπηση (8°)
6. Συλλογή Φωτογραφικών Δεδομένων (6°)
7. Στοιχεία Επεξεργασίας Σημάτων (6°)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΑ (Επιλογή ενός Μαθήματος - θέματος)

1. Αποτυπώσεις Μνημείων (9°)
2. Εφαρμογές Φωτοερμηνείας – Τηλεπισκόπησης (9°)
3. Τεχνική Γεωδαισία (9°)
4. Εφαρμογές Διασυνδεδεμένων Ψηφιακών Συστημάτων (9°)
5. Ανάπτυξη και Διαχείριση Συστημάτων Κτηματολογίου (9°)

1η ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

**ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΡΟΗ Ι (ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ)
ΑΠΟ ΚΥΡΙΑ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

ΠΙΝΑΚΑΣ 4Α

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Συστήματα Κτηματολογίου και Πολιτική Γης (8°)
2. Ψηφιακή Χαρτογραφία (7°)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Αξίες Ακινήτων & Διαχείριση Γης (9°)
2. Ειδικά Κεφάλαια Τηλεπισκόπησης (7°)
3. Θεματική Χαρτογραφία (6°)
4. Μεγάλες Θερινές Ασκήσεις (8°)
  - ⇒ Φωτογραμμετρίας
  - ⇒ Τηλεπισκόπησης

**ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ ΡΟΗ ΙΙ (ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ)
ΑΠΟ ΚΥΡΙΑ ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ Ή ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ**

ΠΙΝΑΚΑΣ 4Β

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Δορυφορική Γεωδαισία & Πλοήγηση (7°)
2. Ειδικά Κεφάλαια Τηλεπισκόπησης (7°)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (6°)
2. Μεγάλες Γεωδαιτικές Ασκήσεις II (6°)
3. Μεγάλες Θερινές Ασκήσεις (8°)
  - ⇒ Φωτογραμμετρίας
  - ⇒ Τηλεπισκόπησης
4. Φωτογραμμετρία III (Ψηφιακή Φωτογραμμετρία) (7°)
5. Ψηφιακή Χαρτογραφία (7°)

**Δεν επιτρέπεται η επιλογή των δυο Ροών Τοπογραφίας (Ι και ΙΙ)
ως Κύριας και Δευτερεύουσας Εμβάθυνσης**

2^η ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΚΥΡΙΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Αστική Γεωγραφία (6 ^ο)
2. Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (6 ^ο)
3. Οικονομική Γεωγραφία (7 ^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Αξιολόγηση στο Σχεδιασμό του Χώρου (8 ^ο)
2. Εισαγωγή στην Πολεοδομία και Οικιστικά Δίκτυα (6 ^ο)
3. Εφαρμογές Διαχείρισης Φυσικών Πόρων (7 ^ο)
4. Μέθοδοι & Εφαρμογές Πολεοδομικού Σχεδιασμού (8 ^ο)
5. Μέθοδοι & Εφαρμογές Χωροταξικού Σχεδιασμού (9 ^ο)
6. Θεματική Χαρτογραφία (6 ^ο)
7. Θεωρία και Μέθοδοι Συμμετοχικού Σχεδιασμού (9 ^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 1 ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Αρχές Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού (7 ^ο)
2. Γεωγραφία των Μεταφορών (8 ^ο)
3. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις (8 ^ο)
4. Χωροταξική Πολιτική – Περιφερειακή Ανάπτυξη (7 ^ο)
5. Αξίες Ακινήτων και Διαχείριση Γης (9 ^ο)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΑ (Επιλογή ενός Μαθήματος - θέματος)

1. Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός (9 ^ο)
2. Εφαρμογές Διασυνδεδεμένων Ψηφιακών Συστημάτων (9 ^ο)
3. Ανάπτυξη και Διαχείριση Συστημάτων Κτηματολογίου (9 ^ο)

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΑΣΤΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 6

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Αστική Γεωγραφία (6 ^ο)
2. Οικονομική Γεωγραφία (7 ^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Αξιολόγηση στο Σχεδιασμό του Χώρου (8 ^ο)
2. Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (6 ^ο)
3. Εισαγωγή στην Πολεοδομία και Οικιστικά Δίκτυα (6 ^ο)
4. Μέθοδοι & Εφαρμογές Πολεοδομικού Σχεδιασμού (8 ^ο)
5. Μέθοδοι & Εφαρμογές Χωροταξικού Σχεδιασμού (9 ^ο)
6. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις (8 ^ο)
7. Θεωρία και Μέθοδοι Συμμετοχικού Σχεδιασμού (9 ^ο)

3^η ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ (ΚΥΡΙΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 7

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Οδοποιία II (Κυκλοφοριακή Τεχνική) (7^ο)
2. Οδοποιία III (Σχεδιασμός και Λειτουργία Κόμβων) (8^ο)
3. Συστήματα Μεταφορών (6^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Δομικές Μηχανές - Οργάνωση Εργοταξίων (7^ο)
2. Εδαφομηχανική - Θεμελιώσεις (7^ο)
3. Οδοποιία IV (Κατασκευαστικά Στοιχεία Έργων Οδοποιίας) (9^ο)
4. Σιδηροδρομική (8^ο)
5. Τεχνικά Έργα Υποδομής (9^ο)
6. Τεχνικά Υλικά (6^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 1 ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Ανοικτοί Αγωγοί και Υδραυλικές Κατασκευές (8^ο)
2. Αρχές Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού (7^ο)
3. Διευθετήσεις Υδατορευμάτων (9^ο)
4. Επιχειρησιακή Έρευνα (9^ο)
5. Τεχνολογία Κατασκευών (8^ο)
6. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις (8^ο)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΑ (Επιλογή ενός Μαθήματος - θέματος)

1. Σχεδιασμός - Μελέτη – Λειτουργία Οδικών Έργων (9^ο)
2. Εφαρμογές Διασυνδεδεμένων Ψηφιακών Συστημάτων (9^ο)

ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ (ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 8

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Οδοποιία II (Κυκλοφοριακή Τεχνική) (7^ο)
2. Συστήματα Μεταφορών (6^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Δομικές Μηχανές - Οργάνωση Εργοταξίων (7^ο)
2. Επιχειρησιακή Έρευνα (9^ο)
3. Οδοποιία III (Σχεδιασμός και Λειτουργία Κόμβων) (8^ο)
4. Οδοποιία IV (Κατασκευαστικά Στοιχεία Έργων Οδοποιίας) (9^ο)
5. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις (8^ο)
6. Τεχνικά Έργα Υποδομής (9^ο)

4^η ΕΜΒΑΘΥΝΣΗ

ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΚΥΡΙΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 9

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Ανοικτοί Αγωγοί και Υδραυλικές Κατασκευές (8^ο)
2. Εγγειοβελτιωτικά Έργα (8^ο)
3. Υδρολογία Υπόγειων Νερών (7^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Διευθετήσεις Υδατορευμάτων (9^ο)
2. Εδαφομηχανική - Θεμελιώσεις (7^ο)
3. Τεχνικά Έργα Υποδομής (9^ο)
4. Τεχνικά Υλικά (6^ο)
5. Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων (9^ο)
6. Υγειονομική Τεχνολογία και Περιβάλλον (9^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΛΑΧΙΣΤΟΝ 1 ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. Δομικές Μηχανές - Οργάνωση Εργοταξίων (7^ο)
2. Επιχειρησιακή Έρευνα (9^ο)
3. Εισαγωγή στις Τεχνολογίες Περιβάλλοντος (6^ο)
4. Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις (8^ο)

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΘΕΜΑΤΑ (Επιλογή ενός Μαθήματος - θέματος)

1. Σχεδιασμός Συστημάτων Υδατικών Πόρων (9^ο)
2. Εφαρμογές Διασυνδεδεμένων Ψηφιακών Συστημάτων (9^ο)

ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ (ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΑ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 10

ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

1. Εγγειοβελτιωτικά Έργα (8^ο)
2. Υδρολογία Υπόγειων Νερών (7^ο)

ΕΠΙΛΟΓΗ ΤΟΥ ΛΑΧΙΣΤΟΝ 2 ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1. Ανοικτοί Αγωγοί και Υδραυλικές Κατασκευές (8^ο)
2. Διευθετήσεις Υδατορευμάτων (9^ο)
3. Τεχνικά Έργα Υποδομής (9^ο)
4. Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων (9^ο)
5. Υγειονομική Τεχνολογία και Περιβάλλον (9^ο)

Υπόμνημα Πινάκων επιλογών

T1 = Εμβάθυνση **Τοπογραφίας – Ροή I**

T2 = Εμβάθυνση **Τοπογραφίας – Ροή II**

Π = Εμβάθυνση **Περιφερειακού Αστικού Σχεδιασμού & Ανάπτυξης**

Σ = Εμβάθυνση **Συγκοινωνιακής Τεχνικής**

Υ = Εμβάθυνση **Υδατικών Πόρων**

K = **Κύρια** Εμβάθυνση

Δ = **Δευτερεύουσα** Εμβάθυνση

Υ = **Υποχρεωτικό** μάθημα

E = μάθημα **Επιλογής**

Ω = Εβδομαδιαίες **ώρες** διδασκαλίας

3.2. ΩΡΙΑΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ώρες
1.	6209	Γραμμική Άλγεβρα & Αναλυτική Γεωμετρία	4
2.	6210	Μαθηματική Ανάλυση	5
3.	6211	Εισαγωγή στην Πληροφορική	4
4.	6003	Γενική Γεωλογία	4
5.	6212	Παραστατική & Προοπτική Γεωμετρία	4
6.	6176	Τεχνικές και Τοπογραφικές Σχεδιάσεις	4
7.	6029	Φυσική Γεωγραφία & Περιβάλλον	4
		Σύνολο	29

II. Υποχρεωτικό με δυνατότητα απαλλαγής

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ώρες
1.	6053	Αγγλική Γλώσσα	2
2.	6054	Γαλλική Γλώσσα	2
3.	6055	Γερμανική Γλώσσα	2
4.	6060	Ιταλική Γλώσσα	2

2^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	'Ωρες
1.	6004	Διαφορικές Εξισώσεις και Μιγαδικές Συναρτήσεις	4
2.	6042	Θεωρία Πιθανοτήτων και Στατιστική	4
3.	6143	Γεωδαισία I (Εισαγωγή στη Γεωδαισία)	4
4.	6009	Φυσική I (Μηχανική)	5
5.	6032	Χαρτογραφία I (Γενική Χαρτογραφία)	4
6.	6213	Προγραμματιστικές Τεχνικές	4
7.	6178	Προβολική Γεωμετρία	3
8.		Σύνολο	28

II. Υποχρεωτικό με δυνατότητα απαλλαγής

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	'Ωρες
1.	6110	Αγγλική Γλώσσα	2
2.	6111	Γαλλική Γλώσσα	2
3.	6112	Γερμανική Γλώσσα	2
4.	6113	Ιταλική Γλώσσα	2

3^ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	'Ωρες
1.	6085	Αριθμητική Ανάλυση	4
2.	6106	Διαφορική Γεωμετρία	4
3.	6010	Φυσική II (Ηλεκτρομαγνητισμός & Οπτική)	5
4.	6215	Βάσεις Δεδομένων	4
5.	6027	Γεωδαισία II (Γεωδαιτικές Μέθοδοι & Όργανα)	4
6.	6216	Τεχνική Μηχανική	6
		Σύνολο	27

II. Υποχρεωτικό με δυνατότητα απαλλαγής

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	'Ωρες
1.	6057	Αγγλική Γλώσσα	2
2.	6058	Γαλλική Γλώσσα	2
3.	6094	Γερμανική Γλώσσα	2
4.	6095	Ιταλική Γλώσσα	2

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ώρες
1.	6102	Αρχές Γεωπληροφορικής και Σ.Γ.Π.	4
2.	6090	Γεωδαισία III (Αποτυπώσεις – Χαράξεις)	5
3.	6091	Φωτοερμηνεία - Τηλεπισκόπηση	5
4.	6193	Χαρτογραφία II (Αναλυτική Χαρτογραφία)	4
5.	6083	Οδοποιία I (Γεωμετρικός Σχεδιασμός Οδών)	4
6.	6174	Γεωτεχνική Μηχανική	4
7.		Εένες Γλώσσες	2
	6114	Αγγλική Γλώσσα	
	6115	Γαλλική Γλώσσα	
	6116	Γερμανική Γλώσσα	
	6117	Ιταλική Γλώσσα	
		Σύνολο	28

II. Υποχρεωτικό Καλοκαιρινό μάθημα

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ώρες
8.	6013	Μεγάλες Γεωδαιτικές Ασκήσεις I	

5ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ώρες
1.	6214	Εισαγωγή στην Οικονομική Ανάλυση	4
2.	6018	Γεωδαισία IV (Ανώτερη Γεωδαισία)	4
3.	6043	Θεωρία Σφαλμάτων & Συνορθώσεις I	4
4.	6031	Φωτογραμμετρία I (Εισαγωγή στη Φωτογραμμετρία)	5
5.	6025	Γεωγραφία και Ανάλυση του Χώρου	4
6.	6044	Μηχανική Ρευστών	3
7.	6188	Σχεδιασμός Συγκοινωνιακών Έργων Οικονομικά Στοιχεία	3
		Σύνολο	27

II Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά

(υποχρεωτική η επιλογή ενός μόνο μαθήματος)

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ώρες
1.	6138	Ιστορία Πολιτισμού	2
2.	6103	Κοινωνιολογία του Χώρου	2
3.	6170	Φιλοσοφία των Επιστημών	2

6ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	'Ωρες
1.	6217	Γεωδαισία V (Δορυφορική Γεωδαισία)	4
2.	6122	Φωτογραμμετρία II (Αναλυτική Φωτογραμμετρία)	4
3.	6099	Εφαρμοσμένη Υδραυλική	3
4.	6076	Τεχνική Υδρολογία	4
		Σύνολο	15

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά

A/A	Κωδ	Μαθήματα	Ω	T 1 K	T 1 Δ	T 2 K	T 2 Δ	Π K	Π Δ	Σ K	Σ Δ	Y K	Y Δ
1	6088	Γεωδαιτική Αστρονομία	4	E									
2	6028	Ειδικά Θέματα Γεωδαισίας	4	E		E							
3	6223	Στοιχεία Επεξεργασίας Σημάτων	4	E		E							
4	6190	Συλλογή Φωτογραφικών Δεδομένων	3			E							
5	6092	Αστική Γεωγραφία	4						Y	Y			
6	6006	Θεματική Χαρτογραφία	4		E	E		E					
7	6218	Εισαγωγή στην Πολεοδομία & Οικιστικά Δίκτυα	4					E	E				
8	6219	Τεχνικά Υλικά	4							E		E	
9	6180	Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών	4				E	Y	E				
10	6151	Θεωρία Σφαλμάτων & Συνορθώσεις II	4	Y		Y							
11	6118	Εισαγωγή στις Τεχνολογίες Περιβάλλοντος	2									E	
12	6107	Συστήματα Μεταφορών	3							Y	Y		

III. Καλοκαιρινό μάθημα κατ' επιλογήν

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	T 1 K	T 1 Δ	T 2 K	T 2 Δ	Π K	Π Δ	Σ K	Σ Δ	Y K	Y Δ
1	6134	Μεγάλες Γεωδαιτικές Ασκήσεις II	E		E	E						

Η δήλωση των μαθημάτων επιλογής:

- ✓ γίνεται με βάση τους πίνακες επιλογής των μαθημάτων της Κύριας και Δευτερεύουσας Εμβάθυνσης του φοιτητή
- ✓ και λαμβάνονται υπόψη πως προϋπόθεση για τη λήψη υποτροφίας είναι να υπάρχει προβιβάσιμος βαθμός σε ΟΛΑ τα υποχρεωτικά μαθήματα (κορμού, κύριας και δευτερεύουσας εμβάθυνσης), στην κανονική ή στην επαναληπτική περιοδό του ακαδ. έτους αναφοράς και να μην έχει απαλλαγές ο φοιτητής σε κάποιο από τα μαθήματα αυτά (εξαιρούνται τα μαθήματα ξένων γλωσσών)

7ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ώρες
1.	6049	Κτηματολόγιο	4
2.	6153	Ψηφιακή Τηλεπισκόπηση	4
3.	6120	Πολεοδομία	4
4.	6166	Υδραυλικά Έργα	4
		Σύνολο	16

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ω	Τ 1 K	Τ 1 Δ	Τ 2 K	Τ 2 Δ	Π K	Π Δ	Σ K	Σ Δ	Υ K	Υ Δ	
1	6228	Δορυφορική Γεωδαισία & Πλοϊγηση	4	Y		E	Y							
2	6071	Ειδικά Κεφάλαια Τηλεπισκόπησης	4		E	E	Y							
3	6182	Εισαγωγή στο γήινο πεδίο βαρύτητας.	3	Y										
4	6204	Φωτογραμμετρία III (Ψηφιακή Φωτογραμμετρία)	4	E		Y	E							
5	6165	Ψηφιακή Χαρτογραφία	4		Y	Y	E							
6	6127	Εφαρμοσμένη Οπτική	4	E		E								
7	6224	Χωροταξική Πολιτική & Περιφερειακή Ανάπτυξη	3					E						
8	6146	Δομικές Μηχανές – Οργάνωση Εργοταξίων	3						E	E	E			
9	6023	Αρχές Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού	4					E	E					
10	6140	Οικονομική Γεωγραφία	4					Y	Y					
11	6095	Εδαφομηχανική - Θεμελιώσεις	4						E		E			
12	6158	Οδοποιία II (Κυκλοφοριακή Τεχνική)	3							Y	Y			
13	6121	Υδρολογία Υπόγειων Νερών	3								Y	Y		
14	6079	Εφαρμογές στη Διαχείριση Φυσικών Πόρων	4					E						

Η δήλωση των μαθημάτων επιλογής:

- ✓ γίνεται με βάση τους πίνακες επιλογής των μαθημάτων της Κύριας και Δευτερεύουσας Εμβάθυνσης του φοιτητή
- ✓ και λαμβάνονται υπόψη πώς προϋπόθεση για τη λήψη υποτροφίας είναι να υπάρχει προβιβάσιμος βαθμός σε ΟΛΑ τα υποχρεωτικά μαθήματα (κορμού, κύριας και δευτερεύουσας εμβάθυνσης), στην κανονική ή στην επαναληπτική περίοδο του ακαδ. έτους αναφοράς και να μην έχει απαλλαγές ο φοιτητής σε κάποιο από τα μαθήματα αυτά (εξαιρούνται τα μαθήματα ξένων γλωσσών)

9ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. Υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ώρες
1.	6177	Διοίκηση και Οργάνωση Επιχειρήσεων	3
2.	6125	Στοιχεία Δικαίου και Τεχνικής Νομοθεσίας	3
		Σύνολο	6

II. Κατ' επιλογήν υποχρεωτικά

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ω	T 1 K	T 1 Δ	T 2 K	T 2 Δ	P K	P Δ	S K	S Δ	Y K	Y Δ
1	6203	Αξίες Ακινήτων & Διαχείριση Γης	3	E	E	E		E					
2	6208	Ειδικά Θέματα Δορυφορικής Γεωδαισίας	3	E									
3	6131	Θαλάσσια Γεωδαισία	4	E		E							
4	6205	Μετρολογία	3	E									
5	6200	Θεωρία και Μέθοδοι Συμμετοχικού Σχεδιασμού	4					E	E				
6	6220	Μέθοδοι και Εφαρμογές Χωροταξικού Σχεδιασμού	4					E	E				
7	6077	Υγειονομική Τεχνολογία & Περιβάλλον	3								E	E	
8	6033	Διευθετήσεις Υδατορευμάτων	3						E		E	E	
9	6094	Επιχειρησιακή Έρευνα	3						E	E	E		
10	6189	Οδοποιία IV (Κατασκευαστικά Στοιχεία Έργων Οδοποιίας)	3						E	E			
11	6015	Τεχνικά Έργα Υποδομής	4						E	E	E	E	
12	6229	Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων	4								E	E	

III. Μαθήματα - Θέματα

(υποχρεωτική η επιλογή ενός μαθήματος - θέματος από την Κύρια εμβάθυνση που έχει επιλεγεί)

A/A	Κωδ.	Μαθήματα	Ω	T1	T2	P	Σ	Υ
1	6230	Ανάπτυξη και Διαχείριση Συστημάτων Κτηματολογίου	4	E	E	E		
2	6197	Αποτυπώσεις Μνημείων	4	E	E			
3	6221	Εφαρμογές Ανώτερης & Δορυφορικής Γεωδαισίας	4	E				
4	6198	Εφαρμογές Φωτοερμηνείας -Τηλεπικόπησης	4		E			
5	6132	Τεχνική Γεωδαισία	4	E	E			
6	6199	Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός	4			E		
7	6201	Σχεδιασμός - Μελέτη - Λειτουργία Οδικών Έργων	4				E	
8	6202	Σχεδιασμός Συστημάτων Υδατικών Πόρων	4					E
9	6222	Εφαρμογές Διασυνδεδεμένων Ψηφιακών Συστημάτων	4	E	E	E	E	E

Η δήλωση των μαθημάτων επιλογής:

- ✓ γίνεται με βάση τους πίνακες επιλογής των μαθημάτων της Κύριας και Δευτερεύουσας Εμβάθυνσης του φοιτητή
- ✓ και λαμβάνονται υπόψη πως προϋπόθεση για τη λήψη υποτροφίας είναι να υπάρχει προβιβάσιμος βαθμός σε ΟΛΑ τα υποχρεωτικά μαθήματα (κορμιού, κύριας και δευτερεύουσας εμβάθυνσης), στην κανονική ή στην επαναληπτική περίοδο του ακαδ. έτους αναφοράς και να μην έχει απαλλαγές ο φοιτητής σε κάποιο από τα μαθήματα αυτά (εξαιρούνται τα μαθήματα ξένων γλωσσών)

3.3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

1ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Γραμμική Άλγεβρα και Αναλυτική Γεωμετρία

Γραμμικοί Χώροι: Βάση και διάσταση γραμμικού χώρου. Εσωτερικό γινόμενο και ορθογωνιότητα. Πίνακες. Γραμμικές απεικονίσεις. Πίνακας γραμμικής απεικόνισης. Πίνακας αλλαγής βάσεως. Οριζουσες. Αντιστροφή τετραγωνικού πίνακα. Γραμμικά συστήματα. Διανύσματα. Εξίσωση ευθείας και επιπέδου. Εξωτερικό γινόμενο διανυσμάτων. Ιδιοτιμές και ιδιοδιανύσματα τετραγωνικών πινάκων. Διαγωνοποίηση τετραγωνικού πίνακα. Χαρακτηριστικό πολυώνυμο πίνακα. Θεώρημα Cayley – Hamilton. Ορθογώνιοι, συμμετρικοί ορθομοναδιαίοι και ερμιτιανοί πίνακες. Τετραγωνικές μορφές. Καμπύλες και επιφάνειες δευτέρου βαθμού.

Μαθηματική Ανάλυση

Αριθμητικές Σειρές. Παράγωγος και διαφορικό συναρτήσεως μιας μεταβλητής. Ορισμένο και αόριστο ολοκλήρωμα, μέθοδοι υπολογισμού και εφαρμογές. Ανάπτυξη συναρτήσεως σε σειρά Taylor. Χαρακτηριστικά αναπτύγματα και εφαρμογές. Συναρτήσεις πολλών μεταβλητών. Μερική παράγωγος, διαφορικό, παραγώγιση σύνθετης συνάρτησης. Τύπος Taylor, πεπλεγμένες συναρτήσεις. Ακρότατα Συναρτήσεων. Ολοκληρωτικός λογισμός (διπλά, τριπλά, επικαμπύλια και επιφανειακά ολοκληρώματα) εφαρμογές. Διανυσματική ανάλυσης (θεωρία πεδίων, βασική διανυσματική ανάλυση, εφαρμογές).

Εισαγωγή στην Πληροφορική

Εισαγωγή στην πληροφορική και τους Η/Υ. Παράσταση αριθμών και χαρακτήρων, αριθμητικά συστήματα, πράξεις και μετατροπές. Δομή των Η/Υ –υλικό και λογισμικό. Λειτουργικά συστήματα, διεργασίες και δρομολόγηση - εισαγωγή στον προγραμματισμό, γλώσσες προγραμματισμού, μεταφραστές & μεταγλωττιστές. Η έννοια του αλγόριθμου, βασικές δομές (ακολουθία, σύγκριση, επανάληψη) και παραδείγματα. Στοιχεία δομημένης ανάλυσης και σχεδίασης προγράμματος. Ροή εργασιών προγραμματισμού - εισαγωγή στη C++: το περιβάλλον προγραμματισμού, συντακτικό C++, τύποι μεταβλητών μνήμης. Block εντολών της C++, σειριακή εκτέλεση - έλεγχος ροής προγράμματος, εκτέλεση υπό συνθήκη - καθιερωμένη είσοδος / έξοδος (πληκτρολόγιο & οθόνη). Λογικές εκφράσεις και σύνθετες δομές ελέγχου ροής. Επαναληπτικές δομές: τύποι και παραδείγματα. Απλές εφαρμογές με χρήση των βασικών δομών προγραμματισμού. Η έννοια της συνάρτησης στην C++, τύποι συναρτήσεων. Πίνακες ως μεταβλητές - επαναληπτικές εφαρμογές.

Γενική Γεωλογία

Η γη στο ηλιακό μας σύστημα. Ατμόσφαιρα, Υδρόσφαιρα, Κλίμα. Δομή και σύσταση της γης. Ιδιότητες της γης (Βαρύτητα, Μαγνητισμός, Γεωθερμία). Ισοστασία. Το γήινο ανάγλυφο. Ο γεωλογικός χρόνος. Θεωρία των τεκτονικών πλακών. Ηφαιστειότητα. Αποσάθρωση και Διάβρωση. Αιολική δράση. Παγετώδης δράση. Ορυκτά. Πυριγενή, Ιζηματογενή και Μεταμορφωμένα πετρώματα. Εδάφη. Υδρογραφικά συστήματα και υπόγεια νερά. Ωκεανοί, ακτές, μεταβολές των ακτών. Κινήσεις μαζών, κατολισθήσεις και καταβυθίσεις. Σεισμική δράση. Πτυχωσιγενής δράση. Ρηξιγενής δράση. Διακλάσεις. Ρήγματα - Ενεργά ρήγματα. Γεωτεκτονικό καθεστώς του ελληνικού χώρου. Γεωδυναμικό καθεστώς του ελληνικού χώρου.

Παραστατική και Προοπτική Γεωμετρία

Ευθείες και επίπεδα στο χώρο. Σχετικές θέσεις ευθειών και επιπέδων. Παραλληλία και καθετότητα ευθειών και επιπέδων. Προβολή σημείου και ευθείας σε επίπεδο. Δίεδρες – τριέδρες γωνίες. Πρίσμα, πυραμίδα, κώνος, κύλινδρος και σφαίρα. Εισαγωγή στο σύστημα των δύο επιπέδων προβολής. Παράσταση σημείου, ευθείας και επιπέδου. Μέθοδοι επίλυσης προβλημάτων. Παράσταση πυραμίδας, τομή με ευθεία ή επίπεδο. Παράσταση πρίσματος, τομή με ευθεία ή επίπεδο. Αναπτύγματα πυραμίδας και πρίσματος. Εισαγωγή στο σύστημα του ενός επιπέδου προβολής και των υψομέτρων. Παράσταση σημείου, ευθείας και επιπέδου. Προβλήματα τομής ευθειών και επιπέδων. Εφαρμογές. Εισαγωγή στην προοπτική. Σημεία και ευθείες φυγής. Προοπτική εικόνα πολυγωνικών σχημάτων του επιπέδου της βάσης σε κατακόρυφο πίνακα. Προοπτική εικόνα πολυεδρικού σχήματος.

Τεχνικές και Τοπογραφικές Σχεδιάσεις

Περιγραφή των σχεδιαστικών οργάνων. Αρχές σχεδίασης. Καθορισμός κλιμάκων σχεδιασμού. Γραμμογραφία, υπομνήματα. Αρμονικές και βασικές γεωμετρικές χαράξεις. Απεικόνιση σχημάτων και μορφών του δομημένου χώρου με τη μέθοδο των ορθών προβολών. Σχεδιασμός γεωμετρικού στερεού στον χώρο υπό κλίμακα (κατόψεις, τομές, όψεις, αξονομετρικά). Εφαρμογή σε αρχιτεκτονική σύνθεση. Το τοπογραφικό σχέδιο και οι γενικοί κανόνες σχεδίασης τοπογραφικού σχεδίου. Ακρίβεια του σχεδίου. Κάνναβος, πλαίσιο, υπόμνημα. Αυτοσχέδιο. Αρχές σχεδίασης τοπογραφικού σχεδίου. Σύνταξη τοπογραφικού διαγράμματος με ορθογώνιες και πολικές συντεταγμένες. Απεικόνιση αναγλύφου με ισοϋψεις καμπύλες. Έννοια παρεμβολής. Σχεδίαση κτηματολογικού και ρυμοτομικού διαγράμματος. Απεικόνιση μηκοτομής και διατομών. Το τοπογραφικό σχέδιο σε ψηφιακό περιβάλλον.

Φυσική Γεωγραφία και Περιβάλλον

Εισαγωγή στη Φυσική Γεωγραφία, ατμόσφαιρα και συνθήκες ατμοσφαιρικής ρύπανσης, μετεωρολογικά φαινόμενα, κλιματικές διακρίσεις, υδρολογικά φαινόμενα, φυσιογραφία και γεωμορφολογικές συνθήκες, εδάφη, εδαφικές κατατάξεις και καταγραφές, χλωρίδα και βλαστητικές κατανομές, βιοκλίμα, πανίδα και κατανομές, ποιότητα φυσικού χώρου με έμφαση στα αισθητικά χαρακτηριστικά του τοπίου, προστατευόμενες φυσικές περιοχές του ελλαδικού χώρου, εργαστηριακές ασκήσεις και εκπαιδευτικές εκδρομές.

2ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Διαφορικές Εξισώσεις και Μιγαδικές Συναρτήσεις

Εισαγωγή: Βασικές έννοιες και ορισμοί. Δ.Ε. Πρώτης τάξης: Χωριζομένων μεταβλητών, γραμμικές, πλήρεις, ομογενείς, Bernoulli, Ricatti, Clairant, Lagrange, ορθογώνιες τροχιές, ύπαρξη και μοναδικότητα λύσης προβλημάτων αρχικών τιμών (Picard και Reano). Γραμμικές Δ.Ε. ανώτερης τάξης: Ομογενείς, ο χώρος των λύσεων της ομογενούς, γενική λύση γραμμικής, η μέθοδος προσδιορισμού των συντελεστών (Lagrange), γραμμικές με σταθερούς συντελεστές, Δ.Ε. του Euler. Σύστημα Δ.Ε.: Η μέθοδος της απαλοιφής, ο χώρος των λύσεων γραμμικών ομογενών συστημάτων, η γενική λύση γραμμικού συστήματος, η μέθοδος προσδιορισμού των συντελεστών (Lagrange), γραμμικά συστήματα με σταθερούς συντελεστές. Λύση Δ.Ε. με χρήση δυναμοσειρών: Συνθήκη και ιδιάζοντα σημεία, ύπαρξη αναλυτικών λύσεων, λύση σε κανονικά ιδιάζοντα σημεία, συναρτήσεις της Μαθηματικής Φυσικής (Bessel και Legendre). Μετασχηματισμός Laplace: Ορισμός και ιδιότητες του μετασχηματισμού, εφαρμογή του μετασχηματισμού στη λύση Δ.Ε. και συστημάτων Δ.Ε. Δ.Ε. με μερικές παραγώγους: Γραμμικές Δ.Ε. Οι βασικές εξισώσεις της Μαθηματικής Φυσικής, ταξινόμηση των Δ.Ε. 2^{ης} τάξης, προβλήματα συνοριακών τιμών, η μέθοδος χωρισμού των μεταβλητών.

Μιγαδικές Συναρτήσεις: Στοιχειώδεις μιγαδικές συναρτήσεις. Παραγώγιση και ολοκλήρωση. Θεώρημα και τύπος του Cauchy. Δυναμοσειρές και σειρές Laurent. Βασικά θεωρήματα μιγαδικών συναρτήσεων. Ολοκληρωτικά υπόλοιπα. Σύμμορφη απεικόνιση. Ρητογραμμικές απεικονίσεις.

Θεωρία Πιθανοτήτων και Στατιστική

Περιγραφική Στατιστική. Έννοια της πιθανότητας, νόμοι και ιδιότητες αυτής. Υπό συνθήκη πιθανότητα, ανεξαρτησία ενδεχομένων, θεώρημα του Bayes. Τυχαία μεταβλητή και κατανομή αυτής. Μέση τιμή, διασπορά και ιδιότητες αυτών. Ειδικές κατανομές και εφαρμογές αυτών. Διμεταβλητές κατανομές, ανεξαρτησία τυχαίων μεταβλητών. Κεντρικό οριακό θεώρημα. Δειγματικές κατανομές. Εκτίμηση κατά σημείο, διαστήματα εμπιστοσύνης και έλεγχοι υποθέσεων. Γραμμικό μοντέλο: εκτίμηση και έλεγχοι παραμέτρων, συντελεστής προσαρμογής, πρόβλεψη. Κριτήριο χ^2 και γραφικός έλεγχος κατανομής. Πίνακες συνάφειας. Εφαρμογές με χρήση στατιστικού πακέτου.

Γεωδαισία I (Εισαγωγή στη Γεωδαισία)

Εισαγωγή – Ιστορικά – Ορισμός. Γη – Δομή και βασικές κινήσεις. Σχήμα και μέγεθος της γης. Επιφάνειες αναφοράς. Γεωειδές, ελλειψοειδές εκ περιστροφής – σφαίρα – επίπεδο. Βασικοί ορισμοί – μονάδες. Μετρήσεις (μηκών, γωνιών, υψομετρικών διαφορών). Μέθοδοι αποτύπωσης. Μέση τιμή – μεταβλητότητα μετρημένων μεγεθών. Συστήματα συντεταγμένων – συστήματα αναφοράς. Γεωδαιτικά συστήματα αναφοράς που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα. Γεωδαιτικοί υπολογισμοί στο επίπεδο – βασικά προβλήματα – εμβαδά – μετασχηματισμοί συστήματα συντεταγμένων στο επίπεδο. Γεωμετρία της σφαίρας. Υπολογισμοί στην επιφάνεια της.

Φυσική I (Μηχανική)

Κινηματική και δυναμική υλικού σημείου. Κινηματική & δυναμική στερεού σώματος, περιστροφική κίνηση, ροπή αδρανείας, στροφορμή. Βαρύτητα και κεντρικές δυνάμεις. Μηχανικές και ηλεκτρικές ταλαντώσεις, χαρακτηριστικά μεγέθη, εξίσωση ταλάντωσης και λύσεις της, συντονισμός, σύζευξη ταλαντών. Γενικά χαρακτηριστικά των κυμάτων, εξίσωση κύματος. Μηχανικά κύματα, επαλληλία κυμάτων, στάσιμα κύματα. Σχετικιστική μηχανική: σχετικότητα του ταυτοχρονισμού, σχετικότητα μήκους και χρόνου, μετασχηματισμός Lorentz.

Χαρτογραφία I (Γενική Χαρτογραφία)

Εισαγωγή στη χαρτογραφία. Βασικές αρχές της χαρτογραφίας, η ιστορία και εξέλιξή της, ο σημερινός της ρόλος και οι προοπτικές, οι χαρτογραφικές προβολές με αναφορά τη σφαίρα, οι χαρτογραφικές διαδικασίες συλλογής και επεξεργασίας δεδομένων, ο χαρτογραφικός συμβολισμός, η χαρτογραφική γενίκευση, η αναπαράσταση του γήινου ανάγλυφου, η αναγραφή της ονοματολογίας στους χάρτες, η σύνταξη και η παραγωγή χαρτών. Εξάσκηση στην ανάγνωση του χάρτη, στη χαρτομετρία, στον ποιοτικό χαρακτήρα των παραμορφώσεων του χάρτη, στην επεξεργασία των χωρικών δεδομένων, στην επιλογή χαρτογραφικών συμβόλων, στη γενίκευση των χαρτογραφικών στοιχείων και στη σύνταξη ενός χάρτη.

Προγραμματιστικές Τεχνικές

Επανάληψη βασικών δομών προγραμματισμού και στοιχείων της γλώσσας C++. Παράμετροι συναρτήσεων, πίνακες ως παράμετροι – Εμβέλεια μεταβλητών. Αλφαριθμητικά (strings) στη C++ – Είσοδος / έξοδος με τις τυπικές συναρτήσεις [stdio] της C++, μορφοποίηση δεδομένων εξόδου. Ρεύματα εισόδου / εξόδου – Είσοδος/έξοδος από/προς αρχεία κειμένου. Αλγόριθμοι ταξινόμησης και αναζήτησης σε πίνακες. Δομές δεδομένων: structures, κλάσεις: ορισμός, αναφορά, χαρακτηριστικές συναρτήσεις. Εφαρμογές structures σε πίνακες και αρχεία – Αναδρομικές συναρτήσεις. Δείκτες, δυναμική παραχώρηση μνήμης. Κλάσεις: ορατότητα πεδίων, πολυμορφισμός, εφαρμογές. Σύνθετες εφαρμογές με κλάσεις και αρχεία. Αντικειμενοστρεφής ανάλυση και σχεδίαση – στοιχεία προγραμματισμού περιβάλλοντος Windows. Επαναληπτικές εφαρμογές – παραδείγματα από τις περιοχές Τοπογράφου Μηχανικού.

Προβολική Γεωμετρία

Κεντρική και παράλληλη ομολογία, ομόλογα σχήματα, κατασκευές στον χώρο. Επιφάνειες δευτέρου βαθμού και κωνικές τομές. Η Προοπτική απεικόνιση ως κεντρική ομολογία. Ιδιότητες και κατασκευές. Κατασκευή της προοπτικής εικόνας επιπέδου και στερεού (καμπυλόγραμμου) σχήματος. Ασκήσεις. Εφαρμογές –

3ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Αριθμητική Ανάλυση

Εισαγωγή στο **Matlab** και **Mathematica**, βασικές έννοιες και εργαλεία. **Γραμμικά Συστήματα**: Άμεσες μέθοδοι (Gauss, μέθοδοι παραγοντοποίησης). Επαναληπτικές μέθοδοι (μέθοδος Jacobi, Gauss-Seidel, SOR), υπολογισμός των ιδιοτιμών. **Παρεμβολή και Πολυωνυμική Προσέγγιση**: Πολυώνυμο Taylor, Lagrange, Newton με διηρημένες διαφορές Newton με πεπερασμένες διαφορές, παρεμβολή Hermite και παρεμβολή με συναρτήσεις splines. **Επίλυση μη Γραμμικών Εξισώσεων**: Μέθοδοι Διχοτόμησης, Regula-Falsi, Σταθερού Σημείου, Newton-Raphson, Τέμνουσας, Schröder. Υπολογισμός ριζών πολυωνύμου και μέθοδος Newton για μη γραμμικά συστήματα. **Αριθμητική Παραγώγιση και Ολοκλήρωση**: Προσέγγιση παραγώγων διαφόρων τάξεων, βασικοί τύποι ολοκλήρωσης, σύνθετοι τύποι ολοκλήρωσης, τύποι ολοκλήρωσης Newton-Cotes, ολοκλήρωση Gauss, ολοκλήρωση σε άπειρο διάστημα. **Διαφορικές Εξισώσεις**: Πρόβλημα αρχικών τιμών, γενικά περί αριθμητικών μεθόδων, σφάλματα των αριθμητικών μεθόδων. Μέθοδοι απλού βήματος (Taylor, Runge-Kutta), κατασκευή των μεθόδων Runge-Kutta. Μέθοδοι πολλών βήματων, υπολογισμός των πολυβηματικών μεθόδων με ολοκλήρωση, (μέθοδοι Adams, Πρόβλεψης-Διόρθωσης). **Θεωρία Προσέγγισης**: Διακριτή προσέγγιση με ελάχιστα τετράγωνα, πολυωνυμική και εκθετική προσέγγιση, προσέγγιση συνάρτησης και ελάχιστα τετράγωνα με ορθογώνια πολυώνυμα. **Προβλήμα Συνοριακών Τιμών**: Προσέγγιση μερικών παραγώγων, γραμμική μέθοδος σκόπευσης, μέθοδοι πεπερασμένων διαφορών, μέθοδος Galerkin με πεπερασμένα στοιχεία. Εφαρμογές στο Matlab και Mathematica.

Διαφορική Γεωμετρία

Καμπύλες του R3: Η έννοια της καμπύλης. Εφαπτόμενη ευθεία, εγγύτατο επίπεδο. Μήκος τόμου - Φυσική παράμετρος καμπύλης. Τρίεδρο Frenet. Καμπυλότητα και στρέψη. Εξισώσεις Frenet. Εγγύτατα σφαίρα και κύκλος. Ενειλιγμένη και Εξειλιγμένη καμπύλη. Περιβάλλουσα οικογένειας καμπύλων.

Επιφάνειες του R3: Ορισμός επιφάνειας. Καμπύλες σε επιφάνεια, εφαπτόμενό επίπεδο - κάθετο διάνυσμα . Θεμελιώδη Μεγέθη πρώτης τάξης. Εμβαδόν επιφάνειας. Δεύτερη Θεμελιώδης μορφή. Περιβάλλουσα επιφανειών. Εφαρμογές στη σφαίρα και το ελλειψοειδές. Κάθετη Καμπυλότητα, κύριες καμπυλότητες, γραμμές καμπυλότητας. Γεωδαιτική Καμπυλότητα. Γεωδαιτικές Γραμμές, Τύπος του Liouville, Θεώρημα Gauss - Bonnet. **Απεικονίσεις Επιφανειών**: Ισομετρική απεικόνιση, σύμμορφη απεικόνιση, στερεογραφική προβολή, προβολή του Mercator, ισεμβαδικές απεικονίσεις, απεικόνιση Laubert, Sanson και Bonnet.

Φυσική II (Ηλεκτρομαγνητισμός & Οπτική)

Ηλεκτρικό πεδίο, Ηλεκτροστατικά πεδία στο κενό (N. Coulomb, N. Gauss, Δυναμικό), Ηλεκτροστατικά πεδία στην ύλη (παρουσία αγωγών, παρουσία μονωτών, ηλεκτρικά δίπολα), μαγνητικό πεδίο,, μαγνητοστατικά πεδία (N. Biot – Savart, N. Ampere), μαγνητικά δίπολα, χρονομεταβαλόμενο H/M πεδίο, αλληλεπίδραση ηλεκτρικού και μαγνητικού πεδίου. Εξισώσεις του Maxwell και H/M κύματα.

Γεωμετρική οπτική: ανάκλαση, διάθλαση, κάτοπτρα, πρίσματα, φακοί, οπτικά όργανα (μάτι, φωτογραφική μηχανή, τηλεσκόπια, διακριτική ικανότητα οπτικών

οργάνων). Πηγές φωτός και ανιχνευτές οπτικής ακτινοβολίας (ραδιομετρία και φωτομετρία, μέλαν σώμα, φωτοδίοδοι εκπομπής, ανιχνευτές). Κυματική οπτική: διασκεδασμός, διάθλαση, ανάκλαση, πόλωση, υπέρθεση, συμβολή, περιθλαση, συμφωνία κυμάτων. Συμβολομετρία, συμβολομετρικές τεχνικές.

Βάσεις Δεδομένων

Εισαγωγή στις βάσεις δεδομένων. Πίνακες, πεδία, σχέσεις, ιδιότητες. Εισαγωγή στην πρότυπη γλώσσα συμβολισμών UML.

Σχεσιακές βάσεις δεδομένων, συστήματα διαχείρισης ΒΔ, η γλώσσα SQL και εφαρμογές. Κατανεμημένες διατάξεις υλικού και λογισμικού, κατανεμημένες βάσεις δεδομένων.

Γεωδαισία II (Γεωδαιτικές Μέθοδοι & Όργανα)

Επανάληψη βασικών εννοιών από Γεωδαισία I. Μετρήσεις γωνιών: Ορισμοί, όργανα μέτρησης γωνιών και διευθύνσεων. Μέθοδοι μέτρησης και υπολογισμοί, ακρίβειες. Μετρήσεις μηκών: Όργανα και συστήματα μέτρησης μηκών (μετροταινία – EDM). Μέθοδοι μέτρησης, διορθώσεις και αναγωγές, ακρίβειες. Υψομετρία: Βασικές έννοιες, μέθοδοι προσδιορισμού υψομετρικών διαφορών, γεωμετρική χωροστάθμιση (όργανα, μεθοδολογία μετρήσεων, υπολογισμοί, ακρίβειες). Τριγωνομετρική υψομετρία (όργανα, μεθοδολογία μετρήσεων, υπολογισμοί και διορθώσεις, ακρίβειες). Διαφορικά συστήματα εντοπισμού: Γενικές αρχές, όργανα, απόλυτος εντοπισμός. Ορισμός Δικτύου, δίκτυα οριζοντίου ελέγχου. Δίκτυα κατακόρυφου ελέγχου, Ελληνικό Κρατικό Σύστημα Υψομετρίας. Τριγωνισμός, πυκνώσεις δικτύων (εμπροσθοτομία – οπισθοτομία).

Τεχνική Μηχανική

Η έννοια της δύναμης και της ροπής: συγκεντρωμένη δύναμη, ροπή δύναμης ως προς σημείο, σύνθεση δυνάμεων, ισορροπία στερεού σώματος. Ολόσωμοι ισοστατικοί φορείς: μόρφωση, στερεότητα, ισοστατικότητα, αντιδράσεις, διαγράμματα M-V-N. Οι έννοιες της τάσης και της παραμόρφωσης: η παραμόρφωση του στερεού σώματος, η ορθή τάση και ορθή παραμόρφωση σε αξονικά φορτιζόμενη ράβδο, οι συνιστώσες της τάσης και της παραμόρφωσης σε ορθογωνικό απειροστό στοιχείο στερεού σώματος. Μηχανικές ιδιότητες των υλικών: διάγραμμα τάσεων-παραμορφώσεων, όλκιμα και ψαθυρά υλικά, ο νόμος του Hooke, ο λόγος Poisson, διάγραμμα διατητικών τάσεων-διατητικών παραμορφώσεων. Στρέψη: στρεπτική παραμόρφωση και στρεπτικές διατητικές τάσεις σε ευθύγραμμα δομικά στοιχεία με κυκλική και ορθογωνική διατομή. Κάμψη: απλή και λοξή κάμψη ευθύγραμμων δομικών στοιχείων με συμμετρική διατομή, απλή κάμψη σύνθετων δοκών, ελαστική καμπύλη, αντιδράσεις σε υπερστατικούς φορείς. Διάτηση: διατητικές τάσεις σε ευθύγραμμα δομικά στοιχεία με συμμετρική διατομή, διατητικές τάσεις σε κοίλες συμμετρικές διατομές. Συνδυασμένες φορτίσεις: τάσεις από διάτηση και κάμψη, μετασχηματισμός τάσεων, κύριες τάσεις σε δοκούς, κύκλος Mohr.

Λυγισμός υποστυλωμάτων: κρίσιμο φορτίο λυγισμού σε αμφιαρθρωτό λεπτό υποστύλωμα, λυγισμός λεπτών υποστυλωμάτων με διάφορους τρόπους στήριξης. Εργαστηριακές δοκιμές: δοκιμή σε εφελκυσμό-θλίψη, διαγράμματα τάσεων-παραμορφώσεων, μέβρο ελαστικότητας, δοκιμή σε στρέψη.

II. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΜΕ ΔΥΝΑΤΟΤΗΤΑ ΑΠΑΛΛΑΓΗΣ

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Υποχρεωτική η επιλογή μίας ξένης γλώσσας για τα τρία πρώτα εξάμηνα:

Αγγλική Γλώσσα

Διδασκαλία της Αγγλικής γλώσσας, γραμματική και συντακτική δομή, εξάσκηση στην κατανόηση και χρήση του προφορικού και γραπτού λόγου.

Γαλλική Γλώσσα

Σύγχρονη ζωντανή γλώσσα συνδυασμένη με τεχνική ορολογία: μελέτη και μετάφραση τεχνικών κειμένων που να έχουν και κάποιο πρακτικό χαρακτήρα και γενικά μέτριου επιπέδου γλωσσικών γνώσεων.

Γλωσσικά προβλήματα σε μεγάλες δομικές ενότητες: ερωτήσεις, άρνηση, άρθρα, αντωνυμίες, προθέσεις, σύνδεσμοι, βασικά επιπρότιμα κ.λ.π σε σειρές διαφορετικών παραδειγμάτων με μετάφραση και διευκρινήσεις.

Γερμανική Γλώσσα

Γραμματική, Συντακτικό, Εκπαίδευση με Ασκήσεις Γραμματικής – Συντακτικού, Ασκήσεις Γραμματικής, Κείμενα Τεχνικής Ορολογίας.

(Η εκμάθηση της Γερμανικής αρχίζει χωρίς προαπαιτούμενες γνώσεις).

Ιταλική Γλώσσα

Διδασκαλία της ιταλικής γλώσσας, γραμματική και συντακτική δομή, εξάσκηση και χρήση του προφορικού και γραπτού λόγου.

4ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Αρχές Γεωπληροφορικής και Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών (Σ.Γ.Π)

Βασικές έννοιες της Γεωπληροφορικής: Θεωρητική Βάση Γεωπληροφορικής - Ιστορική εξέλιξη, Έννοιες του Χώρου και Χρόνου και Απεικόνιση Χωρικής Γνώσης, Μοντέλα του Πραγματικού Χώρου, Υλοποίηση Χωρικών Έννοιών και Μοντέλων σε ένα Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών, Πηγές Δεδομένων και Τεχνολογίες Συλλογής, Εφαρμογές. Αντικειμενοστραφή μοντέλα, μοντέλα συνεχών πεδίων, Στοιχεία χωρικών βάσεων δεδομένων, μέθοδοι συσχέτισης/σύνδεσης/ενοποίησης δεδομένων, στοιχεία χωρικής ανάλυσης, στοιχεία ψηφιακής γραφικής παρουσίασης. Υλοποίηση των παραπάνω έννοιών με μια σειρά συσχετιζόμενων ασκήσεων που απαρτίζουν ένα σπονδυλωτό θέμα.

Γεωδαισία III (Αποτυπώσεις – Χαράξεις)

Κρατικά και ανεξάρτητα συστήματα συντεταγμένων. ΕΓΣΑ '87, Αναγωγές υπολογισμών στην προβολή(ε.μ.π.). Πολυγωνομετρία. Δίκτυα οδεύσεων. Αστικά δίκτυα. Τοπογραφικές αποτυπώσεις. Σύνταξη τοπογραφικών διαγραμμάτων (χρήση σύγχρονων τεχνολογιών). Εμβαδά. Κατά μήκος και κατά πλάτος τομές (μηκοτομές – διατομές). Όγκοι. Στοιχεία χαράξεων. Εφαρμογές χαράξεων σε ρυμοτομικά διαγράμματα (διανομές – τακτοποίησεις οικοπέδων). Εφαρμογές χαράξεων στην οδοποιία. Προδιαγραφές τοπογραφικών εργασιών. Δίκτυα. Βαθυμετρία – υδρογραφικές αποτυπώσεις.

Φωτοερμηνεία-Τηλεπισκόπηση

Βασικές έννοιες, αρχές, μέθοδοι, τεχνικές και εφαρμογές Φωτοερμηνείας - Τηλεπισκόπησης. Βασικές γνώσεις Φυσικής και Μαθηματικών. Ηλεκτρομαγνητική ακτινοβολία. Φωτογραφικοί και λοιποί Τηλεπισκοπικοί Δέκτες, Συστήματα και Προγράμματα απόκτησης πληροφοριών Γης και Περιβάλλοντος από εναέριες και διαστημικές πλατφόρμες. Πλεονεκτήματα - Μειονεκτήματα. Κύριες εφαρμογές. Όργανα Φωτοερμηνείας. Μετρήσεις και Εκτιμήσεις σε αεροφωτογραφίες και στερεοζεύγη. Φωτοαναγνωριστικά στοιχεία. Φωτοερμηνευτικά κλειδιά. Στοιχεία υποδομής και στήριξης της Τηλεπισκοπικής Μεθοδολογίας. Μεθοδολογία ανάλυσης, ψηφιακής επεξεργασίας και ερμηνείας Αεροφωτογραφών και λοιπών Τηλεπισκοπικών απεικονίσεων (πολυφασματικών, θερμικών, radar). Διεπιστημονικότητα και Ολοκληρωμένες Προσεγγίσεις στη Φωτοερμηνεία - Τηλεπισκόπηση.

Εφαρμογές Φωτοερμηνείας-Τηλεπισκόπησης στα πεδία της επιστήμης και τεχνικής του Αγρονόμου & Τοπογράφου Μηχανικού: (Τοπογραφικές, Κτηματολογικές, Χαρτογραφικές και Φωτογραμμετρικές Αποδόσεις), την Οδοποιία, τα Υδραυλικά και Αρδευτικά Έργα, τη Γεωλογία, τη Γεωργία, τη Φωτοερμηνεία Τοπίου, και τη Δασοπονία. Διερεύνηση, παρακολούθηση, μελέτη και αντιμετώπιση των προβλημάτων Ανάπτυξης και Περιβάλλοντος σε περιβάλλον ΓΣΠ. Εφαρμογές στη Χωροταξία και Πολεοδομία. Εξελίξεις και Προοπτικές στα όργανα και τις μεθόδους Φωτοερμηνείας – Τηλεπισκόπησης.

Χαρτογραφία II (Αναλυτική Χαρτογραφία)

Εισαγωγή (σχέσεις μεταξύ χάρτη και γήινης επιφάνειας). Κλίμακα, συστήματα αναφοράς και συστήματα συντεταγμένων. Παραμορφώσεις στοιχειωδών γραμμών / επιφανειών και γωνιών. Παραμορφώσεις πεπερασμένων μεγεθών. Αρχές απεικονίσεων. Ορθές απεικονίσεις (κυλινδρικές, κωνικές και επίπεδες απεικονίσεις), εγκάρσιες απεικονίσεις και πλάγιες απεικονίσεις. Ελληνικά προβολικά συστήματα και μετασχηματισμοί προβολικών συστημάτων. Χαρτομετρία και σχέση μεταξύ κλίμακας και μετρήσεων. Μετρήσεις μηκών και εμβαδού και υπολογισμοί όγκων. Γεωμετρικοί μετασχηματισμοί.

Παρεμβολή και ψηφιακά μοντέλα υψημέτρων (αλγόριθμοι μορφολογικών χαρακτηριστικών ανάγλυφου, σκίαση στους χάρτες). Χαρτογραφική γενίκευση (τελεστές γενίκευσης – αλγόριθμοι απλοποίησης).

Οδοποιία I (Γεωμετρικός Σχεδιασμός Οδών)

Εισαγωγικά. Καθορισμός και περιγραφή γεωμετρίας οδού. Προωθητικές δυνάμεις και δυνάμεις πέδησης οχημάτων. Κίνηση οχημάτων σε καμπύλες. Πρόσφυση οδοστρώματος. Στοιχεία μελέτης οριζόντιογραφίας. Γωνιακό διάγραμμα. Οριακές τιμές στοιχείων μελέτης οριζόντιογραφίας. Ταχύτητα μελέτης. Λειτουργική ταχύτητα. Όρια ταχυτήτων. Υπολογισμός δυνατής ταχύτητας βαρέων οχημάτων, χρόνου διαδρομής και κατανάλωσης καυσίμου. Κριτήρια ασφαλείας. Στοιχεία μελέτης μηκοτομής και οριακές τιμές τους. Επικλίσεις οδού και συναρμογές επικλίσεων. Ορατότητα για στάση και προσπέραση. Διοικητική και λειτουργική κατηγοριοποίηση οδών. Μέρη διατομής. Στοιχεία μελέτης διατομής. Τυπικές διατομές. Υπολογισμός χωματισμών με προσεγγιστικές και ακριβείς μεθόδους. Αντιστοιχιζόμενες διατομές. Ακριβεία υπολογισμού χωματισμών. Υπολογισμός κίνησης γιαών γραφικά και με εφαρμογή θεωρίας γραμμικής βελτιστοποίησης. Απαλλοτριώσεις. Προϋπολογισμός Έργου.

Γεωτεχνική Μηχανική

Γεωλογικό περιβάλλον: Δομή, επιφανειακές διεργασίες, τεκτονικές πλάκες, σεισμικότητα, επί τόπου τάσεις, υδρολογικό καθεστώς. Γεωτεχνική περιγραφή βράχων και εδαφών: Δομή του βράχου, ασυνέχειες, βραχομάζα, στερεογραφική προβολή, μηχανικές ιδιότητες, συστήματα κατάταξης. Δομή του εδάφους, ονοματολογία, κατάταξη, τεχνικά χαρακτηριστικά, αναγνώριση πεδίου. Εφαρμογές Γεωτεχνικής Μηχανικής: Πρανή - μορφολογία, κατολισθήσεις, εκτίμηση κινδύνου. Υπόγεια έργα: Μέθοδοι ανάλυσης, μέθοδοι διάνοιξης, εκτίμηση των προκαλούμενων από την διάνοιξη μετατοπίσεων. Έργα οδοποιίας: Τοίχοι αντιστήριξης, σήραγγες, επιχώ-ματα. Υδραυλικά έργα: Ευστάθεια αναχωμάτων, μικρά φράγματα λιμνοδεξαμενών.

ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

Υποχρεωτική η επιλογή μιας ξένης γλώσσας

Αγγλική Γλώσσα

Τεχνική Ορολογία των ειδικοτήτων Αρχιτεκτόνων, Πολιτικών και Τοπογράφων Μηχανικών με επεξεργασία αυθεντικών τεχνικών κειμένων, τεχνικές μεταφράσεις, σύνταξη επιστολών και τεχνικών εκθέσεων.

Γαλλική Γλώσσα

Προωθημένα από άποψη εξειδίκευσης τεχνικά κείμενα, αντιπροσωπευτικά για τους κλάδους του Ε.Μ.Π.: οικοδομική, δρόμοι, μηχανική αυτοκινήτου, ενέργεια, πληροφορική, τρόφιμα κ.λ.π. με συστηματική μετάφραση, σχολιασμός, συνομιλία. Περιορισμένες ασκήσεις και σε αντίστροφη μετάφραση.

Γερμανική Γλώσσα

Γραμματική, Συντακτικό, Εκπαίδευση με Ασκήσεις Γραμματικής – Συντακτικού, Ασκήσεις Γραμματικής, Κείμενα Τεχνικής Ορολογίας.

Ιταλική Γλώσσα

Ανάλυση κειμένων με τεχνική ορολογία.

II. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΜΑΘΗΜΑ

Μεγάλες Γεωδαιτικές Ασκήσεις I

Βασίζονται στη θεωρία και τις ασκήσεις των τριών υποχρεωτικών μαθημάτων Γεωδαισίας που έχουν προηγηθεί και προϋποθέτουν την παρακολούθηση του μαθήματος «Γεωδαισία (τοπογραφικές αποτυπώσεις και χαράξεις)» του 4^{ου} εξαμήνου. Έχουν ως αντικείμενο την πλήρη αποτύπωση έκτασης περίπου 40 στρεμμάτων, την ένταξή της στο κρατικό δίκτυο αναφοράς, τη σύνταξη τοπογραφικού διαγράμματος, μηκοτομής και διατομών και βασικές χαράξεις. Με την παράδοση του θέματος, γίνεται προφορική ή γραπτή εξέταση. Οι Μ.Γ.Α. I γίνονται στο χώρο της Πολυτεχνειούπολης Ζωγράφου και πιθανώς σε περιοχές κοντά στην Αθήνα.

5ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Εισαγωγή στην Οικονομική Ανάλυση

Βασικά οικονομικά μεγέθη και ορισμοί. Το οικονομικό πρόβλημα, η προσφορά και η ζήτηση αγαθών. Θεωρία παραγωγής και κόστους παραγωγής. Μορφές αγοράς. Εισαγωγή στους Εθνικούς Λογαριασμούς. Το υπόδειγμα του Kcynos, ισορροπία στην αγορά αγαθών. Το χρήμα. Το υπόδειγμα IS-LM. Ισορροπία στην αγορά αγαθών και χρήματος. Το υπόδειγμα της Συνολικής Προσφοράς και της Συνολικής Ζήτησης. Εισαγωγή στις Διεθνείς και Ευρωπαϊκές Οικονομικές Εξελίξεις.

Γεωδαισία IV (Ανώτερη Γεωδαισία)

Εισαγωγή. Σχήμα μέγεθος γης – επιφάνειας αναφοράς. Γεωμετρία ελλειψοειδούς εκ περιστροφής. Γραμμές και σχήματα στο Ε.Ε.Π., επιλύσεις σχημάτων. Δυναμική θεωρία υψημετρίας. Στοιχεία από το πεδίο βαρύτητας της γης και ανωμαλίες βαρύτητας. Γεωδυναμικός αριθμός. Είδη υψημέτρων. Υψημετρικά συστήματα. Ελληνικό υψημετρικό σύστημα. Απόκλιση κατακορύφου. Επίδραση στις μετρήσεις. Αναγωγές. Αστρογεωδαιτική χωροστάθμηση. Προσδιορισμός γεωειδούς. Αναγωγές και υπολογισμοί στην επιφάνεια του ελλειψοειδούς. Γεωδαιτική μεταφορά. Συστήματα αναφοράς. Κινήσεις του άξονα περιστροφής και του πόλου της γης. Αστρονομικό – ουράνια – γήινα – δορυφορικά και γεωδαιτικά συστήματα αναφοράς. Ορισμός, ίδρυση, υλοποίηση και εφαρμογή τους. ΕΓΣΑ '87 και άλλα συστήματα αναφοράς που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα. Γεωδαιτικές απεικονίσεις που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα (ε.μ.π., Hatt και 3°). Μετατροπές συντεταγμένων και μετασχηματισμοί Σ.Α.

Θεωρία Σφαλμάτων και Συνορθώσεις I

Εισαγωγή, έννοια συνόρθωσης, αρχή της μεθόδου Ελαχίστων Τετραγώνων. Στοιχεία θεωρίας πιθανοτήτων και στατιστικής για μία μεταβλητή. Άμεσες παρατηρήσεις μιας μεταβλητής (Ισοβαρείς, Ανισοβαρείς). Πολυδιάστατη μεγέθη, σύνδεση με θεωρία πιθανοτήτων και Στατιστική. Νόμος μετάδοσης μεταβλητοτήτων. Αβεβαιότητες σε δύο διαστάσεις, έλλειψη σφάλματος. Μέθοδοι συνόρθωσης πολλών μεταβλητών, μέθοδος των εμμέσων παρατηρήσεων, μέθοδος των συμβατικών παρατηρήσεων. Εφαρμογές συνορθώσεων σε γεωδαιτικά δίκτυα οριζοντίου και κατακόρυφου ελέγχου.

Φωτογραμμετρία I (Εισαγωγή στη Φωτογραμμετρία)

Εισαγωγή – Ορισμοί. Φωτογραμμετρία και Τοπογραφία. Εφαρμογές και διαίρεση της Φωτογραμμετρίας – Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα. Η Φωτογραμμετρική διαδικασία. Συλλογή Πληροφορίας. Μηχανές φωτογραμμετρικών λήψεων. Γεωμετρία της φωτογραφικής μηχανής. Κεντρική προβολή - Εσωτερικός προσανατολισμός – ανάπλαση δέσμης. Μέτρηση και αναγωγές εικονοσυντεταγμένων. Συστήματα αναφοράς. Γεωμετρικές σχέσεις εικόνας – χώρου. 2D και 3D μετασχηματισμοί. Αυστηρά κατακόρυφες λήψεις – εκτροπή λόγω αναγλύφου. Συνθήκη συγγραμμικότητας. Εξωτερικός προσανατολισμός. Οπισθοτομία και Εμπροσθοτομία. Προσδιορισμός συντεταγμένων. Μονοεικονική Φωτογραμμετρία. Μονοεικονικές διαδικασίες απόδοσης. Διεικονική

Φωτογραμμετρία – Γεωμετρία στερεοζεύγους. Παράλλαξη και προσδιορισμός υψομέτρων. Γενικές αρχές φωτογραμμετρικών οργάνων. Αρχές, τύποι, λειτουργία και δυνατότητες αναλυτικών οργάνων στερεοαπόδοσης. Σχετικός και απόλυτος προσανατολισμός.

Γεωγραφία και Ανάλυση Χώρου

Η κατανόηση και η δυνατότητα αποτελεσματικής αξιοποίησης των επιμέρους ποσοτικών μεθόδων και τεχνικών γεωγραφικής ανάλυσης, συνιστούν ένα καθοριστικό κομμάτι της εκπαίδευσης όσων πρόκειται να ασχοληθούν με τη διαδικασία του χωρικού σχεδιασμού. Η ανάλυση χώρου (spatial analysis) είναι μια επιστημονική περιοχή που αναπτύσσεται ραγδαία τις τελευταίες δεκαετίες. Περιλαμβάνει ένα σύνολο ποσοτικών μεθόδων και τεχνικών για την διερεύνηση, υποδειγματοποίηση (modeling) και απεικόνιση, χωρικών φαινομένων και διαδικασιών, που αποσκοπούν στην ερμηνεία τους και στην υποστήριξη της διαδικασίας λήψης σχετικών αποφάσεων. Σαν αποτέλεσμα παρέχει τη δυνατότητα για :

- ακριβή περιγραφή και αποτύπωση χωρικών προτύπων,
- διερεύνηση χωρικών σχέσεων και κατανόηση των χωρικών διαδικασιών που παράγουν τα παραπάνω πρότυπα,
- πρόβλεψη και διαχρονική εξέλιξη των υπό μελέτη φαινομένων

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος, εξετάζονται οι σημαντικότερες μέθοδοι, τεχνικές και τεχνολογίες που αξιοποιούνται σήμερα κατά τη διάρκεια της ανάλυσης και επίλυσης χωρικών προβλημάτων, ομαδοποιημένες στις παρακάτω ενότητες:

- ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ – ΓΕΩΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ (GEOSTATISTICS)
- ΧΩΡΟΘΕΤΗΣΗ – ΚΑΤΑΝΟΜΗ (LOCATION – ALLOCATION)
- **ΧΩΡΙΚΗ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗ (SPATIAL INTERACTION)**

Οι διαλέξεις του μαθήματος συνδυάζονται με αντίστοιχες ατομικές ή/και ομαδικές εργαστηριακές ασκήσεις και εφαρμογές στις οποίες βασίζεται σημαντικό τμήμα της αξιολόγησης. Παράλληλα, εκπονείται ολοκληρωμένο θέμα εξαμήνου, με συγκεκριμένο παράδειγμα στο οποίο δίδεται έμφαση στην αξιοποίηση των μεθόδων και τεχνικών ανάλυσης που παρουσιάζονται.

Μηχανική Ρευστών

Εισαγωγή και ιδιότητες ρευστών, πίεση ρευστού, ιξώδες και συνεκτικότητα. Υδροστατική, Αρχή Pascal, διαφορικά μανόμετρα, υδροστατικές δυνάμεις σε τοιχώματα δοχείων και σε βυθισμένα σώματα, δυνάμεις σε επίπεδες και καμπύλες επιφάνειες. Κινηματική και δυναμική ρευστών, γραμμές ροής, ταχύτητα, τοπική και μεταθετική επιτάχυνση, εξισώσεις συνεχείας σε απειροστό όγκο αναφοράς, οριακές συνθήκες, εξισώσεις κίνησης κατά μήκος γραμμής ροής, εξισωση Bernoulli, παράλληλη ροή. Μακροσκοπική ανάλυση ροής σε πεπερασμένο όγκο αναφοράς, θεώρημα μεταφοράς Reynolds, εξισωση συνέχειας, νόμος διατήρησης ποσότητας κίνησης, εξισωση ενέργειας με εφαρμογή σε στρωτή ροή σε αγωγούς κυκλικής διατομής, γραμμή ενέργειας και πιεζομετρική γραμμή.

Σχεδιασμός Συγκοινωνιακών Έργων-Οικονομικά Στοιχεία

Σιδηροδρομική: Εισαγωγικά. Κινηματικά Στοιχεία Συρμών. Στοιχεία Μελέτης Οριζοντιογραφίας και Μηκοτομής. Υπερύψωση Σιδηροδρομικών Γραμμών. Άλλαγές Γραμμών. Αεροδρόμια: Εισαγωγικά. Τύποι, Μορφές και Μέρη Εγκατάστασης Αεροδρομίων. Κατηγορίες Αεροδρομίων. Στοιχεία Πτήσης Αεροσκαφών. Υπολογισμός Μήκους Διαδρόμου προσαπογειώσεως. Τροχόδρομοι. Μηκοτομές και Υψομετρικές Διαμορφώσεις Διαδρόμων και Τροχοδρόμων. Χωματουργικές Εργασίες. Οικονομοτεχνικά Στοιχεία (Γενικές αρχές εκπόνησης Οικονομοτεχνικών Μελετών): Εισαγωγικά. Αναπτυξιακός Σχεδιασμός / Προγραμματισμός. Βασικές αρχές. Επενδύσεις, εισαγωγικές έννοιες. Κατηγορίες Επενδύσεων. Οικονομοτεχνικές Μελέτες και μεθοδολογία εκπόνησης. Χρηματολογική και Οικονομολογική αξιολόγηση. Πορίσματα.

II. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ (υποχρεωτική η επιλογή ενός μόνο μαθήματος)

Ιστορία Πολιτισμού

Χαρακτηριστικά στοιχεία του επιστημονικού φαινομένου και η αλληλεπίδρασή τους. Η αναίρεση των γεωκεντρικών αντιλήψεων με τον Κοπέρνικο και τον Γαλιλαίο και η στροφή στην αντικειμενικότητα. Η Νευτώνεια σύνθεση. Η ρήξη του εικοστού αιώνα, Σχετικότητα - Κβαντομηχανική.

Κοινωνιολογία του Χώρου

Ιστορία και συμβολική του σχεδιασμού του χώρου. Κοινωνική ιστορία της πόλης. Φυσικός και τεχνητός χώρος. Ιδιωτικός και δημόσιος χώρος. Οι κοινωνικές διαστάσεις του χώρου. Η κοινωνική ταυτότητα της πόλης. Κοινωνικές παράμετροι της λειτουργίας του αστικού χώρου. Κοινωνιολογία των μεταφορών. Ιδιωτικά και δημόσια μέσα. Οι κοινωνικές παράμετροι των μετακινήσεων. Η επίδραση του χώρου στις συλλογικές συμπεριφορές. Η συλλογική βίωση του δημόσιου χώρου της πόλης. Κοινωνικά διλήμματα απέναντι στα προβλήματα οργάνωσης και λειτουργίας της σύγχρονης πόλης. Η κοινωνική φυσιογνωμία της αυριανής βιώσιμης πόλης.

Φιλοσοφία των Επιστημών

Διάκριση σε αναλυτικές και συνθετικές κρίσεις κατά Leibniz. Χρήση της διάκρισης από τον D. Hume για την ανάλυση της Αιτιότητας. Η απάντηση του Kant: συνθετικές κρίσεις a priori. Η Συμβασιοκρατική αντίληψη για τη διαίρεση. Η παρέμβαση του Quine. Η Πλαισιοκρατία και η ιδέα της ασυνέχειας / ασυμμετρίας των εννοιολογικών μεταβολών. Κριτική της Πλαισιοκρατίας δυνάμει της προειρηθείσας διαίρεσης.

6ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Γεωδαισία V (Δορυφορική Γεωδαισία)

Εισαγωγή. Δορυφορικά συστήματα εντοπισμού (GPS, Galileo). Γενικές αρχές, δορυφορικά συστήματα αναφοράς. Το εκπειμόμενο σήμα, οι τροχιές των δορυφόρων. Μετρήσεις κώδικα - φάσης, σφάλματα στις μετρήσεις. Όργανα, απόλυτος εντοπισμός. Σχετικός εντοπισμός, σκεδιασμός δικτύων. Μέθοδοι μέτρησης, ανάλυσης - επεξεργασίας μετρήσεων, υπολογισμοί σε 3 διαστάσεις. Ειδικές τεχνικές, χρήση του GPS σε δίκτυα, πολυγωνομετρία, αποτυπώσεις, χαράξεις. Προδιαγραφές εκτέλεσης και ελέγχου Γεωδαιτικών εργασιών. Έλεγχοι αξιοπιστίας και ποιότητας.

Φωτογραμμετρία II (Αναλυτική Φωτογραμμετρία)

Επανάληψη βασικών εννοιών - Ανακεφαλαίωση του μαθήματος Φωτογραμμετρία I. Ειδικά θέματα εσωτερικού & εξωτερικού προσανατολισμού. Προγραμματισμός φωτογραμμετρικών λήψεων. Συστήματα & προγράμματα πλοήγησης για λήψη αεροφωτογραφιών. Προδιαγραφές. Στοιχεία ψηφιακής φωτογραμμετρίας. Γεωμετρικοί μετασχηματισμοί ψηφιακής εικόνας και ψηφιακά προϊόντα. Αεροτριγωνισμός & φωτοτριγωνισμός: Βασικές έννοιες & μέθοδοι. Ακρίβειες & Συνδυασμένες επιλύσεις αεροτριγωνισμών. Φωτογραμμετρικές αποδόσεις και τύποι φωτογραμμετρικών προϊόντων. Φωτογραμμετρική παραγωγή ψηφιακών μοντέλων αναγλύφου. Εξαγωγή ψηφιακών μοντέλων αναγλύφου από LIDAR και άλλα συστήματα. Ακρίβειες διεικονικής απόδοσης - Προδιαγραφές. Ορθοφωτογραφία: Βασικές έννοιες, διαδικασία, όργανα & λογισμικό. Φωτογραμμετρική αξιοποίηση δορυφορικών εικόνων - Γεωμετρικά μοντέλα. Επίγειες φωτογραμμετρικές εφαρμογές.

Εφαρμοσμένη Υδραυλική

Εισαγωγή, πραγματικά και ιδεατά ρευστά. Μόνιμη ροή σε κλειστούς αγωγούς κυκλικής διατομής, στρωτή και τυρβώδης ροή, αριθμός Reynolds, κατανομή ταχυτήτων σε διατομές σωλήνα, οριακό στρώμα, απώλειες ενέργειας σε σωλήνες κυκλικής διατομής, εξίσωση Darcy-Weisbach, συντελεστής τριβής. Συστήματα κλειστών αγωγών, μεταφορά νερού μεταξύ δεξαμενών, τοπικές απώλειες ενέργειας, αντλίες και υδροστρόβιλοι. Μέθοδοι επίλυσης δικτύων αγωγών.

Ανοικτοί αγωγοί, κατανομή ταχύτητας σε διατομές ανοικτών αγωγών. Εξίσωση Manning. Εξίσωσεις St. Venant. Ομοιόμορφη και ανομοιόμορφη ροή. Ειδική ενέργεια, κρίσιμη ροή, συζυγή βάθη, υδραυλικό άλμα.

Τεχνική Υδρολογία

Εισαγωγή - Στοιχεία Γεωμορφολογίας. Στατιστική Ανάλυση Υδρολογικής Πληροφορίας. Στατιστική Ανάλυση Υδρολογικής Πληροφορίας. Μέτρηση Ατμοσφαιρικών Κατακρημνισμάτων - Σταθμοί-Δίκτυα. Ανάλυση Βροχομετρικών Παρατηρήσεων. Περίσσευμα βροχής. Υδρομετρία-Υδρομετρικά δίκτυα. Επεξεργασία υδρομετρικών παρατηρήσεων. Πλημμυρικές απορροές. Μοναδιαίο και συνθετικά Υδρογραφήματα. Διόδευση πλημμύρας. Υδρολογικές και υδραυλικές μέθοδοι. Ανάλυση και εκτίμηση παραμέτρων ξηρασίας.

Π. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Γεωδαιτική Αστρονομία

Αντικείμενο της Γεωδαιτικής Αστρονομίας – Συμβολή των αστρονομικών παρατηρήσεων στην εξέλιξη της Γεωδαισίας – Διανύσματα στο χώρο. Βασικές έννοιες των συστημάτων αναφοράς – ορθογώνιες και σφαιρικές συντεταγμένες – η ουράνια σφαίρα – ορισμός και υλοποίηση των διαφόρων συστημάτων αναφοράς (ουρανογραφικό, αστρονομικό, οριζόντιο). Ισημερινό σύστημα – φαινόμενη περιστροφή της ουράνιας σφαίρας και ειδικές θέσεις των άστρων. Σφαιρική τριγωνομετρία – τρίγωνο θέσης. Κλίμακες μέτρησης του χρόνου – αστρικός και παγκόσμιος χρόνος, αριθμός Ιουλιανής ημέρας (JD). Κλίμακες ομοιόμορφου χρόνου: Ατομικός χρόνος, Συντονισμένος Χρόνος, Γήινος Χρόνος – μετατροπές μεταξύ των κλιμάκων χρόνου. Μεταβολές των συντεταγμένων, υπολογισμός φαινόμενης θέσης άστρου. Προσδιορισμός αστρονομικού αζιμουθίου, πλάτους, μήκους. Πλήρης διαδικασία προσδιορισμού αστρονομικού αζιμουθίου, πλάτους και μήκους (μέθοδοι Sterneck και Mayer) με σύγχρονα γεωδαιτικά όργανα. Απόκλιση και κατακορύφου – αποχή γεωειδούς – γεωδαιτικές εφαρμογές.

Ειδικά Θέματα Γεωδαισίας

Εφαρμογές Ρυμοτομικών Διαγραμμάτων - Γεωδαιτικές εργασίες - Νομικό καθεστώς (εισφορές σε γη και χρήμα) - Εφαρμογές τίτλων ιδιοκτησίας - Αιγιαλός και παραλία. Ειδικές Μέθοδοι Υψομετρίας - Υψομετρικές μέθοδοι ακριβείας - Νέα όργανα και παρελκόμενα - Έλεγχοι και ρυθμίσεις. Επίδραση εξωτερικών παραγόντων στις μετρήσεις - Γεωδαιτική Διάθλαση. Ειδικές Αποτυπώσεις - Υπόγειες αποτυπώσεις - Αποτυπώσεις οπηλαίων - Υποβρύχιες Αποτυπώσεις.

Στοιχεία Επεξεργασίας Σημάτων

Είδη, κατηγορίες σημάτων. Αναλογικά/ψηφιακά σήματα, συνεχή/διακριτά σήματα. Στατιστικά χαρακτηριστικά και θόρυβος. Μετατροπή αναλογικού σε ψηφιακό σήμα. Γραμμικά συστήματα: παραδείγματα και ιδιότητες, απόκριση ώθησης. Μεταβλητές & παράμετροι σήματος. Συνέλιξη και συσχέτιση διακριτών σημάτων. Μετάδοση, διαμόρφωση και αποδιαμόρφωση σημάτων. Επεξεργασία σήματος. Φασματική Ανάλυση. Συνάρτηση συσχέτισης & φάσμα. Μετασχηματισμός Fourier. Φασματική απόκριση συστήματος, φάσματα ισχύος, ενέργειας, εύρους. Είδη φίλτρων: στοχαστικά & ντετερμινιστικά φίλτρα. Ψηφιακά φίλτρα: βασικές ιδιότητες, φίλτρα κινητού μέσου όρου, φίλτρα παραθύρου, γραμμικά φίλτρα. Φίλτρα Kalman με έμφαση στις σχέσεις μεταξύ φίλτρων Kalman, και MET. Μη γραμμικά συστήματα μετάδοσης & τρόποι επεξεργασίας των σημάτων εξόδου. Οι έννοιες & οι σκοποί της γραμμικοποίησης. Φίλτρα απαλοιφής συγκεκριμένων συχνοτήτων. Διδιάστατα σήματα & ψηφιακές εικόνες. Ο διδιάστατος DFT: ιδιότητες και εφαρμογές. Εφαρμογή φίλτρων συχνοτήτων. Εφαρμογή επεξεργασίας σήματος στην ανάλυση γεωδαιτικών δεδομένων, στην ανάλυση εικόνας, στους υδατικούς πόρους και στις χρονοσυναρτησιακές σειρές.

Συλλογή Φωτογραφικών Δεδομένων

Εισαγωγή. Ιστορική Εξέλιξη – Πεδία Εφαρμογής. Συμβατικές φωτογραφικές μηχανές και μηχανές ειδικών χρήσεων. Φωτοευαίσθητες επιφάνειες. Μετρητικές και ημι-μετρητικές μηχανές. Βαθμονόμηση μηχανών. Ψηφιακές μηχανές, Βιντεοκάμερες, Φιλμ αεροφωτογραφήσεων. Πλατφόρμες λήψης. Δομή και λειτουργία της φωτογραφικής μηχανής, κλείστρο, διάφραγμα. Ο φωτογραφικός φακός - Στοιχεία φωτογραφικής οπτικής. Οργάνωση σκοτεινού θαλάμου. Εμφάνιση και εκτύπωση Α/Μ φιλμ. Παρελκόμενα φωτογραφικών μηχανών. Το φως, θεωρία φωτισμού, φωτόμετρα.

Αστική Γεωγραφία

Το σύστημα των πόλεων: Η διαδικασία αστικοποίησης, οι αλληλεπιδράσεις πόλεων. Ιεράρχηση πόλεων και περιοχές επιτροπής. Οι πόλεις της περιφέρειας. Το σύστημα πόλης: Επιμέρους στοιχεία που συνιστούν τον αστικό χώρο, αστική εξέλιξη και αστικές μεταφορές, χρήσεις γης, όριο πόλης και επίσημοι ορισμοί. Τα προβλήματα του αστικού χώρου: συγκοινωνίες, μεταφορές, κατοικία στη πόλη, κοινωνικά προβλήματα.

Θεματική Χαρτογραφία

Εισαγωγή (αντικείμενο, αρχές, κατηγορίες θεματικών χαρτών, πληροφορία και χαρτογραφική γλώσσα, οπτικές μεταβλητές, οπτική αντίληψη).

Θεματικά δεδομένα (πηγές, γεωγραφική αναφορά θεματικών δεδομένων, ιδιότητες, αξιοπιστία και ακρίβεια, πρωτογενή-παράγωγα δεδομένα). Επεξεργασία θεματικών δεδομένων (ταξινόμηση, στατιστική επεξεργασία, μέθοδοι χωρικής παρεμβολής).

Απόδοση θεματικών δεδομένων (ποιοτικά δεδομένα, ποσοτικά δεδομένα, ισαριθμική απεικόνιση, πλάγια αξονομετρική/προοπτική απεικόνιση, χαρτόγραμμα, χάρτης κουκίδων, χάρτες τοπολογικών μετασχηματισμών). Απόδοση συσχέτισης φαινομένων. Διαγράμματα. Ατλαντες. Θεματικοί χάρτες και πολυμέσα. Σύνθεση και παραγωγή θεματικών χαρτών.

Εισαγωγή στην Πολεοδομία και Οικιστικά Δίκτυα

Εισαγωγή. Η συγκρότηση του αστικού χώρου. Κοινωνικοί, οικονομικοί, πολιτικοί παράγοντες που επηρεάζουν τον αστικό χώρο. Ιστορική εξέλιξη, εκπαίδευση, έρευνες για τον ελλαδικό χώρο από Έλληνες και ξένους Γεωγράφους. Έρευνες που έγιναν σε άλλες επιστημονικές περιοχές (π.χ. Κοινωνιολογία) και περιλαμβάνουν ενδιαφέρουσα γεωγραφική ανάλυση ή μεθοδολογία. Πηγές (βιβλιοθήκες, φορείς) και τρόποι συλλογής και αξιολόγησης στοιχείων, ταξινομήσεις, περιορισμοί, ερμηνεία, μέθοδοι ανάλυσης και προσαρμογής δεδομένων. Οικιστικά δίκτυα. Θεωρία δικτύων. Οικονομικοί πόλοι, διοικητικοί πόλοι. Οι οικισμοί στην Ελλάδα, Ιστορική ανάπτυξη του οικιστικού δικτύου – οικιστικά προβλήματα. Οι νέες μορφές οικισμών. Η Β' κατοικία και η οργάνωση της. Οι Συνεταιρισμοί και η ανάπτυξη του οικισμού. Σχεδιασμός των οικισμών στην Ελλάδα. Αναγνωρίσεις και καθορισμός ορίων, πολεοδομήσεις. Διαδικασίες και τρόποι εφαρμογής των οικιστικών Προγραμμάτων στο Φυσικό Χώρο. Διοικητική οργάνωση, Νομοθεσία Ελληνική και Διεθνής.

Τεχνικά Υλικά

Αδρανή: φυσικές και μηχανικές ιδιότητες, επιβλαβείς προσμίξεις, σχήμα και επιφάνεια κόκκων, κοκκομετρική ανάλυση, κοκκομετρικές καμπύλες Τσιμέντα: χημική σύσταση, ενυδάτωση, αργιλικά, τσιμέντα, τσιμέντα Portland. Νωπό σκυρόδεμα: σύνθεση, εργασιμότητα, απόμειζη, εξίδρωση, πρόσθετα και πρόσμικτα. Σκληρυμένο σκυρόδεμα: υδατο-τσιμεντο-συν-τελεστής, μηχανική αντοχή (θλίψη-διάτμηση-εφελκυσμός), ερπυσμός, φυσικές ιδιότητες, ανθεκτικότητα. Ειδικά σκυροδέματα: ελαφροσκυροδέματα, βαρύ σκυρόδεμα. Δομικός χάλυβας: κατηγορίες, μηχανικές ιδιότητες, κόπωση, διάβρωση. Ασφαλτικά υλικά σύνθεση, μηχανικές ιδιότητες. Άλλα δομικά υλικά: δομική ύαλος, δομικά υλικά μονώσεων, ξυλεία, δομικά πετρώματα, κονίες, κονιάματα, υλικά επιστρώσεων.

Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών

Τα Γεωγραφικά Συστήματα Πληροφοριών (ΓΣΠ) είναι πληροφοριακά συστήματα που έχουν ως βασική διάσταση την αναφορά των δεδομένων που διαχειρίζονται σε συγκεκριμένο γεωγραφικό χώρο. Οι τοπογραφικοί χάρτες, οι πινακίδες του Σχεδίου Πόλεως, τα Χωροταξικά Σχέδια, τα πληθυσμιακά δεδομένα, οι χρήσεις γης, οι κυκλοφοριακοί φόρτοι των οδών, τα δίκτυα ύδρευσης και αποχέτευσης, τα στοιχεία και οι φωτογραφίες των παραδοσιακών κτιρίων, οι παλαιοί χάρτες αρχείου, τα ιστορικά στοιχεία ανά περιοχή, δεδομένα ασθενειών και επιδημιών, αποτελούν μέρος μόνον το επερογενές πλήθος των στοιχείων που τα συστήματα αυτά καλούνται να διαχειριστούν.

Στο πλαίσιο του συγκεκριμένου μαθήματος η έμφαση είναι ισότιμα κατανεμημένη στην ποιοτική και στην ποσοτική διάσταση των γεωγραφικών δεδομένων. Η εκπαιδευτική διαδικασία του μαθήματος αποτελείται από καθ' έδρας διαλέξεις που στοχεύουν στην παρουσίαση του θεωρητικού υποβάθρου και των βασικών εννοιών, την, μέσω εργαστηριακών ασκήσεων, πρακτική εξάσκηση και εξοικείωση σε λογισμικό ΓΣΠ και την εκπόνηση υποχρεωτικού θέματος εξαμήνου. Η τελευταία διάλεξη αφιερώνεται στην παρουσιάση των εν λόγω θεμάτων.

Θεωρία Σφαλμάτων και Συνορθώσεις II

Συνορθώσεις με τη μέθοδο των εμμέσων συμβατικών παρατηρήσεων (έμμεσες παρατηρήσεις με πλεονάζουσες δεσμεύσεις). Συνορθώσεις με τη γενική μέθοδο συνόρθωσης (γενική αντιμετώπιση υποπειρηπτώσεις της οποίας αποτελούν οι μέθοδοι των εμμέσων και συμβατικών παρατηρήσεων). Διαδοχικές συνορθώσεις, σταθμοί με βάρη. Συνορθώσεις ελευθέρων δικτύων με εσωτερικές και εξωτερικές δεσμεύσεις. Στοιχεία στατιστικής ανάλυσης, αβεβαιότητες απολύτων και σχετικών θέσεων, διαστήματα και περιοχές εμπιστοσύνης. Βελτιστοποίηση Γεωδαιτικών και άλλων δικτύων, στατιστικοί έλεγχοι.

Εισαγωγή στις Τεχνολογίες Περιβάλλοντος

Βασικές έννοιες οικολογίας – οικοσυστήματα και διεργασίες. Διαχείριση στερεών απόβλητων – ανακύκλωση, συλλογή, υγειονομική ταφή, καύση, χωροθέτηση. Ατμοσφαιρική και ηχητική ρύπανση. Βασικές έννοιες χημείας και βιολογίας νερού – βιολογικές διεργασίες. Βασικοί ρύποι στα απόβλητα και επιπτώσεις στο περιβάλλον. Ποιότητα και ρύπανση υδατικών συστημάτων – διάθεση λυμάτων στο υδατικό περιβάλλον, χωροχρονική μεταβολή, αφομοιωτική ικανότητα αποδεκτών, ευτροφισμός. Επεξεργασία πόσιμου νερού και μονάδες αφαλάτωσης – χαρακτηριστικά και σχεδιασμός μονάδων επεξεργασίας και αφαλάτωσης, χωροθέτησης.

Συστήματα Μεταφορών

Εισαγωγικές έννοιες. Η έννοια του μεταφορικού συστήματος. Η αναγκαιότητα μίας θεωρητικής συστηματικής εκτίμησης των μεταφορών. Μεταφορές και Οικονομία - γενικές αρχές. Οικονομική και πολιτική των μεταφορών. Μεταφορικά δίκτυα.

Συνδυασμένες μεταφορές. Σχεδιασμός/προγραμματισμός μεταφορικών συστημάτων. Αξιολόγηση μεταφορικών συστημάτων. Ποιοτικός έλεγχος και συστήματα μεταφορών. Εφοδιαστική και συστήματα μεταφορών. Στρατηγικός σχεδιασμός/προγραμματισμός και συστήματα μεταφορών. Μεταφορική πολιτική της Ε.Ε. - Διευρωπαϊκά δίκτυα - Λοιπές χώρες. Σύγχρονες μορφές χρηματοδότησης μεταφορικών συστημάτων. Μεθοδολογία εκπόνησης μελετών συστημάτων μεταφορών.

III. ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ

Μεγάλες Γεωδαιτικές Ασκήσεις II

Βασίζονται στη θεωρία και τις ασκήσεις όλων των μαθημάτων Γεωδαισίας που έχουν προηγηθεί (υποχρεωτικών και κατ' επιλογήν) και προϋποθέτουν την παρακολούθηση του θερινού υποχρεωτικού μαθήματος «Μεγάλες Γεωδαιτικές Ασκήσεις I» (μετά το 4^ο εξάμηνο). Αντικείμενο τους είναι μια πλήρης Τοπογραφική - Κτηματογραφική Αποτύπωση οικισμού σε πραγματικές συνθήκες. Τα αποτελέσματα (τοπογραφικά και κτηματολογικά διαγράμματα και πίνακες) παραδίδονται για χρήση στους Ο.Τ.Α. ή άλλους τοπικούς φορείς των περιοχών που έχουν διεξαχθεί οι Ασκήσεις. Ο τόπος διεξαγωγής ορίζεται κάθε χρόνο από τον Τομέα Τοπογραφίας μετά από συνεννόηση με τους Ο.Τ.Α. ή άλλους φορείς και Οργανισμούς που έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον συνεργασίας με την Σ.Α.Τ.Μ..

7ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Κτηματολόγιο

Η σημασία της γης και η έννοια της ιδιοκτησίας. Νομική διάσταση: κυριότητα, νομή, κτήση, περιορισμοί κυριότητας, ειδικά δικαιώματα. Οικονομική διάσταση: αξία ακινήτων, φορολογία. Τεχνική διάσταση: τεχνική νομοθεσία, εφαρμογή τίτλων. Διαμόρφωση γεωτεμαχίων στον αστικό, αγροτικό και δασικό χώρο: πράξεις εφαρμογής, πράξεις αναλογισμού, αναδασμοί. Έννοια και ιστορική εξέλιξη του Κτηματολογίου. Παραδοσιακά και σύγχρονα συστήματα Κτηματολογίου. Αρχές Ανάπτυξης Συστημάτων Κτηματολογίου. Χαρακτηριστικά και περιεχόμενο του Κτηματολογίου. Κτηματολογικά Βιβλία, αναλογικοί & ψηφιακοί Κτηματολογικοί Χάρτες, Κτηματολογικός Αριθμός. Διαδικασίες σύνταξης, τήρησης, ενημέρωσης Κτηματολογίου. Εθνικό Κτηματολόγιο (Ε.Κ.). Ιστορική αναφορά. Αναπτυσσόμενο σύστημα. Βασικές επιλογές Ε.Κ. Διαδικασία σύνταξης Ε.Κ. Μέθοδοι συλλογής κτηματολογικής πληροφορίας. Νομικό πλαίσιο, τεχνικές προδιαγραφές, κόστος εργασιών. Διοικητική δομή, οργάνωση, διαχείριση, τήρηση, ενημέρωση του Συστήματος.

Ψηφιακή Τηλεπισκόπηση

Ψηφιακές επεξεργασίες εικόνων για την οπτική παρουσίαση και βελτίωσή τους. Φασματικές Υπογραφές. Ενίσχυση πολυφασματικών εικόνων με χρήση τεχνικών γραμμικής επέκτασης ιστογράμματος. Ισοδυναμοποίηση και κορεσμός ιστογράμματος. Χρωματικοί Μετασχηματισμοί. Γεωμετρικές παραμορφώσεις, μετασχηματισμοί και διορθώσεις, Οριζοντιογραφική αναγωγή και αναδόμηση εικόνων. Ραδιομετρικά σφάλματα: συστηματικά-τυχαία. Ραδιομετρικές διορθώσεις. Ενίσχυση και ανίχνευση ακμών, ορίων και περιγραμμάτων με χρήση χωρικών φίλτρων. Ομαλοποίηση και όξυνση εικόνων. Αλγεβρικές πράξεις. Δείκτες βλάστησης και εδαφών. Κύριες συνιστώσες. Επιβλεπόμενες ταξινομήσεις. Θεωρία Bayes και Μέγιστης Πιθανοφάνειας. Ταξινόμηση με βάση την Ευκλείδεια και την Mahalanobis Απόσταση. Ακρίβειες Ταξινομήσεων και Υπολογισμός Σφαλμάτων. Μη επιβλεπόμενες ταξινομήσεις: Μέθοδος Ανάλυσης Συσσωρεύσεων. Μεθοδολογικά θέματα ταξινομήσεων. Εφαρμογή αλγόριθμων αποκάλυψης μεταβολών. Ολοκληρωμένη ανάλυση τηλεπισκοπικών απεικονίσεων και θεματικών χαρτών. Εφαρμογές στην χαρτογράφηση χρήσεων-κάλυψης γης, στην εκτίμηση καλλιεργούμενων και δασικών εκτάσεων, γεωμορφών, εδαφών, και υδάτινων πόρων.

Πολεοδομία

Εισαγωγή στην Πολεοδομία. Οι βασικές θεωρίες της Πολεοδομίας. Η εξέλιξη της Πόλης και της Μητρόπολης. Η βιομηχανική πόλη. Η εξέλιξη του θεσμικού πλαισίου στην Ελλάδα. Το σημερινό θεσμικό πλαίσιο (Ρυθμιστικά Σχέδια, Γ.Π.Σ., Π.Ε, Σ.Χ.Ο.Α.Π.). Πολεοδομικά πρότυπα και λειτουργίες, τύποι σχεδίων, χρήσεις γης. Πολεοδομικοί μηχανισμοί και κίνητρα. Τρόποι παρέμβασης στο αστικό χώρο. Αστικός ιστός. Δημόσιος και ιδιωτικός χώρος. Ειδικά θέματα των Ρυθμιστικών Σχεδίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης. Σχεδιασμός περιοχών κατοικίας – βασικές έννοιες. Κέντρα πόλεων, Βιομηχανικές Περιοχές, εξυπηρετήσεις και χώροι κοινής ωφελείας. Οικονομία της πόλης. Διοίκηση και οργάνωση του χώρου.

Υδραυλικά Έργα

Ροή σε δίκτυα κλειστών αγωγών. Υδρευση Οικισμών: Εκτίμηση αναγκών σε νερό – Ποιότητα ποσίμου νερού. Διαστασιολόγηση δεξαμενών. Σχεδιασμός και τεχνολογία εξωτερικού και εσωτερικού δικτύου. Αποχέτευση Οικισμών: Παροχή σχεδιασμού δικτύων ομβρίων. Σχεδιασμός δικτύων ομβρίων. Υπολογισμός παροχής σχεδιασμού δικτύων ακαθάρτων. Σχεδιασμός δικτύων Ακαθάρτων. Αρχές λειτουργίας και συντήρησης αισικών υδραυλικών δικτύων.

Π. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Δορυφορική Γεωδαισία και Πλοήγηση

Εισαγωγή στον δορυφορικό γεωδαιτικό εντοπισμό. Αρχές δορυφορικού εντοπισμού. Εισαγωγή στο σύστημα GPS. Το εκπεμπόμενο σήμα. Εκπεμπόμενες τροχιές. Ακριβείς τροχιές. Χρόνος. Συστήματα αναφοράς. Τρόποι μέτρησης. Ψευδοαποστάσεις και μετρήσεις φάσης. Διαφορές φάσεων, απλές, διπλές, τριπλές. Πλεονεκτήματα - μειονεκτήματα διαφορών φάσης, χρήση. Πηγές σφαλμάτων. Μέθοδοι εντοπισμού. Ακριβειες. Επεξεργασία μετρήσεων GPS, επίλυση ασαφειών φάσης, τριδιάστατες βάσεις και δίκτυα. Ειδικές μέθοδοι εντοπισμού. Ταχεία επίλυση ασαφειών φάσης. Ακριβειες. Όργανα, δυνατότητες. Εφαρμογές του συστήματος GPS. Στατικές εφαρμογές στην στεριά. Κινηματικές εφαρμογές στην στεριά, θάλασσα και αέρα.

Ειδικά Κεφάλαια Τηλεπισκόπησης

Εξελίξεις και προοπτικές στις μεθόδους και τεχνικές τηλεπισκοπικής παρατήρησης και παρακολούθησης γης, ωκεανών και της ατμόσφαιρας. Προγράμματα δορυφορικής τηλεπισκόπησης και σχετικές προοπτικές (SOYUZ, LANDSAT, SPOT, MOS, ERS, IRS, IKONOS κ.λ.π.). Δορυφορικοί Τηλεπισκοπικοί Δέκτες. Φωτογραφικοί, Πολυφασματικοί Σαρωτές κ.λ.π. Ερμηνεία δορυφορικών απεικονίσεων. Βασικές έννοιες και συστήματα ψηφιακής επεξεργασίας και ερμηνείας τηλεπισκοπικών απεικονίσεων για εκπαιδευτική, ερευνητική και παραγωγική χρήση. Η διεπιστημονική φύση της Φωτοερμηνευτικής / Τηλεπισκοπικής μεθοδολογίας ως εργαλείου των μελετών υποδομής ανάπτυξης. Εφαρμογές της τηλεπισκόπησης στη διερεύνηση και απογραφή Χρήσεων Γης και φυσικών διαθεσίμων στην παρακολούθηση του περιβάλλοντος και των μεταβολών του και στην Πολιτική Γης. Η συμβολή της Τηλεπισκόπησης στις Ολοκληρωμένες Αποδόσεις της φυσικής και κοινωνικο-οικονομικής πραγματικότητας μίας χώρας / περιφέρειας και στη συγκρότηση των βάσεων δεδομένων/ποιοτικών πληροφοριών ενός ολοκληρωμένου Κτηματολογικού ή Γεωγραφικού Συστήματος Πληροφοριών Γης.

Εισαγωγή στο Γήινο Πεδίο Βαρύτητας

Χρήση του πεδίου βαρύτητας της Γης στις επιστήμες της Γης και του Διαστήματος. Επίδραση πεδίου στη Γεωδαισία προσδιορισμού θέσης. Μέθοδοι μελέτης του πεδίου. Απλές σχέσεις Νευτώνειας Φυσικής και η έννοια του δυναμικού. Συνοριακά προβλήματα και το απλό Γεωδαιτικό Συνοριακό Πρόβλημα [Stokes]. Δυναμικό διαταραχής & ανωμαλία βαρύτητας Υπολογισμός τιμής κανονικής βαρύτητας. Οικουμενικά Μοντέλα πεδίου βαρύτητας.

Μέθοδοι προσδιορισμού του γεωειδούς (αναπτύγματα, ολοκλήρωση Stokes, σημειακή προσαρμογή) Απλή εισαγωγή στις βασικές κατηγορίες αναγωγών βαρύτητας. Οικουμενική και τοπική μοντελοποίηση της μεταβολής του πεδίου. Αναφορά σε διάφορες χρήσεις μετρήσεων του πεδίου στη Γεωδαισία, γεωδυναμική και σε μετασχηματισμούς δεδομένων.

Φωτογραμμετρία III (Ψηφιακή Φωτογραμμετρία)

Επανάληψη βασικών εννοιών από τα μαθήματα Φωτογραμμετρία I και II. Αναλογική, Αναλυτική και Ψηφιακή Φωτογραμμετρία. Η ψηφιακή εικόνα. Συλλογή ψηφιακών εικόνων. Ραδιομετρική και γεωμετρική ανάλυση. Η έννοια της κλίμακας στην ψηφιακή εικόνα. Συστήματα αναφοράς εικόνων. Ραδιομετρικοί μετασχηματισμοί και προεπεξεργασία ψηφιακής εικόνας. Σημειακή επεξεργασία. Στατιστικά στοιχεία εικόνας. Τοπική επεξεργασία ψηφιακής εικόνας. Συνέλιξη εικόνας και ψηφιακά φίλτρα. Φίλτρα εξομάλυνσης και φίλτρα ενίσχυσης ακμών. Γεωμετρικοί μετασχηματισμοί ψηφιακών εικόνων. Επανασύσταση εικόνας και παρεμβολή χρώματος. Ψηφιακή αναγωγή. Ανάλυση εικόνας, σχέση κλιμάκων, ακρίβεια. Ψηφιακή ορθοφωτογραφία. Μέθοδοι παραγωγής. Γεωμετρικές παραμορφώσεις. Τεχνικές προδιαγραφές. Άλλα εικονιστικά προϊόντα ψηφιακής φωτογραμμετρίας. Επιπολική γεωμετρία στερεοζεύγους και επιπολική επανασύσταση. Ψηφιακή συνταύτιση εικόνων. Μέθοδοι αυτόματης συνταύτισης. Επιφανειακή συνταύτιση. Ψηφιακή συσχέτιση. Ελαχιστοτεραγωνική συνταύτιση. Συνταύτιση με γεωμετρικές δεσμεύσεις. Τελεστές εξαγωγής χαρακτηριστικών. Συνταύτιση χαρακτηριστικών. Οι αυτοματισμοί στην φωτογραμμετρία. Αυτοματισμός φωτογραμμετρικών διαδικασιών. Αυτόματοι προσανατολισμοί, αυτόματη συλλογή DTM, αυτόματος αεροτριγωνισμός. Ψηφιακοί φωτογραμμετρικοί σταθμοί. Βασικές συνιστώσες ενός σταθμού. Συστήματα στερεοπαρατήρησης και 3D μέτρησης. Προσανατολισμοί και απόδοση στο περιβάλλον ενός ψηφιακού σταθμού. Αυτοματισμοί των ψηφιακών σταθμών. Επανάληψη.

Ψηφιακή Χαρτογραφία

Εισαγωγή – αιτία/στροφή προς την Ψηφιακή Χαρτογραφία. Η φύση των γεωγραφικών οντοτήτων. Ψηφιακή περιγραφή του γεωγραφικού χώρου – μοντέλα. Συστήματα διαχείρισης βάσεων δεδομένων – χαρτογραφικές βάσεις δεδομένων. Εισαγωγή, επεξεργασία και απόδοση χαρτογραφικών στοιχείων (μεθοδολογία, κωδικοποίηση, περιφερειακά, αρχές λειτουργίας, προδιαγραφές) Μετασχηματισμοί δεδομένων από διανυσματική σε κανονικοποιημένη δομή και αντιστρόφως. Χαρτογραφική γενίκευση σε ψηφιακό περιβάλλον. Επιφανειακή μοντελοποίηση και χωρική παρεμβολή. Ποιότητα και σφάλματα χαρτογραφικών δεδομένων. Παραγωγή του χάρτη σε ψηφιακό περιβάλλον. Πρότυπα μεταφοράς – ανταλλαγής χαρτογραφικών δεδομένων. Έμπειρα συστήματα και χαρτογραφία.

Εφαρμοσμένη Οπτική

Οπτικές ιδιότητες στερεών. Ενεργειακές ζώνες και μηχανισμοί οπτικής απορρόφησης. Οπτικά υλικά. Τοπογραφία επιφάνειας. Ηλεκτρονική μικροσκοπία. Ύλη και ακτινοβολία. Αυθόρμητη εκπομπή. Συντελεστές Einstein, εξαναγκασμένη εκπομπή. Φθορισμός. Αντιστροφή πληθυσμών, λέηζερ. Κοιλότητες λέηζερ. Παράμετροι λειτουργίας λέηζερ. Συνήθεις λέηζερ. Οπτικά όργανα και ανιχνευτές. Θόρυβος ανιχνευτών. Ατμοσφαιρική διέλευση ορατού – υπερύθρου. Εισαγωγή στους κυματοδηγούς και στις οπτικές ίνες. Μη γραμμική οπτική. Μετάδοση πληροφοριών. Οπτική διαμόρφωση. Επεξεργασία εικόνας. Φωτονική λογική.

Οπτικές επικοινωνίες. Ενίσχυση εικόνας. Θερμική απεικόνιση – θερμογραφία. Ενισχυτές εικόνας. Συσκευές I² (image intensifiers). Οπτικά ολοκληρωμένα κυκλώματα. Συστήματα μετάδοσης χαρακτήρων και αντίστοιχες διατάξεις (αναγνώριση – απεικόνιση – αποθήκευση – ολογραφία – έλεγχος κατεύθυνσης οπτικής δέσμης κ.λ.π.). Οπτική δισταθμία.

Χωροταξική Πολιτική και Περιφερειακή Ανάπτυξη

Στόχος του μαθήματος αυτού είναι η απόκτηση της απαραίτητης γνώσης σε θέματα χάραξης χωροταξικής πολιτικής η οποία αποτελεί το μέσο για την επίτευξη Περιφερειακής Ανάπτυξης. Στο πλαίσιο του μαθήματος εξετάζονται: Θεωρίες Περιφερειακής Ανάπτυξης. Ζητήματα Τομεακού και Χωροταξικού Σχεδιασμού. Εισαγωγή στην ενδοπεριφερειακή ανάλυση. Χωροταξικός σχεδιασμός και Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ελλάδα. Χωροταξική Πολιτική και Περιφερειακή Ανάπτυξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δομικές Μηχανές-Οργάνωση Εργοταξίων

Μηχανήματα τεχνικών έργων, χωματουργικές μηχανές, μεταφορικές μηχανές, μηχανές συμπύκνωσης, μηχανές σκυροδέματος, παραγωγή αδρανών υλικών, λειτουργική και οικονομική ανάλυση έργων, προγραμματισμός & έλεγχος έργων (γραφικές – αναλυτικές μέθοδοι).

Αρχές Αρχιτεκτονικού Σχεδιασμού

Ανάπτυξη και ιεράρχιση των αρχών αρχιτεκτονικού σχεδιασμού: Συνθετική εφαρμογή ενός κτιριολογικού προγράμματος με στόχο την εξοικείωση σε μεθοδολογίες επίλυσης αρχιτεκτονικού προβλήματος. Αναλυτικό περιεχόμενο: Εξελικτική διαδικασία στην αρχιτεκτονική. Τοπική και διεθνής αρχιτεκτονική. Ήπια αρχιτεκτονική. Κλιματικές ζώνες και οι αρχές σχεδιασμού. Τυπολογία και μετρικός σχεδιασμός. Μεθοδολογία επίλυσης αρχιτεκτονικού προβλήματος. Αρχιτεκτονικά στοιχεία. Αρχιτεκτονική ανοικτών χώρων. Ελληνική αρχιτεκτονική κληρονομιά. Κριτική εξέταση αρχιτεκτονικών συνόλων στον Ελληνικό χώρο. Κριτική εξέταση αρχιτεκτονικών συνόλων στον Διεθνή χώρο. Οικοδομικοί κανονισμοί και πρότυπα.

Οικονομική Γεωγραφία

Το παρόν μάθημα έχει σαν στόχο την κατανόηση της διαδικασίας διαμόρφωσης των χωρικών δομών (πόλεις, περιφέρειες κλπ.) μέσα από τις επιλογές του τόπου εγκατάστασης οικονομικών δραστηριοτήτων και τις επιλογές ατόμων και φορέων σε ζητήματα καθημερινών αποφάσεων. Το μάθημα περιλαμβάνει: Εισαγωγικές έννοιες της οικονομικής επιστήμης. Εισαγωγή στην οικονομική γεωγραφία. Απλουστευμένα μοντέλα ανάλυσης χώρου. Θεωρία Κεντρικών Τόπων - Cristaler/Loesch. Εμπειρικές προσεγγίσεις στα μοντέλα ιεράρχησης των αστικών κέντρων. Θεωρίες ανάλυσης χώρου: Χωρική διαφοροποίηση συντελεστών παραγωγής, κόστους μεταφοράς, κόστους παραγωγής. Ζήτηση και οικονομίες κλίμακας. Θεωρία λήψης αποφάσεων στη χωροθέτηση δραστηριοτήτων. Θεωρία της συμπεριφοράς. Ο ρόλος των Νέων Τεχνολογιών στη διαμόρφωση των χωρικών δομών. Κοινωνία της Πληροφορίας και αναδιάρθρωση των αρχών λειτουργίας του χώρου.

Εδαφομηχανική - Θεμελιώσεις

Στερεοποίηση. Θεωρίες ωθήσεων γιαών: Θεωρία Rankine, Θεωρία Coulomb. Τοίχοι αντιστρήιξης: βαρύτητας, ωγλισμένου σκυροδέματος, ωγλισμένη γη. Ευστάθεια έναντι στατικών και σεισμικών φορτίων. Φέρουσα ικανότητα του εδάφους: Θεωρία Terzaghi, επιφανειακές θεμελιώσεις, επιτρεπόμενη τάση, επιφροή εκκεντρότητας, κλίσης φορτίου και υπόγειων υδάτων. Καθιζήσεις: Διανομή των τάσεων, υπολογισμός καθιζήσεων με διάγραμμα συμπιεστότητας και με επί τόπου δοκιμές. Επιτρεπόμενες καθιζήσεις, Διόρθωση λόγω βάθους. Ρυθμός εξέλιξης των καθιζήσεων. Ευστάθεια πρανών: Μηχανισμοί αστοχίας, Συντελεστής ασφαλείας, Μέθοδος κύκλου τριβής, Μέθοδος λωρίδων, Μέθοδος Sarma. Συμπύκνωση του εδάφους, Δοκιμή Proctor, Δοκιμή CBR, Αρχές υπολογισμού οδοστρωμάτων.

Οδοποιία II (Κυκλοφοριακή Τεχνική)

Βασικά κυκλοφοριακά μεγέθη. Μετρήσεις κυκλοφορίας. Μέθοδοι. Τεχνολογίες. Θεμελιώδεις σχέσεις βασικών κυκλοφοριακών μεγεθών. Μοντέλα κυκλοφορίας. Ανάλυση χωρητικότητας. Επίπεδα εξυπηρέτησης. Κυκλοφοριακά συμβάντα. Χαρακτηριστικά του οδηγού - χρόνοι αντίληψης / αντίδρασης. Χρονικά διάκενα. Έλεγχος πρόσβασης σε κόμβους. Χρόνος αναμονής σε κόμβους.

Κυκλοφοριακή στένωση. Σηματοδότηση. Αστικά δίκτυα. Συντονισμός. Μοντέλα προσομοίωσης της κυκλοφορίας. Νέες τεχνικές ελέγχου της κυκλοφορίας σε υπεραστικούς δρόμους. Προοδευτική μείωση της ταχύτητας. Έλεγχος εισόδου σε αυτοκινητόδρομο. Κυκλοφοριακός διαχωρισμός ανά λωρίδα κυκλοφορίας. Λωρίδες οχημάτων μεγάλης πληρότητας.

Υδρολογία Υπογείων Νερών

Εισαγωγή, η σημασία των υπόγειων νερών στην διαχείριση υδατικών πόρων. Πορώδη μέσα και υπόγειοι υδροφορείς. Παράμετροι εδαφών και υδροφορέων, πορώδες, ειδική απόδοση, αποθηκευτικότητα, υδραυλική αγωγιμότητα, μεταφορικότητα. Πιεζομετρικό φορτίο, νόμος Darcy, ειδική παροχή, υπόθεση Darcy, ανομοιογένεια και ανισοτροπία, Εξίσωση συνεχείας. Ροή σε περιορισμένους και φρεάτιους υδροφορείς. Αρχικές και οριακές συνθήκες. Δίκτυα γραμμών ροής και δυναμικού. Υδραυλική πηγαδιών, μόνιμη ροή σε πηγάδι σε περιορισμένους και σε φρεάτιους υδροφορείς, μη μόνιμη ροή σε πηγάδι σε περιορισμένους υδροφορείς. Συστήματα πηγαδιών και μέθοδος εικόνων. Αριθμητική επίλυση διαφορικών εξισώσεων ροής. Υφαλμύρινση παρακτίων υδροφορέων.

Εφαρμογές στην Διαχείριση Φυσικών Πόρων

Εισαγωγικές έννοιες των φυσικών πόρων, τρόποι κατάταξης και κατηγορίες φυσικών πόρων, μέθοδοι διαχείρισης, αρχές και έννοιες αειφορικής διαχείρισης, ελληνικές συνθήκες διαχείρισης φυσικών πόρων (βλαστητικών πόρων, εδαφικών πόρων, ενεργειακών, οπτικών, μεταλλευτικών), μέθοδοι ολοκληρωμένης διαχείρισης, περιβαλλοντική διάσταση στη διαχείριση φυσικών πόρων και επιπτώσεις.

8ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Χωροταξία

Ο στόχος του μαθήματος της Χωροταξίας είναι η απόκτηση της θεωρητικής και μεθοδολογικής υποδομής που θα επιτρέψει, σε συνδυασμό με αλλά μαθήματα σχεδιασμού του χώρου, την αυτόνομη εκπόνηση χωροταξικών και αναπτυξιακών σχεδίων. Το μάθημα περιλαμβάνει: Εισαγωγικές έννοιες στον χωροταξικό σχεδιασμό. Εναλλακτικές προσεγγίσεις στο σχεδιασμό του χώρου. Μεθοδολογία εκπόνησης χωροταξικών σχεδίων. Δημιουργία βάσεων δεδομένων. Μεθοδολογίες δόμησης και ανάλυσης σεναρίων. Μέθοδοι αξιολόγησης σεναρίων. Δόμηση πακέτων πολιτικής. Χωροταξικός σχεδιασμός στην Ελλάδα. Θεσμικό πλαίσιο εκπόνησης χωροταξικών μελετών. Ευρωπαϊκή Ένωση και Χωροταξία στην Ευρώπη.

Σχεδιασμός Κατασκευών από Οπλισμένο Σκυρόδεμα

Σχεδιασμός κατασκευών από οπλισμένο σκυρόδεμα: αντικείμενο σχεδιασμού, οριακές καταστάσεις σχεδιασμού, δράσεις, συντελεστές φορτίσεων, συνδυασμός δράσεων, μηχανικές ιδιότητες χάλυβα και σκυροδέματος. Δομικά στοιχεία και δομικά συστήματα κατασκευών από οπλισμένο σκυρόδεμα: προσομοίωση δομικών στοιχείων και συστημάτων, μέθοδοι ανάλυσης για οριακή κατάσταση αντοχής και λειτουργικότητας. Αντοχή και σχεδιασμός διατομών δομικών στοιχείων που καταπονούνται σε: κάμψη σε ορθή δύναμη, διάτυπη, στρέψη, διάτρηση και λυγισμό. Εφαρμογές σε πλάκες, πλακοδοκούς, υποστυλώματα και μεμονωμένα πέδιλα. Έλεγχοι λειτουργικότητας σε παραμόρφωση. Λεπτομέρειες όπλισης, επικαλύψεις οπλισμών, αποστάσεις ράβδων, ελάχιστες απαιτήσεις διαστάσεων και οπλισμού σε δομικά στοιχεία.

II. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ /

Γεωφυσικές Διασκοπήσεις - Βαρυτημετρία

Βασικές έννοιες και αρχές των γεωφυσικών διασκοπήσεων και της γεωφυσικής έρευνας. Βασικές απαιτήσεις γνώσης του γήινου πεδίου βαρύτητας στις γεωδαιτικές και γεωφυσικές εφαρμογές. Γενική επισκόπηση στοιχείων από τη θεωρία του γήινου πεδίου βαρύτητας τις προσεγγίσεις του και τις μεταβολές του έξω από τη γήινη επιφάνεια. Μέθοδοι και όργανα μετρήσεων της σχετικής και απόλυτης τιμής της βαρύτητας, αρχές λειτουργίας τους, μέθοδοι βαθμονόμησης και έλεγχοι. Πηγές σφαλμάτων και μέθοδοι επεξεργασίας δεδομένων βαρύτητας. Διορθώσεις και αναγωγές των μετρήσεων εξ' αιτίας των χαρακτηριστικών και της συμπεριφοράς των οργάνων, των διαχρονικών μεταβολών φυσικών φαινομένων στο εσωτερικό και εξωτερικό της Γης, του αναγλύφου της γήινης επιφάνειας και των αλλαγών της πυκνότητας των μαζών του γήινου φλοιού. Μελέτη του πεδίου βαρύτητας στις θαλάσσιες περιοχές από σκάφη και με την τεχνικής της δορυφορικής αλτιμετρίας. Μέτρηση της βαρύτητας από αέρος και από το διάστημα. Αερομεταφερόμενα βαρυτήμετρα και συστήματα μέτρησης των παραγώγων της βαρύτητας (Βαθμιδομετρία) από δορυφόρους, δυνατότητες και πρακτικές δυσκολίες.

Βαρυτημετρικά δίκτυα υψηλής ακριβείας, σε παγκόσμια, περιφερειακή και τοπική κλίμακα. Μέθοδοι απεικόνισης του πεδίου ανωμαλιών βαρύτητας. Μοντέλα και αναλυτικές μέθοδοι πρόγνωσης και παρεμβολής των ανωμαλιών βαρύτητας σε τυχαίες ή κανονικές διατάξεις σημείων ενδιαφέροντος. Γενικές αρχές γεωδαιτικής και γεωφυσικής ερμηνείας των μετρήσεων του πεδίου βαρύτητας.

Συστήματα Κτηματολογίου και Πολιτική Γης

Συστήματα Καταγραφής Χωρικών Πληροφοριών. Τεχνολογία και προϋποθέσεις ανάπτυξης Συστημάτων Κτηματολογίου. Αρχές Σχεδιασμού. Ποιότητα διαδικασιών και υπηρεσιών. Τεχνολογία G.I.S. Το Κτηματολόγιο ως Σύστημα Καταγραφής Χωρικών Πληροφοριών των εντός και εκτός συναλλαγής ακινήτων. 3D Κτηματολόγιο. Δυνατότητες 3D απεικονίσεων. Επίπεδα ανάπτυξης 3D K. Τεχνολογία για 3D. Αναπτυξιακό Κτηματολόγιο και Συστήματα Πληροφοριών Γης. Πολιτική Γης: Βασικές έννοιες, σχέσεις, αλληλεξαρτήσεις και αλληλεπιδράσεις σε συνταγματικό, νομοθετικό και τεχνικό επίπεδο. Η Πολιτική Γης στην Ελλάδα σε συνάρτηση με τις προσπάθειες νομοθετικής ρύθμισης του Εθνικού Κτηματολογίου. Αξιολόγηση των χαρακτηριστικών της Πολιτικής Γης που ασκήθηκε στην Ελλάδα. Διαχείριση Γης. Διοίκηση Γης. Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση e-G και Ηλεκτρονικό Κτηματολόγιο e-C. L.I.S. Εργαλείο Διαχείρισης και Λήψης Αποφάσεων. Υποσυστήματα Πληροφοριών Γης: SubL.I.S. Σχεδιασμός, οργάνωση, οικονομική διάσταση Συστημάτων Κτηματολογίου. Αρχές και περιεχόμενο σχεδιασμού. Διοίκηση και οργάνωση. Οικονομική Διάσταση. Θαλάσσιο Κτηματολόγιο. Χωρικά δεδομένα θαλάσσιου χώρου παράκτιου Κράτους. Ελληνικά δεδομένα. Διεθνής εμπειρία. Το μέλλον των Συστημάτων Κτηματολογίου. Τυποποίηση, μεταρρυθμίσεις και τάσεις. Οδηγία INSPIRE, Κτηματολόγιο FLOSS, EU.L.I.S.

Εθνικό Κτηματολόγιο. Πορεία του έργου. Υποστηρικτικά έργα: σύστημα προσδιορισμού HEPOS, δημιουργία ενιαίων Χαρτογραφικών Υποβάθρων, κάραξη Προκαταρκτικής Οριογραμμής Αιγαίου (Π.Ο.Α.), βελτίωση Συστήματος Πληροφορικής του Ε.Κ., σύνταξη Δασικών Χαρτών. Τεχνική διάσταση του ΕΚ. Τεχνικές Προδιαγραφές Κτηματογράφησης και Ειδικά Θέματα. Λειτουργία του ΕΚ: Σύστημα Πληροφορικής Εθνικού Κτηματολογίου (Σ.Π.Ε.Κ.). Κριτική θεώρηση του ΕΚ.

Ραδιομετρία και Μικροκυματική Τηλεπισκόπηση

Μετάδοση της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας δια μέσου της ατμόσφαιρας. Αρχές λειτουργίας και εφαρμογές των φασματικών ραδιομέτρων εδάφους. Σχετικές μετρήσεις και εφαρμογές στα πεδία της επιστήμης του Αγρονόμου & Τοπογράφου μηχανικού. Βασικές αρχές λειτουργίας των μικροκυματικών δεκτών. Αρχές λειτουργίας των Ραντάρ Συνθετικού Ανοίγματος (SAR). Προεπεξεργασίες απεικονίσεων SAR. Μέθοδοι μείωσης της κηλιδωσης των απεικονίσεων SAR (speckle). Μέθοδοι γεωαναφοράς των απεικονίσεων SAR. Ερμηνεία των απεικονίσεων SAR. Εφαρμογές των SAR στις χρήσεις γης και τη γεωργία, στην ακεανογραφία, το περιβάλλον και τους πάγους. Συμβολομετρία. Διαφορική συμβολομετρία.

Υδρογραφία - Ωκεανογραφία

Ωκεανολογία (δημιουργία των ωκεανών, τμήματα των ωκεανών). Η φύση του θαλασσινού νερού (φυσικές ποσότητες και μέθοδοι μετρήσεων). Παλίρροιες (παλιρροιογράφοι, παλιρροιόμετρα, Νευτώνεια θεωρία των παλιρροιών, δυναμική

θεωρία των παλιρροιών, παλιρροιες του Ευρίπου, αρμονική ανάλυση των παλιρροιών, παλιρροιακοί χάρτες).

Ρεύματα (οριζόντια και κατακόρυφη κυκλοφορία, το οπιράλ του Ekman, γεωστροφικά ρεύματα, θερμοκρασιακά ρεύματα, φαινόμενα ανάδυσης και κατάδυσης, μεθοδολογίες ρευματομετρήσεων, ρευματοχάρτες). Θαλάσσιο νομικό πλαίσιο (ιστορικά, UNCLOSS I, II, III, θαλάσσιες ζώνες, οριοθέτηση θαλασσίων ζωνών στην Ελλάδα και στα όμορα κράτη, προβλήματα οριοθετήσεων).

Αξιολόγηση στο Σχεδιασμό του Χώρου

Το μάθημα της "Αξιολόγησης στο Σχεδιασμό του Χώρου" έχει σαν στόχο την εξοικείωση των σπουδαστών της ΣΑΤΜ με μεθόδους και τεχνικές, οι οποίες θα δώσουν τη δυνατότητα τεκμηριωμένης επιλογής εναλλακτικών λύσεων είτε αυτές αφορούν σε χωροταξικά, πολεοδομικά, κατασκευαστικά, είτε σε περιβαλλοντικά, υδραυλικά κ.λπ. σχέδια.

Πιο συγκεκριμένα το μάθημα περιλαμβάνει:

Το "θεωρητικό μέρος" στο οποίο παρουσιάζονται: Αρχές της Θεωρίας Αποφάσεων. Σχολές Αξιολόγησης. Τύποι Προβλημάτων Αξιολόγησης. Μέθοδοι Αξιολόγησης στο Σχεδιασμό του Χώρου. Μέθοδοι Ποσοτικής Αξιολόγησης. Μέθοδοι Ποιοτικής Αξιολόγησης. Μικτές Προσεγγίσεις Αξιολόγησης.

Το "εφαρμοσμένο μέρος", το οποίο στοχεύει στην εξοικείωση των σπουδαστών με κλασσικές και σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης, που θα εμπλουτίσουν τις γνώσεις τους και θα τους δώσουν τα κατάλληλα εργαλεία για την αντιμετώπιση ανάλογων προβλημάτων. Το εφαρμοσμένο μέρος περιλαμβάνει δύο ενότητες, οι οποίες διαφοροποιούνται ως προς τη μέθοδο αξιολόγησης που χρησιμοποιούν και το είδος του προβλήματος που εξετάζουν. Η επαφή των σπουδαστών με τις μεθόδους αυτές τους δίνει τη δυνατότητα να διαχειριστούν ένα ευρύ φάσμα προβλημάτων. Οι ενότητες αφορούν: α) Τη Μέθοδος Κόστους – Οφέλους και β) Την Πολυκριτηριακή Ανάλυση, η οποία περιλαμβάνει ένα φάσμα μεθόδων πολυκριτηριακής αξιολόγησης και πιο συγκεκριμένα τις μεθόδους ELECTRE, REGIME, NAIADE και MULTIPOL.

Γεωγραφία των Μεταφορών

Γεωγραφία των δικτύων μεταφορών. Χαρακτηριστικά των μετακινήσεων των διαφόρων μέσων στον αστικό και του υπεραστικό χώρο. Χρήσεις γης και μεταφορές. Παράγοντες που καθορίζουν τις πορείες και τα μεγέθη των ροών. Γεωγραφία των επιπτώσεων των μεταφορών, της ρύπανσης, του θορύβου και των ατυχημάτων. Αποκοπές και θύλακοι υποβάθμισης από συγκοινωνιακά έργα. Κοινωνική γεωγραφία και κοινωνιολογία των μεταφορών. Γεωγραφία της βιώσιμης κινητικότητας – στόχοι και αρχές σχεδιασμού.

Μέθοδοι και Εφαρμογές Πολεοδομικού Σχεδιασμού

Μέθοδοι και διαδικασίες Πολεοδομικού Σχεδιασμού. Το Ελληνικό θεσμικό πλαίσιο. Προβλήματα εφαρμογής και διαδικασίες προσαρμογών του δομημένου περιβάλλοντος στο Σχεδιασμό. Τρόποι υλοποίησης εγκεκριμένων σχεδίων. Πράξεις εφαρμογής. Ειδικά κεφάλαια των Πράξεων Εφαρμογής. Εφαρμογές των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (Γ.Σ.Π.) και των ψηφιακών συστημάτων ανάλυσης στο σχεδιασμό του χώρου και την οργάνωση των πολεοδομικών ενοτήτων. Αναπλάσεις και αναμορφώσεις του αστικού χώρου. Τρόποι απόκτησης γης και αποζημιώσεις. Μέθοδοι και τεχνικές επίλυσης αστικών πολεοδομικών παρεμβάσεων, προγραμμάτων και μεγάλων έργων (συγκοινωνιακών και υποδομής).

Περιβαλλοντικές Επιπτώσεις

Το μάθημα περιλαμβάνει δίωρες εβδομαδιαίες παραδόσεις θεωρίας, όπου καλύπτονται θέματα τρόπων ταξινόμησης και κατηγοριοποίησης των έργων και προγραμμάτων, τεχνικές και μέθοδοι διερεύνησης των επιπτώσεων, τρόποι ανάλυσης και εκτίμησης των μεταβλητών του περιβάλλοντος, εξέταση των προβλεπόμενων διαδικασιών αλλά και των νομικών απαιτήσεων για τις Μελέτες Επιπτώσεων στο Περιβάλλον (Μ.Ε.Π.). Περιλαμβάνει ακόμα δίωρες εβδομαδιαίες ασκήσεις που στοχεύουν στην εμπέδωση και κατανόηση των θεωρητικών παραδόσεων με εφαρμογές Μ.Ε.Π. είτε από προγραμματιζόμενα έργα και προγράμματα, είτε με κριτική σε υφιστάμενες Μ.Ε.Π., όπου οι Σπουδαστές καλούνται να δώσουν τις δικές τους απόψεις και λύσεις.

Κατωτέρω δίδονται τα θέματα διδασκαλίας: Εισαγωγή στις Επιπτώσεις στο Περιβάλλον - Γενικές αρχές Περιβάλλοντος. Ανάλυση των βασικών Περιβαλλοντικών Μεταβλητών. Ανάλυση λοιπών μεταβλητών που συμμετέχουν στις ΜΕΠ. Τεχνικές και Μέθοδοι εκτιμήσεως επιπτώσεων I. Τεχνικές και Μέθοδοι εκτιμήσεως επιπτώσεων II. Τεχνικές και Μέθοδοι προλήψεως και αποκαταστάσεως επιπτώσεων. Σπουδή των έργων και προγραμμάτων σε σχέση με τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις. Φάσεις και Διαδικασίες σύνταξης των ΜΕΠ. Οριοθέτηση πεδίου μελετών (scoping) - επιλογή (screening). Δημοσιοποίηση των ΜΕΠ. Επιπτώσεις και κοινωνικο-οικονομικό περιβάλλον. Ισχύον Νομικό καθεστώς στην Ελλάδα και ΕΕ για τις ΜΕΠ.

Εγγειοβελτιωτικά Έργα

Εισαγωγή. Σύστημα νερού-εδάφους-καλλιεργειών-ατμόσφαιρας. Ποιότητα υδατικών και εδαφικών πόρων. Ανάγκες σε αρδευτικό νερό. Μέθοδοι αρδεύσεων. Υπολογισμός παροχής σχεδιασμού (συνεχές σύστημα, εκ περιτροπής, με ελεύθερη ζήτηση). Σχεδιασμός αρδευτικών δικτύων πιέσεως. Αντιπληγματική προστασία αντλιοστασίων και δικτύων. Δίκτυα διωρύγων. Στράγγιση εδαφών. Διαστασιολόγηση και κατασκευαστικά στοιχεία δικτύων στραγγίσεως.

Οδοποιία III (Σχεδιασμός και Λειτουργία Κόμβων)

Ισόπεδοι Κόμβοι: Εισαγωγικά. Κριτήρια μελέτης. Αποστάσεις μεταξύ κόμβων. Βασικές μορφές ισόπεδων κόμβων. Επιφάνειες κατάληψης οχημάτων. Διαμορφώσεις οριογραμμών. Υψομετρική διαμόρφωση. Διευρύνσεις οδοστρώματος. Επιλογή και διαμόρφωση λωρίδων υποχρεωτικών στροφών. Μορφές και τρόποι διαμόρφωσης νησίδων και σταγόνων. Ορατότητα. Κυκλοφορία πεζών. Εξογίσιμός. Προσβάσεις. Σήμανση. Χωρητικότητα μη-σηματοδοτούμενων κόμβων. Λειτουργία αποκλειστικών και μη αποκλειστικών λωρίδων στροφών. Κυκλικοί κόμβοι

(ροτόντες).

Ανισόπεδοι Κόμβοι: Εισαγωγικά. Κατηγορίες και μορφές ανισόπεδων κόμβων. Κριτήρια επιλογής. Τύποι συνδετήριων κλάδων. Τυπικές διατομές. Ελιγμοί. Μερισμός. Συμβολή. Περιοχή πλέξης ρευμάτων. Λωρίδες επιτάχυνσης/επιβράδυνσης. Διαμορφώσεις εισόδων και εξόδων σε και από κύριους κλάδους. Κατακόρυφη σήμανση. Ανάλυση χωρητικότητας σε ράμπες. Κυκλοφοριακός έλεγχος σε κλάδους εισόδου σε αυτοκινητόδρομο.

Σιδηροδρομική

Εισαγωγή. Γενικές αρχές σχεδιασμού. Σχεδιασμός και λειτουργία μέσων σταθερής τροχιάς. Σιδηροδρομικά συστήματα/δίκτυα. Επιδομή και υποδομή. Σιδηροδρομικά οχήματα. Βασικά κατασκευαστικά στοιχεία. Εισαγωγή στη δυναμική καταπόνηση των οχημάτων σταθερής τροχιάς. Ηλεκτροκίνηση. Βασικές αρχές. Σιδηροδρομικοί σταθμοί. Είδη/κατηγορίες. Σήματα και εγκαταστάσεις ασφαλείας. Αυτοματισμοί. Μητροπολιτικοί σιδηρόδρομοι. Ειδικοί σιδηρόδρομοι (οδοντωτοί, σχοινόρουρτοι). Γενικές αρχές. Συσκέτιση και σύνδεση σιδηροδρομικών συστημάτων/δικτύων με άλλα μεταφορικά συστήματα. Σιδηρόδρομοι υψηλών ταχυτήτων. Γενικές αρχές.

Ανοικτοί Αγωγοί και Υδραυλικές Κατασκευές

Διαφορικές εξισώσεις ενέργειας, συνάρτηση ποσότητας κίνησης, κατά μήκος τομές της ελεύθερης επιφάνειας του νερού, κατακόρυφοι και κεκλιμένοι καταβαθμοί, υπερχειλιστές, θυροφράγματα, συναρμογές ανοικτών αγωγών, οχετοί, υδραυλική διατομή γεφυρών μονού ανοίγματος (χωρίς μεσόβαθρα).

Τεχνολογία Κατασκευών

Ανάπτυξη κατασκευαστικής συλλογιστικής που οδηγεί σε ορθολογική επιλογή και τρόπο δόμησης των υλικών για την κατασκευή τεχνικών έργων. Δομικά στοιχεία και τεχνολογία. Οικοδομικός σχεδιασμός εφαρμογής. Προδιαγραφές και ιεράρχιση κριτηρίων των αρχών σχεδιασμού (οικονομία, χρήση, αντοχή, ασφάλεια και ειδικές συνθήκες έργου). Προπαρασκευαστικές εργασίες εδάφους. Φέροντας οργανισμός και θεμελιώσεις. Οργανισμός πλήρωσης. Μονώσεις. Επιχρίσματα. Δάπεδα. Κατασκευές τελειωμάτων και εξοπλισμός. Διαμορφώσεις περιβάλλοντος χώρου. Χρονικός συντονισμός εργασιών.

III. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΣΕΜΙΝΑΡΙΑΚΟ ΜΑΘΗΜΑ

(Δεν προσμετράτε για τη λήψη Διπλώματος)

Περιβάλλον και Ανάπτυξη

Ανάπτυξη και Περιβάλλον, νομικές, κοινωνικές, οικονομικές, πολιτικές και πολιτισμικές συνιστώσες. Ανάπτυξη της βιώσιμης ανάπτυξης, ανάπτυξη της ολοκληρωμένης αξιοβίωτης ανάπτυξης, αντιπαράθεση των δύο θέσεων. Περιβαλλοντικές και αναπτυξιακές πολιτικές. Αρχή της πρόληψης, αρχή της προφύλαξης, μοντέλα παραγωγής, διανομής, κατανάλωσης. Περιβαλλοντική οικονομία, Τεχνολογικά Εργαλεία, Δυνατότητες-Αδυναμίες. Περιβαλλοντική οικονομία, Στρατηγική, Μέθοδοι και Τεχνικές παρακολούθησης καταγραφής και εκτίμησης επιπτώσεων. Περιβαλλοντικός κίνδυνος και αβεβαιότητα, Συστήματα

λήψης αποφάσεων, Πολυκριτηριακές μέθοδοι, Κύκλος ζωής προϊόντος. Ανάλυση συγκεκριμένων περιοχών-περιστατικών ανάπτυξης-περιβάλλοντος-πρακτικών αντιμετώπισης. Εργασίες διεπιστημονικών ομάδων φοιτητών επί των περιστατικών που θα παρουσιάζονται στην τάξη, πιθανά με τη μέθοδο της αντιπαράθεσης. Τεχνολογικές και δεοντολογικές υποχρεώσεις του μηχανικού : ο μηχανικός μπορεί και θεωρεί υποχρέωσή του να προσφέρει εναλλακτικές λύσεις.

IV. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟ ΜΑΘΗΜΑ (επιλέγεται μία από τις τρεις περιοχές)

Μεγάλες Θερινές Ασκήσεις Ανώτερης και Δορυφορικής Γεωδαισίας

Εκπαίδευση σε μετρήσεις και όργανα Ανώτερης & Δορυφορικής (GPS) Γεωδαισίας. Προγραμματισμός, οργάνωση, εκτέλεση, εργασιών και μετρήσεων για την ίδρυση δικτύων Ανώτερης Τάξης με δορυφορικές μεθόδους. Αναγωγές και Υπολογισμοί στο Ελλειψοειδές και στον χώρο. Επίλυση βάσεων μετρημάτων με GPS. Σύνταξη τεχνικής έκθεσης.

Μεγάλες Θερινές Ασκήσεις Τηλεπισκόπησης

Εκπόνηση πρακτικής άσκησης εφαρμογής αναλογικών και/ή ψηφιακών τηλεπισκοπικών μεθόδων και τεχνικών σε συγκεκριμένα προγράμματα διερεύνησης και παρακολούθησης Φυσικών Διαθεσίμων, και σε πεδία ιδιαίτερου ενδιαφέροντος των σπουδαστών. Εργασίες πεδίου για ψηφιακές επεξεργασίες και αλγόριθμους ταξινομήσεων.

Μεγάλες Θερινές Ασκήσεις Φωτογραμμετρίας

Εκπόνηση ενός ολοκληρωμένου θέματος, που αποτελεί μια πρακτική εργασία για την επίλυση φωτογραμμετρικών προβλημάτων. Τα θέματα περιλαμβάνουν: την εκτέλεση ψηφιακής αναγωγής επίγειου αντικειμένου, όπως όψεων κτιρίων, μνημείων κ.α., με χρήση φωτοσταθερών ή αποστάσεων, ή τη σύνταξη στερεοαπόδοσης από ζεύγη φωτογραφιών σε αναλυτικό ή ψηφιακό φωτογραμμετρικό όργανο, από αεροφωτογραφίες ή επίγειες λήψεις με μετρητική ή ερασιτεχνική φωτομηχανή, ή την εκτέλεση ολοκληρωμένων φωτογραμμετρικών αποτυπώσεων που περιλαμβάνουν εργασίες υπαίθρου και γραφείου, ή την επίλυση ειδικών προβλημάτων, με την σύνταξη του κατάλληλου λογισμικού, ή τη χρήση εξειδικευμένων πακέτων φωτογραμμετρικού λογισμικού, ή τη προσαρμογή πακέτων λογισμικού γενικής χρήσης για την αντιμετώπιση φωτογραμμετρικών προβλημάτων.

9ο ΕΞΑΜΗΝΟ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Διοίκηση και Οργάνωση Επιχειρήσεων

Βασικές έννοιες παραγωγής-συναλλαγών-τιμών και χρήματος Μορφές οργάνωσης της αγοράς και του ανταγωνισμού Αρχές λογιστικής και κοστολόγησης. Δείκτες οικονομικής αξιολόγησης των επιχειρήσεων, αποδοτικότητα και χρηματική ρευστότητα. Αρχές προγραμματισμού και τεχνικές προβλέψεων. Περιεχόμενο του management. Βασικές αρχές και λειτουργίες της διοίκησης. Η οργάνωση και ο συντονισμός των επιχειρήσεων. Το εσωτερικό/εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Η διασύνδεση στρατηγικών στόχων και επιχειρηματικών πλάνων. Στρατηγικές ανάπτυξης των επιχειρήσεων.

Στοιχεία Δικαίου και Τεχνικής Νομοθεσίας

Το μάθημα περιλαμβάνει δύο διδακτικές ενότητες:

Α) Στοιχεία Δικαίου: Γενική Θεώρηση του Δικαίου, επεξηγούνται οι βασικές νομικές έννοιες και οι κυριότερες νομικές σχέσεις των ακόλουθων κλάδων του Δικαίου: Δημόσιο Δίκαιο, Ευρωπαϊκό Δίκαιο, Αστικό Δίκαιο (Γενικές αρχές, Εμπράγματο, Ενοχικό), Εμπορικό Δίκαιο (Εμπορικών Πράξεων και εμπόρων, Εταιριών, Αξιογράφων), Εργατικό Δίκαιο (Εργατικά Ατυχήματα, ευθύνη του μηχανικού).

Β) Τεχνική Νομοθεσία: Νομοθεσία για την κατασκευή των Δημόσιων Έργων (Εθνική, Ευρωπαϊκή), Πολεοδομικό Δίκαιο, Σχέσεις χωροταξίας, πολεοδομίας, προστασίας περιβάλλοντος, πηγές Πολεοδομικού Δικαίου, προστασία αρχιτεκτονικής κληρονομιάς, ΓΟΚ.

II. ΚΑΤ' ΕΠΙΛΟΓΗΝ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

Αξίες Ακινήτων και Διαχείριση Γης

Η αξία των ακινήτων. Φύση. Περιεχόμενο. Έννοιες. Ορισμοί. Ανάλυση και Λειτουργία της «Αγοράς Ακινήτων». Συνθήκες ισορροπίας και επάρκειας. Νόμος ζήτησης-προσφοράς. Η εξέλιξη των τιμών. Η αναγκαιότητα προσδιορισμού της Αξίας. Προβλέψεις νομοθεσίας. Φορολογία ακινήτων. Παράγοντες που επηρεάζουν την «Αγορά Ακινήτων». Ταξινόμηση. Επιδράσεις. Χωρική αλληλεξάρτηση. Η χρήση των Ακινήτων ως βασικό στοιχείο διαμόρφωσης της τιμής. Περιορισμοί χρήσεων. Βέλτιστη χρήση. Παραδοσιακές μέθοδοι εκτίμησης και χρησιμοποίησή τους κατά περίπτωση. Ανάπτυξη συστήματος «Μαζικών Εκτιμήσεων» Ακινήτων. Εκτιμήσεις με χρήση G.I.S. Μεθοδολογία GRSA. Ανάπτυξη συστημάτων CAV. Το σύστημα CAMA. Η Αξία των Ακινήτων σαν στοιχείο του Κτηματολογίου ή των σύγχρονων Συστημάτων Πληροφοριών Γης. Το «σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού του Υπ. Οικονομικών». Διαχείριση Γης. Εργαλεία διαχείρισης. Σύστημα Land Information management. Οικονομικές δυνατότητες και νομικοί περιορισμοί επενδύσεων για την ανάπτυξη των Ακινήτων και κατά κατηγορία. Ειδικές κατηγορίες και ειδικές εφαρμογές.

Ειδικά Θέματα Δορυφορικής Γεωδαισίας

Εισαγωγή στις γεωδαιτικές διαστημικές τεχνολογίες, σύγχρονες τεχνολογικές τάσεις και σημερινές δυνατότητες. Αστρικά, γήινα και δορυφορικά συστήματα αναφοράς και οι μεταξύ τους μετατροπές. Μετατροπές και έλεγχος της δυναμικής συμπεριφοράς της Γης (Μετάπτωση, κλόνηση, κίνηση των πόλων) με δορυφορικές γεωδαιτικές μεθόδους. Θεμελιώδη προβλήματα και περιγραφή της κίνησης των δορυφόρων. Δορυφορικές τροχιές, παράμετροι και στοιχεία περιγραφής τους. Μετασχηματισμοί από Κεπλέρια στοιχεία σε καρτεσιανές συντεταγμένες. Τροχιακές εφημερίδες και υπολογισμός τροχιών υψηλής ακριβείας. Τεχνολογίες συστημάτων τηλεμετρίας λέιζερ (SLR). Συστήματα συμβολομετρίας μεγάλων αποστάσεων (VLBI). Γεωδαιτικές εφαρμογές των συστημάτων ραντάρ συνθετικού ανοίγματος (SAR και In SAR). Βασικές αρχές λειτουργίας, γεωμετρία των μετρήσεων, μέθοδοι επεξεργασίας και γεωδαιτικές εφαρμογές της δορυφορικής αλτιμετρίας για τη μελέτη των θαλασσών. Ειδικές γεωδαιτικές τεχνικές μετρήσεων GPS (Fast Static, Semi – Kinematic, Stop – and – Go, Real – time Kinematic) Ειδικές εφαρμογές της Διαφορικής λειτουργίας του GPS. Σύνθετα συστήματα διαφορικού GPS (WAAS, LAAS, OmniSTAR, LandSTAR). Επερχόμενα συστήματα εντοπισμού και πλοήγησης (GNSS, EGNOS, GALILEO). Σύγκλιση των τεχνολογιών που ωθούν τις Υπηρεσίες Αξιοποίησης της Γεωγραφικής Θέσης.

Θαλάσσια Γεωδαισία

Υδρογραφικές αποτυπώσεις I (κλίμακες και προδιαγραφές, γραμμές θέσης, ακρίβεια μετρήσεων). Φυσική του ήχου (αρχές διάδοσης, μετρήσεις ταχύτητας, ηχοαπώλειες). Εντοπισμός (εδαφικά και ουράνια κύματα, κυκλικά – υπερβολικά – ακουστικά – αζιμουθιακά – αδρανειακά συστήματα εντοπισμού). Βυθομετρήσεις (προβολείς ηλεκτροσυστολής και μαγνητοσυστολής, ηχοβολιστικά καθέτου δέσμης, σφάλματα μέτρησης βυθών, πλευρικά ηχοβολιστικά, ερμηνεία ηχογραμμάτων, ηχοβολιστικά στενής δέσμης, boomers, sparekers). Ολοκληρωμένες υδρογραφικές αποτυπώσεις, Οριοθέτηση θαλασσών ζωνών (συστήματα γραμμών βάσης, συστάδες νησιών, κόλποι)

Μετρολογία

Μετρήσεις - Στοιχεία αξιολόγησης των μετρήσεων. Αρχές λειτουργίας γεωδαιτικών και φωτογραμμετρικών οργάνων - Σφάλματα που παρουσιάζονται σε αυτά - Διορθώσεις. Ελληνικοί και Διεθνείς κανονισμοί ελέγχων οργάνων (DIN, ISO κλπ).

Εξειδικευμένοι έλεγχοι εντοπισμού σφαλμάτων και διακριβώσεις γεωδαιτικών και φωτογραμμετρικών οργάνων. Εργαστηριακές εφαρμογές και εφαρμογές των μεθόδων ελέγχου στο ύπαιθρο.

Θεωρία και μέθοδοι Συμμετοχικού Σχεδιασμού

Το μάθημα αποτελείται από δύο μέρη. Το θεωρητικό μέρος, στο οποίο παρουσιάζονται μία σειρά από θεματικές ενότητες, που συμβάλλουν στην εμβάθυνση στην έννοια της συμμετοχής και στην κατανόηση της σημασίας της για το σχεδιασμό του χώρου. Πιο συγκεκριμένα, το μέρος αυτό πραγματεύεται τις ακόλουθες ενότητες: Η έννοια της συμμετοχής στο σχεδιασμό. Οι στόχοι της συμμετοχής. Τα επίπεδα της συμμετοχής. Η συμμετοχική διαδικασία στο σχεδιασμό. Προσεγγίσεις στη συμμετοχική διαδικασία. Ο ρόλος της συμμετοχικής διαδικασίας στο σχεδιασμό. Μέθοδοι συμμετοχικού σχεδιασμού ανάλογα με το

στόχο της συμμετοχικής διαδικασίας. Το εφαρμοσμένο μέρος, το οποίο περιλαμβάνει την εφαρμογή των παραπάνω προσεγγίσεων και μεθόδων συμμετοχικής διαδικασίας, μέσα από την υλοποίηση ανάλογων ασκήσεων με τους σπουδαστές του μαθήματος.

Μέθοδοι και Εφαρμογές Χωροταξικού Σχεδιασμού

Στόχος του μαθήματος είναι η διερεύνηση και η κατανόηση των σύνθετων αλληλεξαρτήσεων μεταξύ των Αναπτυξιακών διαδικασιών και του Σχεδιασμού του Χώρου. Το μάθημα εστιάζει στην σύνδεση θεωρίας και μεθόδων ανάλυσης της οργάνωσης του χώρου (οικονομική – κοινωνική ανάπτυξη) και των χωρικών διαφοροποιήσεων (χωρικές δομές), τόσο σε Περιφερειακό όσο και διαπεριφερειακό επίπεδο. Ειδικότερα εξετάζονται θεωρητικές προσεγγίσεις όπως της χωρικής συγκέντρωσης, των πόλων ανάπτυξης, της άνισης ανάπτυξης, της πολιτικής οικονομίας του χώρου, της ενδογενούς ανάπτυξης καθώς και τα απορρέοντα από αυτές υποδείγματα ανάλυσης και σχεδιασμού του χώρου. Οι σπουδαστές εξοικειώνονται με τις ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους ανάλυσης και σχεδιασμού του χώρου εμβαθύνοντας σε εφαρμογές – παραδείγματα συγκεκριμένων σχεδιαστικών προβλημάτων.

Υγειονομική Τεχνολογία και Περιβάλλον

Εισαγωγικές έννοιες. Συμβατικές μέθοδοι επεξεργασίας λυμάτων – χαρακτηριστικά και σχεδιασμός μονάδων επεξεργασίας χωροθέτησης. Φυσικά συστήματα επεξεργασίας – χαρακτηριστικά και σχεδιασμός μονάδων επεξεργασίας, χωροθέτηση. Υπεδάφια διάθεση αποβλήτων. Επεξεργασία ιλύος – σχεδιασμός ειδικών εγκαταστάσεων. Επαναχρησιμοποίηση επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων. Τυπικά σχήματα επεξεργασίας αστικών και γεωργικών αποβλήτων.

Διευθετήσεις Υδατορευμάτων

Εισαγωγή. Υδρολογικά μοντέλα υπολογισμού πλημμυρικών παροχών. Ιδιότητες νερού και φερτών. Διαμορφώσεις κοίτης αλλουβιακών υδατορευμάτων. Κατανομή ταχύτητας. Τραχύτητα-συρτική τάση. Επιφανειακή διάβρωση. Παγκόσμια εξίσωση εδαφικής απώλειας. Στερεοπαροχή. Εξισώσεις στερεοπαροχής κοίτης με σύρση και με αιώρηση. Θεωρία Einstein. Υπολογισμός σταθερής διατομής. Τεχνικές διευθετησης-Αντιπλημμυρικά έργα.

Επιχειρησιακή Έρευνα

Αντικείμενο και μεθοδολογία: Ιστορικό, φύση και ορισμός της Επιχειρησιακής Έρευνας, (ΕΕ) βασικά χαρακτηριστικά, μεθοδολογία, κατηγορίες προβλημάτων, συγγενείς επιστημονικοί κλάδοι, η πρακτική εξάσκηση της ΕΕ. Προβλήματα κατανομής, γραμμικός προγραμματισμός (ΓΠ): Εισαγωγή, το πρόβλημα κατανομής, διατύπωση του γενικού προτύπου του ΓΠ, μεθοδος Σίμπλεξ, θεωρία διαδικότητος, ανάλυση ευαισθησίας, το πρόβλημα μεταφοράς, το πρόβλημα αντιστοιχήσεως, αρχή της αποσυνθέσεως. Μη γραμμικός προγραμματισμός: Εισαγωγή, αλγόριθμοι αδεσμεύτου ακροτάτου, αλγόριθμοι δεσμευμένου ακροτάτου. Δυναμικός προγραμματισμός: Εισαγωγή, μονοδιάστατες διαδικασίες δυναμικού προγραμματισμού (ΔΠ) και εφαρμογές. Δυναμικός Προγραμματισμός: Δίκτυα δραστηριοτήτων μέθοδος κρίσιμου δρόμου, περιθώρια δραστηριοτήτων σχέση κόστους διάρκειας, εξοιμάλυνση δυναμικού, μέθοδος PERT.

Οδοποιία IV (Κατασκευαστικά Στοιχεία Έργων Οδοποιίας)

Ιστορική εξέλιξη οδοστρωμάτων. Κατασκευαστικές απαιτήσεις. Είδη οδοστρωμάτων. Εκπόνηση οδοστρωμάτων. Κλίμα. Οδικά έργα σε εδάφη με μειωμένη ικανότητα έδρασης. Κατασκευαστική δομή της οδού. Υπόβαση – βάση – επιφανειακή στρώση. Αναλυτικοί (θεωρητικοί) υπολογισμοί πάχους οδοστρωμάτων. Εμπειρικές μέθοδοι υπολογισμού οδοστρωμάτων. Μηχανικά χαρακτηριστικά υλικών. Άσφαλτος – ασφαλτομίγματα. Ασύνδετα υλικά οδοστρωσία και εδαφικά υλικά. Σταθεροποιημένα (κατεργασμένα) υλικά. Διαστασιολόγηση και κατασκευή δύσκαμπτων οδοστρωμάτων. Αντιολισθηρά οδοστρώματα. Γενικές αρχές συντήρησης, ενίσχυσης, διαχείρισης οδοστρωμάτων. Αποστραγγιστικά έργα. Σταθεροποίηση πρανών., Μικρά τεχνικά έργα. Ειδικά θέματα (Σήραγγες, Γέφυρες κλπ). Περιβαλλοντική οδοποιία. Γενικές αρχές.

Τεχνικά Έργα Υποδομής

Σχεδιασμός ειδικών δομικών στοιχείων ωπλισμένου σκυροδέματος: Πλάκες ειδικής μορφής, βραχύς πρόβολος, τοιχώματα, υψίκορμοι δοκοί. Στοιχεία αντισεισμικού σχεδιασμού δομικών στοιχείων: σεισμική απόκριση δομικών στοιχείων, σεισμική φόρτιση, απαιτήσεις του Νέου Αντισεισμικού Κανονισμού για δομικά στοιχεία πλαισίων. Σχεδιασμός τοίχων αντιστήριξης από οπλισμένο σκυρόδεμα: λειτουργία και τύποι τοίχων αντιστήριξης, αθήσεις γαιών έλεγχοι ευστάθειας και θραύσης εδάφους, σχεδιασμός και λεπτομέρειες όπλισης.

Προστασία και Διαχείριση Υδατικών Πόρων

Εισαγωγή στη διαχείριση υδατικών πόρων, ιστορική αναδρομή, βασικές έννοιες, ποσότητα, ποιότητα και ρύπανση νερού. Νομοθετικό πλαίσιο για την προστασία και διαχείριση υδατικών πόρων σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο. Ζήτηση νερού, χρήσεις νερού, ποσοτική και ποιοτική διάσταση, εκτίμηση της ζήτησης νερού για αστικές και γεωργικές χρήσεις, διαχείριση της ζήτησης νερού. Οικονομική ανάλυση έργων αξιοποίησης υδατικών πόρων. Ανάλυση συστημάτων με εφαρμογές σε τυπικά προβλήματα σχεδιασμού και διαχείρισης έργων και μέτρων αξιοποίησης υδατικών πόρων, βελτιστοποίηση συστημάτων υδατικών πόρων, κλασσική (μονοκριτηριακή) και πολυκριτηριακή βελτιστοποίηση. Εκτίμηση υδατικού δυναμικού με έμφαση στα επιφανειακά νερά, υδρολογική προσομοίωση, μαθηματικά μοντέλα βροχόπτωσης-απορροής, εκτίμηση εκμεταλλεύσιμου επιφανειακού υδατικού δυναμικού. Ποσοτικοποίηση της αβεβαιότητας στη διαχείριση υδατικών πόρων, ανάλυση χρονοσειρών, στοχαστικά μοντέλα, στοχαστική προσομοίωση, παραγωγή συνθετικών χρονοσειρών.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ – ΘΕΜΑΤΑ

(Υποχρεωτική η επιλογή ενός Μαθήματος - Θέματος από την κύρια εμβάθυνση που έχει επιλεγεί)

Ανάπτυξη και Διαχείριση Συστημάτων Κτηματολογίου

Στόχος του μαθήματος-θέματος είναι η απόκτηση ειδικότερων θεωρητικών γνώσεων και εμπειρίας σε αντικείμενα του Κτηματολογίου που εκ της φύσεως ή του περιεχομένου τους καθίστανται επίκαιρα. Το αντικείμενο του μαθήματος-θέματος περιλαμβάνει θεωρητική προσέγγιση και πρακτικές εφαρμογές, οι οποίες αναφέρονται στις διαδικασίες σύνταξης του Κτηματολογίου ή στις περιπτώσεις που προκύπτουν από τον αναπτυξιακό του χαρακτήρα μέσω της ανάπτυξης ΣΠΓ. Ειδικότερα η πρακτική εφαρμογή του μαθήματος-θέματος σχετίζεται με τη σύνταξη Κτηματολογίου στον Αστικό Χώρο και με την ενημέρωση του Συστήματος, πέραν των δικαιοπραξιών, από μεταβολές του οικιστικού περιβάλλοντος. Ο συνδυασμός αυτός καθίσταται ενδιαφέρων και λόγω της συνέχισης του έργου του Εθνικού Κτηματολογίου στις αστικές περιοχές της χώρας. Η διεπιστημονική προσέγγιση του μαθήματος-θέματος διασφαλίζεται σε συνεργασία με τις περιοχές Πολεοδομίας, Γεωδαισίας και Φωτογραμμετρίας.

Αποτυπώσεις Μνημείων

Η έννοια του μνημείου - Τεκμηρίωση, αποκατάσταση, ανάδειξη και προστασία μνημείων. Δεοντολογία αποτυπώσεων - Διεθνείς Συμβάσεις για την προστασία των μνημείων. Προδιαγραφές και παρουσίαση αποτυπώσεων μνημείων.

Τοπογραφικές και φωτογραμμετρικές τεχνικές - Εγκατάσταση, μέτρηση και υπολογισμοί δικτύων πολυγωνομετρίας και φωτοσταθερών. Προγραμματισμός επίγειων λήψεων. Σύγχρονα γεωδαιτικά όργανα και επίγειες μηχανές φωτογραμμετρικών λήψεων (μετρητικές, ημιμετρητικές και μη μετρητικές). Ψηφιακές μηχανές και μηχανές βίντεο. Σύγχρονες μέθοδοι απόδοσης (συστήματα CAD και φωτορεαλισμού), αναλυτικά και ψηφιακά συστήματα φωτογραμμετρικής απόδοσης και προϊόντα - Αρχεία μνημείων. Εφαρμογές αποτυπώσεων μνημείων. Θέμα εξαμήνου. Το μάθημα διεξάγεται με συνεργασία των Εργαστηρίων Γεν. Γεωδαισίας και Φωτογραμμετρίας.

Εφαρμογές Αυτότερης και Δορυφορικής Γεωδαισίας

Κινήσεις της γης – Χρόνος. Πεδίο Βαρύτητας της γης – γεωειδές. Συστήματα αναφοράς. Γεωδαιτικές απεικονίσεις που χρησιμοποιούνται στην Ελλάδα. Μετατροπές και μετασχηματισμοί συντεταγμένων μεταξύ διαφόρων συστημάτων. Νέες μορφές δικτύων. Δορυφορικά δίκτυα υψηλής αξιοπιστίας και εφαρμογές σε πραγματικό χρόνο. Εικονικά γεωδαιτικά δίκτυα. Δίκτυα μελέτης παραμορφώσεων. Βελτιστοποίηση γεωδαιτικών δικτύων. Το πρόβλημα του datum στο σχεδιασμό και την υλοποίηση του δικτύου – Έλεγχος (εσωτερικής και εξωτερικής) αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων. Έλεγχος σημαντικότητας των παραμέτρων, προκειμένου για δίκτυα μελέτης παραμορφώσεων.

Εφαρμογές Φωτοερμηνείας - Τηλεπισκόπησης

Θεωρία και πρακτικές εφαρμογές φωτοερμηνείας, τηλεπισκόπησης, ψηφιακής τηλεπισκόπησης και συστημάτων γεωγραφικών πληροφοριών στο γεωπεριβάλλον και βιοπεριβάλλον. Γεωμορφές, υδρογραφικά πρότυπα και εδάφη: Φωτοερμηνεία τους, φασματικά χαρακτηριστικά και εφαρμογές σε έρευνες, μελέτες και έργα του Αγρονόμου Τοπογράφου Μηχανικού. Φωτοερμηνευτικά κλειδιά γεωμορφών. Καταλληλότητα γεωμορφών στην χωροθέτηση και σχεδιασμό τεχνικών και συγκοινωνιακών έργων, στον εντοπισμό θέσεων λήψης δομικών υλικών και διάθεσης απορριμμάτων και αποβλήτων. Εφαρμογές στη διερεύνηση υδατικών διαθεσίμων και στην προστασία του περιβάλλοντος. Αναγνώριση/Ταξινόμηση βλάστησης, Διαχείριση Υδατικών Διαθεσίμων, Διάβρωση και Υποβάθμιση Εδαφών, Αναδιάρθρωση καλλιεργειών. Εκτίμηση αγροτικής παραγωγής. Εφαρμογές στη Δασολογία. Εκτίμηση καταστροφών (φωτιές, έντομα, ασθένειες, ρύπανση, καταιγίδες, φυσική αναγέννηση και αναδάσωση). Παρακολούθηση οικολογικών συνθηκών, Απογραφή πανίδας, Ερημοποίηση, Χαρτογράφηση Υγροβιότοπων.

Τεχνική Γεωδαισία

Μετρήσεις Ακριβείας. Τα τριγωνομετρικά δίκτυα οριζοντίου και κατακορύφου ελέγχου για την παρακολούθηση μικρομετακινήσεων τεχνικών έργων και του στερεού φλοιού της γης. Οι μέθοδοι Βιομηχανικής Γεωδαισίας και η εφαρμογή τους στη μελέτη της αξιοπιστίας του βιομηχανικού παραγάγου και της καλής του λειτουργίας. Σύνθετα προβλήματα χαράξεων - Χαράξεις καμπυλών στο οριζόντιο και κατακόρυφο επίπεδο - Εφαρμογές στην κατασκευή των τεχνικών έργων (οδοί, σήραγγες, γέφυρες, κτιριακές εγκαταστάσεις κ.λ.π.). Χάραξη σταδίων και αθλητικών εγκαταστάσεων και μεθοδολογίες μέτρησης επιδόσεων σε αγωνίσματα αλμάτων και ρίψεων.

Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός

Ο Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός αποτελεί μάθημα-θέμα που στοχεύει στο να οδηγήσει τους σπουδαστές στην αντιμετώπιση υπαρκτών προβλημάτων σχεδιασμού του χώρου μέσα από μία ολοκληρωμένη περιβαλλοντική θεώρηση ποσοτικών και ποιοτικών προσεγγίσεων. Επιστημονικές θέσεις όπως είναι η περιβαλλοντική αντοχή του χώρου, τρόποι εκτίμησης και ανάδειξης ποιοτικών περιβαλλοντικών μεταβλητών, κοινωνικές και οικονομικές διαστάσεις στον περιβαλλοντικό σχεδιασμό συνιστούν μερικά από τα κρίσιμα ερωτήματα που πρέπει να απαντηθούν. Οι σπουδαστές στο μάθημα-θέμα του Περιβαλλοντικού Σχεδιασμού θα ενεργοποιήσουν και αξιοποιήσουν τις γνώσεις τους από το σύνολο των μαθημάτων τόσο του Τομέα Γεωγραφίας όσο και των άλλων Τομέων, προκειμένου να παράξουν μία ολοκληρωμένη λύση στο θέμα.

Σχεδιασμός - Μελέτη - Λειτουργία Οδικών Έργων

Το θέμα περιλαμβάνει μία πλήρη μελέτη οδοποιίας, η οποία αποτελείται από 4 στάδια. Στο πρώτο στάδιο προσδιορίζεται η κατηγορία της οδού με βάση το επίπεδο σύνδεσης και το φόρτο που εξυπηρετεί. Επίσης, ορίζονται η ταχύτητα μελέτης και η τυπική διατομή, στοιχεία τα οποία προδιαγράφουν τα χαρακτηριστικά που θα προσλάβει η χάραξη της οδού. Κατά το δεύτερο στάδιο επιλέγεται η ζώνη διέλευσης της οδού κατόπιν επιτόπιας αναγνώρισης. Επίσης, πραγματοποιείται αποτύπωση της ευρύτερης περιοχής με χρήση αεροφωτογραφιών για τη κατασκευή των χαρτών. Κατά το τρίτο στάδιο, μελετάται η γεωμετρία της οδού καθώς επιλέγεται η

μορφή των κόμβων. Στη συνέχεια, εκτελείται η υδραυλική μελέτη της οδού, η μελέτη των απαραίτητων τεχνικών έργων, η κυκλοφοριακή αξιολόγηση και ο υπολογισμός του οδοστρώματος. Τέλος, στο τέταρτο στάδιο, υλοποιείται στο πεδίο ο άξονας και οι οριογραμμές της οδού.

Σχεδιασμός Συστημάτων Υδατικών Πόρων

Εκτίμηση και πρόβλεψη αναγκών για διάφορες χρήσεις. Υδρολογική ανάλυση λεκάνης απορροής. Εκτίμηση επιφανειακού και υπόγειου δυναμικού. Σχηματοποίηση Συστήματος Διαχείρισης Υδατικών Πόρων. Βέλτιστη επιλογή έργων και μέτρων για ολόκληρη τη λεκάνη απορροής. Βέλτιστη χρησιμοποίηση υδατικών πόρων με χρήση διαφόρων τεχνικών βελτιστοποίησης.

Εφαρμογές Διασυνδεδεμένων Ψηφιακών Συστημάτων

Επικοινωνία υπολογιστικών συστημάτων. Πρότυπα αναφοράς επικοινωνίας υπολογιστικών συστημάτων (OSI). Φυσικό στρώμα (physical layer) και επίπεδο δικτύου (network layer) κατά την υλοποίηση ενσύρματων και ασύρματων συνδέσεων. Πρωτόκολλα ενσύρματης και ασύρματης επικοινωνίας μεταξύ υπολογιστικών συστημάτων. Τυποποίηση διεπαφών (interface) ψηφιακών μετρητικών διατάξεων. Λογισμικό διασύνδεσης συστημάτων σε επίπεδο επικοινωνίας και εφαρμογών (APIs, βιβλιοθήκες C++ / Java). Συγχρονισμός διασυνδεδεμένων ψηφιακών συστημάτων (Πρωτόκολλα συγχρονισμού, syncML, επικοινωνία με DBMS). Πρακτική εφαρμογή: μελέτη και υλοποίηση διασύνδεσης ψηφιακών μετρητικών διατάξεων και υπολογιστικών συστημάτων, με στόχο την εξοικείωση στην συλλογή δεδομένων και τη μεταφορά τους μεταξύ συστημάτων για επεξεργασία, απεικόνιση, αποθήκευση και αξιοποίηση. Ανάπτυξη μικρής εφαρμογής λογισμικού με χρήση βιβλιοθηκών.

3.4. ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

3.4.1. Θέση της Δ.Ε. στο Πρόγραμμα Σπουδών και διαδικασία ανάθεσης

- i. Η Δ.Ε. έχει τύποις και ουσία, το περιεχόμενο και την ελάχιστη διάρκεια (ένα πλήρες ακαδημαϊκό εξάμηνο, το 10ο) μιας εργασίας υψηλού επιπέδου, με την οποία ολοκληρώνεται και η εξειδίκευση που παρέχει το Ε.Μ.Π., μέσω των μαθημάτων εμβάθυνσης, στα τελευταία εξάμηνα των Σπουδών.
- ii. Η ανάθεση θέματος Δ.Ε. σε φοιτητή γίνεται εφ' όσον αφείλει τα μαθήματα του 9ου εξαμήνου ή ίδιο αριθμό μαθημάτων άλλων εξαμήνων σύν αλλα τρία μαθήματα (δηλαδή ο μέγιστος αριθμός οφειλομένων μαθημάτων είναι 8). Η Γραμματεία της Σχολής ενημερώνει έγκαιρα τους Τομείς για τους δικαιούμενους να αναλάβουν Δ.Ε. φοιτητές.
- iii. Η διάρκεια εκπόνησης της Δ.Ε. είναι δύο ακαδημαϊκά εξάμηνα. Ο φοιτητής έχει δυνατότητα ολοκλήρωσης της Δ.Ε. σε ένα εξάμηνο μόνο εφ' όσον οφείλει μέχρι 3 μαθήματα κατά την ανάθεση της Δ.Ε.
- iv. Η Δ.Ε. εκπονείται από τους τελειόφοιτους φοιτητές σε Τομέα και σε γνωστικά αντικείμενα τα οποία προέρχονται από περιοχές της κύριας ή της δευτερεύουσας εμβάθυνσης που επιλέγουν να παρακολουθήσουν σύμφωνα με το Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να εκπονήσει τη Διπλωματική του Εργασία σε περιοχή της Σχολής που δεν περιέχεται στις εμβαθύνσεις του, πρέπει να υποβάλλει αιτιολογημένη αίτηση στη Γραμματεία της Σ.Α.Τ.Μ. η οποία εξετάζεται από την Επιτροπή Προπτυχιακών Σπουδών.

Σε περίπτωση που ο φοιτητής επιθυμεί να εκπονήσει Διπλωματική Εργασία σε γνωστική περιοχή εκτός των περιοχών της Σχολής, θα πρέπει στην αιτιολογημένη αίτηση, που θα καταθέσει στην Γραμματεία της Σχολής, να δηλώσει την συγγενέστερη ή συσχετιζόμενη περιοχή της Σχολής, ώστε η Γραμματεία (συνεπικουρούμενη από την Επιτροπή ΠΠΣ, αν χρειάζεται) να στείλει το αίτημα στον αντίστοιχο Τομέα της ΣΑΤΜ. Ο Τομέας αποφασίζει για την αποδοχή της αίτησης και τον ορισμό των κατάλληλων εξεταστών. Τουλάχιστον ένας από τους εξεταστές πρέπει να ανήκει στον Τομέα, ενώ εκτός Σχολής μπορεί να είναι το πολύ δύο άλλα μέλη ΔΕΠ του Ιδρύματος (συμπεριλαμβανομένου του επιβλέποντος, ο οποίος πρέπει να είναι διδάσκων στη ΣΑΤΜ).

Η διαδικασία ανάθεσης της Διπλωματικής Εργασίας ξεκινά με αίτηση του φοιτητή προς τη Γραμματεία της Σχολής, στις περιόδους που αναφέρει το Ακαδημαϊκό Ημερολόγιο, στην οποία προσδιορίζεται ο Τομέας και η γνωστική περιοχή. Ο καθορισμός του θέματος και η πρόταση για τον επιβλέποντα μπορεί να γίνει:

1. Με επιλογή από το φοιτητή μέσα από κατάλογο συγκεκριμένων θεμάτων, που ανακοινώνει το κάθε μέλος Δ.Ε.Π. στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού εξαμήνου. Στα προτεινόμενα θέματα πρέπει να περιγράφονται αδρά οι στόχοι, τα αναμενόμενα αποτελέσματα, οι απαραίτητες γνώσεις, η βασική βιβλιογραφία και όσα άλλα στοιχεία είναι χρήσιμα για την ενημέρωση των ενδιαφερομένων φοιτητών.
  2. Με συνεννόηση φοιτητή-μέλους Δ.Ε.Π.
- v. Μετά την λήξη της προθεσμίας των αιτήσεων, η Γραμματεία τις

- αποστέλλει στους Τομείς, οι οποίοι αποφασίζουν για την αποδοχή τους, για τον ορισμό της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής και ενημερώνουν σχετικά την Γραμματεία. Ο Διευθυντής του Τομέα οφείλει να τηρεί αρχείο εκπονούμενων διπλωματικών εργασιών στον Τομέα. Η τελική έγκριση γίνεται από τα συλλογικά όργανα της Σχολής (Γ.Σ. ή Δ.Σ.).
- vi. Κάθε μέλος Δ.Ε.Π. έχει δικαιώματα και υποχρέωση εποπτείας Δ.Ε. στην περιοχή των μαθημάτων που διδάσκει και σε συναφή επιστημονικά πεδία.
- vi. Μετά από γνώμη των Τομέων η Σχολή μπορεί να θέτει ένα άνω όριο αριθμού Δ.Ε. εποπτευομένων ταυτόχρονα από ένα μέλος Δ.Ε.Π., ώστε να διασφαλίζεται αφενός η αποτελεσματική επιβλεψη και αφετέρου η τιστροπή, κατά το δυνατόν, κατανομή του εκπαιδευτικού έργου σε περισσότερα μέλη Δ.Ε.Π..
- vii. Δεδομένου ότι ένας από τους κύριους στόχους της Δ.Ε. είναι η ανάπτυξη της πρωτοβουλίας του φοιτητή, η εκπόνησή της γίνεται ατομικά από τον κάθε φοιτητή ή, αν το απαιτεί η φύση του θέματος και κατ' εξαίρεση πλήρως αιτιολογημένη, από ομάδα φοιτητών, υπό την προϋπόθεση ότι είναι διακριτή η ατομική εργασία και συμβολή, τόσο κατά την εκπόνηση όσο και κατά την παρουσίαση. Η έκταση του θέματος πρέπει να είναι τέτοια, ώστε η ολοκλήρωσή του να είναι καταρχήν εφικτή μέσα σε ένα ακαδημαϊκό εξάμηνο πλήρους εργασίας του φοιτητή, αν και ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης εξαρτάται από την ανταπόκριση στις απαιτήσεις του θέματος και το βαθμό απασχόλησης. Το σύνολο των εκτιμώμενων ωρών συστηματικής απασχόλησης είναι της τάξεως των 500 ωρών ανά φοιτητή.

3.4.2. Εκπόνηση, παράδοση και εξέταση της Δ.Ε.

- i. Η Δ.Ε. εκπονείται από τον φοιτητή με τη συνεχή παρακολούθηση και καθοδήγηση του επιβλέποντος και των άλλων μελών της τριμελούς εξεταστικής επιτροπής. Ο Τομέας υποστηρίζει την απρόσκοπη εκπόνηση της Δ.Ε. με τα μέσα που διαθέτει.
- ii. Πριν από κάθε εξεταστική περίοδο, η τριμελής επιτροπή αποφαίνεται για την ολοκλήρωση της εκπόνησης της Δ.Ε. και ο επιβλέπων συμπληρώνει σχετική έντυπη βεβαίωση για κατ' αρχήν αποδοχή της Δ.Ε. Μετά την κατ' αρχήν αποδοχή της Δ.Ε., οι επιπλέον δαπάνες του φοιτητή για την εκτύπωση και τελική παρουσίαση καλύπτονται από τους Τομείς ή τις Σχολές, που δικαιούνται να πιστωθούν με τα αντίστοιχα ποσά των λειτουργικών δαπανών, αναλωσίμων, κ.λπ. από τον Τακτικό Προϋπολογισμό, μετά από αιτιολογημένη αίτησή τους, κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους και με άνω όριο το οποίο καθορίζει η Σύγκλητος. Αν χρειαστεί, η εκτύπωση της Δ.Ε. μπορεί να γίνει στην εκτυπωτική μονάδα του Ιδρύματος.
- iii. Η παράδοση της Δ.Ε. στην τριμελή εξεταστική επιτροπή, γίνεται σύμφωνα με την ημερομηνία που ορίζεται στο ακαδημαϊκό ημερολόγιο (λήξη προθεσμίας παραδόσεως διπλωματικών εργασιών). Το τελικό εγκεκριμένο αντίγραφο παραμένει στην κατοχή του επιβλέποντα, ενώ άλλα δυο, σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή (cd), κατατίθενται υποχρεωτικά ένα στη Γραμματεία, που διατίθεται στην Βιβλιοθήκη της Σχολής, και την Κεντρική Βιβλιοθήκη και είναι διαθέσιμα για δανεισμό.

- iv. Το κείμενο της παρουσίασης της Δ.Ε. συντάσσεται με επεξεργαστή κειμένου σε λογότυπο της έγκρισης της Γ.Σ. της Σχολής, με μέγεθος γραμμάτων αντίστοιχο του Arial 11 και σε μονό διάστιχο. Η εκτύπωση γίνεται σε φύλλα διπλής όψεως. Το κείμενο θα έχει την παρακάτω δομή:
- Πρόλογο
  - Πίνακα Περιεχομένων
  - Πίνακα Σχημάτων
  - Πίνακα Πινάκων
  - Περίληψη
  - Περίληψη σε μια διεθνή γλώσσα (κατά προτίμηση Αγγλική)
  - Εισαγωγή
  - Κείμενο (Κεφάλαια 1, 2, 3 κτλ.)
  - Συμπεράσματα
  - Προτάσεις
  - Βιβλιογραφία
  - Παραρτήματα (αν υπάρχουν)
- α. Στην περίληψη δίδεται μια σαφής και σύντομη περιγραφή του περιεχομένου της Δ.Ε. σε δύο, το πολύ, σελίδες.
- β. Στην εισαγωγή παρουσιάζεται γενικά ο προβληματισμός που προκάλεσε την εργασία και περιγράφεται η μεθοδολογία που ακολουθήθηκε. Ακόμα επισημαίνονται οι δυσκολίες που προέκυψαν και αιτιολογείται η επιστημονική και κοινωνική σκοπιμότητα της εργασίας.
- γ. Το κείμενο χωρίζεται σε αριθμημένα κεφάλαια. Κάθε κεφάλαιο περιέχει εδάφια και υπεδάφια. Η αριθμησή τους γίνεται με τη δεκαδική αριθμηση - π.χ. 2.3.1., όπου 2 = αριθμός κεφαλαίου, 3 = αριθμός εδαφίου και 1 αριθμός υπεδαφίου.
- δ. Οι πίνακες, τα σχήματα και οι εικόνες (φωτογραφίες), έχουν ιδιαίτερη αριθμηση καθώς και επεξηγηματικό τίτλο (λεζάντα). Μέσα στο κείμενο γίνεται παραπομπή στους πίνακες, τα σχήματα και τις εικόνες (π.χ. Πιν.3, Σχ. 12, Εικ. 10), όπως άλλωστε και στη βιβλιογραφία (π.χ. (3)).
- ε. Οι τύποι αριθμούνται σε σχέση με το κεφάλαιο και τον αύξοντα αριθμό τους, και κάθε αναφορά σ' αυτούς γίνεται με παραπομπές (π.χ. σχέση 1.5, όπου 1 = αριθμός κεφαλαίου και 5 = αριθμός τύπου στο κεφάλαιο).
- στ. Στα συμπεράσματα-προτάσεις, η εργασία καταλήγει αιτιολογημένα στη διατύπωση των άμεσων αποτελεσμάτων και σκέψεων του σπουδαστή σε σχέση με τις δυνατότητες και τους πιθανούς τρόπους συνέχισής της.
- ζ. Στο τέλος (του κειμένου) αναγράφεται η βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε, με αύξοντα αριθμό και αλφαριθμητική σειρά:
- Συγκεκριμένα, αν πρόκειται για βιβλίο, γράφεται κατά σειρά: όνομα συγγραφέα, τίτλος βιβλίου, εκδοτικός οίκος, χρονολογία έκδοσης, λοιπά στοιχεία. Π.χ.: Rutherford D.E., Vector Methods, Oliver & Boyd Ltd., 1957.

- Αν πρόκειται για εργασία (paper), γράφεται κατά σειρά: όνομα συγγραφέα, τίτλος άρθρου, τίτλος περιοδικού, τόμος, σελίδες, χρονολογία δημοσίευσης, κτλ. Π.χ.: Rutherford D.E., Vector Methods, Phys. Rev. 8, 723 (1963).
  - Τέλος, αν η εργασία έχει παρουσιαστεί σε συνέδριο, γράφεται κατά σειρά, όνομα συγγραφέα, τίτλος άρθρου, τίτλος πρακτικών, εκδότης, εκδοτικός οίκος, τόπος, χρονολογία. Π.χ.: Rutherford D.E., Vector Methods, Proc. of the 12th Intern. Conf. of the Physics of Semiconductors, ed. M.H. Pikuhn, Flammarion, Paris 1972.
- v. Η παρουσίαση και εξέταση της Δ.Ε. πραγματοποιείται μετά την επιτυχή ολοκλήρωση όλων των άλλων υποχρεώσεων του Π.Π.Σ. από τον φοιτητή και είναι προφορική και δημόσια. Προγραμματισμός των εξετάσεων θα γίνεται κεντρικά από τη Γραμματεία – ύστερα από σχετική συνεννόηση – για την καλύτερη διεξαγωγή τους, όσον αφορά στις αίθουσες, στις ημέρες και στις ώρες διεξαγωγής τους, σε ημερομηνίες που καθορίζονται από το ακαδημαϊκό ημερολόγιο της Σχολής. Για την παρουσίαση της κάθε εργασίας διατίθενται κατ' ελάχιστο 30 λεπτά.
- vi. Η εξέταση και βαθμολόγηση της Δ.Ε. γίνεται από την τριμελή Εξεταστική Επιτροπή μελών Δ.Ε.Π. που έχει συγκροτηθεί. Σε ειδικές περιπτώσεις, η Σχολή δικαιούται να αυξήσει τον αριθμό των μελών της Επιτροπής, με την παρατήρηση ότι τα πρόσθετα μέλη δεν έχουν δικαιώμα συμμετοχής στη βαθμολογία.
- vii. Φοιτητής που κρίνεται ότι δεν επέτυχε στις προφορικές εξετάσεις της Δ.Ε. μπορεί να υποστεί μια ακόμα φορά την εξέταση αυτή σε επόμενη περίοδο, μετά από αίτησή του. Αν αποτύχει και δεύτερη φορά, ο φοιτητής με αίτησή του ζητά νέο θέμα στην ίδια ή άλλη περιοχή, προκειμένου να εξετασθεί σε επόμενη περίοδο εξετάσεων Δ.Ε.

3.4.3 Κριτήρια αξιολόγησης της Δ.Ε.

- i. Από τα κυριότερα κριτήρια αξιολόγησης της Δ.Ε. αναφέρονται :
- Η ενημέρωση στην υπάρχουσα γνώση με αντίστοιχη βιβλιογραφική διερεύνηση.
  - Η απόκτηση ειδικών δεδομένων (με διεξαγωγή εργαστηριακών πειραμάτων ή συγκέντρωση δεδομένων πεδίου ή αποτελεσμάτων θεωρητικών υπολογισμών).
  - Η λογική επεξεργασία (π.χ. επεξεργασία συγκεντρωθέντων δεδομένων, κατάστρωση μαθηματικού ομοιώματος, δοκιμές σε H.Y., εφαρμογές σε συγκεκριμένα προβλήματα, αξιολόγηση αποτελεσμάτων).
  - Η δομή της Δ.Ε. και η γραπτή παρουσίασή της, π.χ. η συνοχή του κειμένου, η σωστή χρήση της ορολογίας και της γλώσσας, η ακριβής διατύπωση των εννοιών, η επιστημονικά ορθή τεκμηρίωση των συμπερασμάτων κ.λπ.
  - Η πρωτοτυπία της Δ.Ε.
  - Ο ζήλος και οι πρωτοβουλίες του φοιτητή.
  - Η προφορική παρουσίαση της Δ.Ε.

- ii. Οι συντελεστές βαρύτητας των παραπάνω ποικίλλουν ανάλογα με τη φύση του θέματος και εκτιμώνται κατά την κρίση της εξεταστικής επιτροπής. Η τελική βαθμολογία της Δ.Ε. προκύπτει ως ο μέσος όρος των τελικών βαθμών των εξεταστών, στρογγυλοποιούμενος προς την πλησιέστερη ακέραια ή μισή μονάδα, με κατώτερο βαθμό επιτυχίας το 5,5.

4. ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

4.1. ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Για τους/τις φοιτητές/τριες της Σχολής Αγρονόμων και Τοπογράφων Μηχανικών υπάρχουν διαθέσιμες οι παρακάτω Υποτροφίες.

Για την ανάδειξη των φοιτητών με τις καλύτερες επιδόσεις ανά έτος (όπου αυτό απαιτείται) ισχύουν τα ακόλουθα:

- ✓ Η βαθμολογία των φοιτητών (μέσος όρος μαθημάτων) για κάθε ακαδημαϊκό έτος (1ο-2ο, 3ο-4ο, 5ο-6ο, 7ο-8ο, 9ο εξαμ.) υπολογίζεται με βάση το σύνολο των υποχρεωτικών μαθημάτων (υποχρεωτικών κορμού και υποχρεωτικών εμβαθύνσεων), όπως προβλέπονται στο Ωριαίο Πρόγραμμα Σπουδών της Σχολής.
- ✓ Προϋπόθεση για την λήψη υποτροφίας είναι να υπάρχει προβιβάσιμος βαθμός σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα (υποχρεωτικών κορμού και υποχρεωτικών εμβαθύνσεων, είτε στην κανονική είτε στην επαναληπτική περίοδο του ακαδημαϊκού έτους αναφοράς) και να μην έχει απαλλαγεί ο φοιτητής σε κάποιο από τα μαθήματα αυτά (εξαιρούνται τα μαθήματα ξένων γλωσσών).

ΘΩΜΑΪΔΕΙΟ ΒΡΑΒΕΙΟ

Χορηγείται σε φοιτητές/τριες ανεξαρτήτως εξαμήνου σπουδών κάθε Σχολής του Ε.Μ.Π. που έλαβαν τη μεγαλύτερη βαθμολογία μεταξύ των φοιτητών/τριών της ίδιας Σχολής.

ΕΠΑΘΛΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ, ΚΩΝ/ΝΟΥ, ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΟΝΤΟΔΗΜΟΥ

Χορηγείται σε φοιτητές/τριες των Σχολών Πολιτικών Μηχανικών (2 θέσεις) και Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών (1 θέση) που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο μέσο όρο βαθμολογίας στο 9ο εξάμηνο σπουδών.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΧΡ. ΓΚΑΝΙΩΤΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΗ

Χορηγείται σε οικονομικά αδυνάτους (άρενες) φοιτητές που κατάγονται από ελληνικά νησιά και συγκέντρωσαν τη μεγαλύτερη βαθμολογία στις πανελλήνιες εξετάσεις, με την προϋπόθεση ότι δεν έχουν λάβει υποτροφία από άλλη πηγή εκτός του Ι.Κ.Υ..

ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΙΔΕΙΟΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ

Χορηγείται σε φοιτητή/τρια που κατάγεται από την Τερψιθέα Ναυπακτίας. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει, σε φοιτητή/τρια που ήρθε πρώτος/η στις εισαγωγικές εξετάσεις για το Ε.Μ.Π., είναι οικονομικά αδύνατος/η και ελληνικής καταγωγής.

ΕΛ. ΤΣΑΝΤΙΛΗ ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ

Χορηγείται σε φοιτητή/τρια, Σχολής του Ε.Μ.Π. που κατάγεται από την Τερψιθέα Ναυπακτίας (σύμφωνα με το έγγραφο του οικείου Δήμου) και για πέντε έτη. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει υποψήφιος/α χορηγείται για ένα έτος σε φοιτητή/τρια που έχει ανάγκη βοήθειας για την εισαγωγή του/της στο Ε.Μ.Π.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΔΙΟΜΗΔΗ ΚΟΜΝΗΝΟΥ

Χορηγείται σε φοιτητές/τριες των Σχολών α) Πολιτικών Μηχανικών, β) Αρχιτεκτόνων Μηχανικών, γ) Αγρονόμων Τοπογράφων Μηχανικών και δ) Εφαρμοσμένων Μαθηματικών και Φυσικών Επιστημών, που εισήχθησαν με

την πρώτη προσπάθεια και επέτυχαν το μεγαλύτερο βαθμό με το εκάστοτε ισχύον σύστημα πρόσβασης στη τριτοβάθμια εκπαίδευση.

ΒΡΑΒΕΙΟ Χ. ΧΡΥΣΟΒΕΡΓΗ ΚΑΙ Δ. ΚΟΝΔΥΛΗ

Χορηγείται στον/στην πρώτο/η κατά σειρά επιτυχίας Διπλωματούχο των Σχολών του Ε.Μ.Π.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΑΓΛΑΪΑΣ ΚΟΥΦΟΔΗΜΟΥ

Χορηγείται σε φοιτητές/τριες των Σχολών του Ε.Μ.Π. που υπήρξαν κάτοικοι Νομού Μαγνησίας, ολοκλήρωσαν την Δευτεροβάθμια εκπαίδευση στον Νομό αυτό και είναι οικονομικά αδύνατοι. Σε περίπτωση απουσίας τέτοιων φοιτητών/τριών είναι δυνατόν να διεκδικούν την υποτροφία και φοιτητές/τριες από άλλα μέρη της Ελλάδας.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΣΤΗ ΜΝΗΜΗ ΤΩΝ ΕΚ ΜΕΤΣΟΒΟΥ ΜΕΓΑΛΩΝ ΕΥΕΡΓΕΤΩΝ ΤΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Χορηγείται σε δύο φοιτητές/τριες των Σχολών του Ε.Μ.Π., που κατάγονται από το Μέτσοβο και δεν λαμβάνουν υποτροφία από άλλη πηγή.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ

Χορηγείται στη μνήμη του Αχιλλέως και της Πηνελόπης Αργυροπούλου, σε τελειόφοιτο/η φοιτητή/τρια της Σχολής Πολιτικών Μηχανικών ή Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών αποδεδειγμένης καταγωγής εκ Πόντου Μικράς Ασίας, που ήρθε μεταξύ των τριών πρώτων συμφοιτητών/τριών του στο μάθημα της Θεωρητικής και Εφαρμοσμένης Υδραυλικής (λαμβάνεται υπόψη η βαθμολογία στο μάθημα «Μηχανική των Ρευστών και Εφαρμοσμένη Υδραυλική» στις δύο τελευταίες εξεταστικές περιόδους).

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ «ΣΑΡΑΦΗ»

Χορηγείται σε φοιτητή/τρια με τη μεγαλύτερη ανοιγμένη βαθμολογία (7^{ου} – 8^{ου} εξαμήνου) και με περιορισμένα οικονομικά μέσα.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ

ΒΡΑΒΕΙΟ ΙΩΑΝΝΗ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

Χορηγείται στη φοιτήτρια που έλαβε τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο μάθημα της Παραστατικής και Προβολικής Γεωμετρίας από τις Σχολές Πολιτικών Μηχανικών και Αγρονόμων & Τοπογράφων Μηχανικών του Ιδρύματος που διδάσκεται το μάθημα.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ NIK. ΚΡΗΤΙΚΟΥ

Χορηγείται στο/στη φοιτητή/τρια κάθε Σχολής του Ε.Μ.Π. που συγκέντρωσε τη μεγαλύτερη βαθμολογία στο σύνολο των μαθημάτων των Μαθηματικών σε δύο εξεταστικές περιόδους που διδάσκονται στο πρώτο έτος σπουδών με ευθύνη του Τομέα Μαθηματικών.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΧΡΗΣΤΟΥ ΠΑΠΑΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

Χορηγείται σε δύο φοιτητές/τριες των Σχολών του Ε.Μ.Π. που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο μέσο όρο στα Μαθηματικά του 1^{ου}- 2^{ου} και 3^{ου} – 4^{ου} εξαμήνου αντίστοιχα.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΟΥ Ν. ΤΖΙΑΦΕΤΑ

Χορηγείται σε φοιτητή/τρια μεταξύ των φοιτητών όλων των Σχολών του Ε.Μ.Π., εκτός των Αρχιτεκτόνων Μηχανικών και Χημικών Μηχανικών, που έλαβε την μεγαλύτερη βαθμολογία στις δύο εξεταστικές περιόδους στο μάθημα Θεωρία Πιθανοτήτων και Στατιστική.

ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Υπάρχουν και άλλες υποτροφίες που χορηγούνται στους προπτυχιακούς φοιτητές της Σχολής από:

1) Το Ιδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)

2) Το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.)

Προϋπόθεση, για τις υποτροφίες Ι.Κ.Υ. και Τ.Ε.Ε. θεωρείται η επιτυχής παρακολούθηση των μαθημάτων των δύο εξαμήνων του ενδεικτικού Προγράμματος Σπουδών της Σ.Α.Τ.Μ. (Μ.Ο. βαθμολογίας όχι μικρότερος από 6,51).

Θωμαϊδειο Βραβείο

Χορηγείται σε τελειόφοιτους φοιτητές (9ου και 10ου εξαμήνου) οι οποίοι συμμετέχουν σε συνέδρια για την παρουσίαση επιστημονικών εργασιών τους.

4.2. ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΕΜΠ

Χορηγούνται σε Υποψήφιους Διδάκτορες του ΕΜΠ από τα διαθέσιμα του Ειδικού Λογαριασμών Κονδυλίων Έρευνας του Ιδρύματος.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΥΓΕΝΙΔΟΥ

Χορηγούνται σε Διπλωματούχους του ΕΜΠ για μεταπτυχιακές σπουδές στο ΕΜΠ ή σε αντίστοιχες Σχολές στο εξωτερικό.

ΥΠΟΤΡΟΦΙΑ ΕΜΙΛΥ ΚΑΨΑΛΑΚΗ

Χορηγείται σε απόφοιτο του ΕΜΠ, ανά διετία, περιοδικά από κάθε Σχολή του Ιδρύματος, για μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό.

ΘΩΜΑΪΔΕΙΑ ΒΡΑΒΕΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗΣ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΗΣ ΔΙΑΤΡΙΒΗΣ

Βραβεύονται οι 3 καλύτερες μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές του Ιδρύματος.

ΒΡΑΒΕΙΟ ΚΛΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΟΣ ΣΑΡΑΦΗ

Βραβεύεται η καλύτερη διδακτορική διατριβή του Ιδρύματος.

ΒΡΑΒΕΙΑ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΧΩΡΑΦΑ

Χορηγούνται σε Διδάκτορες και Υποψήφιους Διδάκτορες του ΕΜΠ με ώριμο, πρωτοποριακό και μεγάλης εμβέλειας ερευνητικό έργο σε συγκεκριμένες θεματικές περιοχές και ηλικία μικρότερη των 30 ετών.

ΑΛΛΕΣ ΥΠΟΤΡΟΦΙΕΣ

Υπάρχουν και άλλες υποτροφίες που απευθύνονται στους απόφοιτους της Σχολής και αφορούν σπουδές τόσο στο εσωτερικό (κυρίως του ΙΚΥ), όσο και στο εξωτερικό.

Τέτοιες Υποτροφίες χορηγούν:

- Η Ακαδημία Αθηνών (Υποτροφία Λαμπαδαρίου, – μόνο για απόφοιτους της Σ.Α.Τ.Μ.)
- Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.)
- Το Ίδρυμα Ωνάση,

καθώς και άλλοι φορείς και δημόσιοι οργανισμοί.

Οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές μπορούν να ζητήσουν περισσότερες πληροφορίες στη Γραμματεία της Σχολής.